

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
получнем.
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місця 500 зок.
Частіше 1500 „
Півріччя 3000 „
Річно 6000 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 зок., Німеччині 750 зок.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 130 лей, Бу-
гарії 750 зок., Австрії 750 зок.—
Зміна адреси 1 зок.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
40 сот.

Меблі гнуті і бюрові — Меблі огородові і лежаки — **порукає**
А. Коневич і Син Львів, Баторія 14, тел. 76-00. Фабричні ціни.

ТУТКИ (звійки)

Морвитан

з чисто рослинної бібулки

ОСТАННІ НОВИНИ НА СЕЗОН
Карло Янковський і Фх
Фабрика сукна Бельско, Відділ у Львові
РИНОК ч. 32 — (Ріг Трибунальської)
Тел. ч. 30-17. Тел. ч. 30-17.

ГЕМОРОЇДИ лікує HEMORIN - Klawe

3/10

5-6

Кому лежить на серці розвій
української кооперації і до-
бробут українського народу,
той складає свої ошадности
в Центральн. Кооперативн. Банку
у Львові, у власній камениці:
при вул. 3. Мая ч. 15.

Фабрика чоколяди Е. РЕДЕЛЬ С. А. у Варшаві

має честь повідомити Впов. кушців, що перенесла львівський гурто-
вий склад до нового льокалю вул. Коперника ч. 5.
порукається ласкаво своїм гостям. Телефон 70-68.

Відкликання більшовицького посла у Варшаві.

МОСКВА, 5. 4. ПАТ. Центральний Виконав-
чий Комітет видав декрет з підписом Калініна,
яким відкликано більшовицького посла у Вар-
шаві Антоха Овсієвича. Одночасно амбасадором

СРСР у Варшаві іменовано Якова Давидова, біль-
шовицького посла в Афінах, а давніше в Тегерані,
який був перетриманий радником більшовицької амба-
соди в Парижі.

Румунія проти ревізіонізму.

БУКАРЕШТ, 5. 4. ПАТ. На засіданні парла-
менту обговорював прем'єр Тітулеску останні ма-
ніпуляції з зміною кордонів, присвятивши най-
більше уваги Італії та Мадяриці. Ревізіонізм
має характер засади, ґрунтованої на світо-
вій, що міжнародні договори не є вічні. Ревізіо-
нізм Італії має загальний характер, бо Італія не
заставляє покищо нічого для себе. Зате реві-
зіонізм Мадяриці має характер позитивний і
обмежений та амагає до збільшення своєї те-
риторії. Ось тут зривається суттєва різниця.

між обома ревізіонізмами, Італії та Мадяриці.
І якщо ревізіонізм Італії є помилковою концеп-
цією то ревізіонізм Мадяриці паригічний. Об-
говорюючи гарантію теперішніх кордонів, міністр
з притиском згадав про бое Польщі з Румунією
кажучи, що обі держави настроєні мирно. Він ці-
кавив, що австрійська проблема, яка є вогнищем
політичних спорів, в Європі не може знайти
підходящої розв'язки. Навпаки, в даному випадку
слід заховати статус-кво.

Подвиги летунів.

МОСКВА, 5. 4. ПАТ. Рятункову експедицію
наказано, про яку згадував був уже слід, віднайти
в Хабаровська надійшли відомості, що два лі-
таки на чолі Каманіна осіли на розі Велен.
Залишилися тут ще третього літака. Каманін за-
явив, що діти намагалися перелетіти гірський
хребт Анатіру, але без ніякого успіху.

Галишев і Доронін, які вилетіли на рятуючому на-
вісному „Челюскіна“ прилетіли до Анадіру. Рятун-
кова експедиція, яка приплила кораблем „Со-
вет“ на Камчатку, переладувала два баліони, мо-
торові човни і літаки на корабель „Одальград“,
який є більше пристосований до мови арктич-
ної зими. Рятункова акція маламе свою точку
опертя в залив Провідення.

Проти побільшування німецької флотії.

ПАРИЖ, 5. 4. ПАТ. „Таймс“ обговорюючи
статтю в Делі Телеграф“ про плани рекон-
струкції німецької флотії пише, що ці плани на-
вряд-таки викликають багато думок. Німеччина від-
дає величезну силу на суші, бажає при-

вернути теж свою могутність на морі і в повітрі.
Непростимою помилкою Англії було би мірку-
вання, що Берлін обмежиться лише до привер-
нення своїх сил на суші, аргументувавши з пану-
вання на морі і в повітрі.

Австрія відбирає соціалістам громадянство.

ВІДЕНЬ, 5. 4. ПАТ. Австрійський уряд відби-
рає громадянство провідникам австрійської со-
ціалістичної партії Оттою Баєрові і Юлі-
ю Давен, які живуть тепер на еміграції в Че-

хословаччині. Крім тих двох провідників по-
збавлено ще австрійського громадянства трьох
інших соціалістів і багато інших народних со-
ціалістів.

Господарські наради трьох держав.

РИМ, 5. 4. ПАТ. Завтра починаються у Римі
господарські переговори між делегаціями Італії,
Австрії та Мадяриці, які це постановлено в про-
голошеному заявленні, бо 17. березня ц. р.

у Римі. Провідником австрійської делегації буде
міністр Шілер, а мадярської президент експор-
тового інституту Віклар. Наради затягнуться
аж до 15. травня ц. р.

ЗМІСТ:

1. Р. Купчинський: ХРИСТОС ВОСКРЕСІ (міра).
2. Г. Т. Костелінік: ТАЙНА ГОЛГОФИ — ТАЙНА ВОСКРЕСЕННЯ.
3. Орест-Зем Прагоди: ВЕЛИКОДНІЙ СПОМИН (фейлетон).
4. Володимир Целасич: НА ПЕРЕЛОМІ ДВОХ ЕПОХ.
5. Семен Демичук: ЧИ АМЕРИКА ВМІЩАЄТЬСЯ В ЄВРОПЕЙСКУ ВІЙНУ?
6. Роман Дудик: ВЕЛИКДЕНЬ У СКУТАРІ (фейл.).
7. Міхал Рудницька: УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС.
8. Д-р В. Смічак: ВІДАЙТЕ ІМ ІХ ПІСНІ!
9. Василь Софронів: КСЕНЯ (фейлетон).
10. Ол. Кузьма: ПЕРЕД ЧОТИРНАЦЯТИ РОКАМИ.
11. М. Возник: ПЕРША ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ В ГАЛИЧИНІ.
12. Федір Недільський: ЧЕКАЮ ВЕЛИКОДНЯ (фейл.).
13. Д-р Володимир Залозецький: ТВОРЕЦЬ НОВОГО БАРОКОВОГО МИСТЕЦТВА.
14. Михайло Островерха: СТАРИНА В МИСТЦІВ РЕ-НЕСАНСУ (фейлетон).
15. Д-р Ст. Баран: НАША ПОЛІТИЧНА МІСІЯ В СО-ФІІ І ЦАРГОРОДІ В 1914 Р.
16. Анатоль Курдичак: 25 ГРОШІВ (фейлетон).
17. НАЙКРАЩА ДОПОМОГА ДЛЯ ГУЦУЛЬЩИНИ.
18. Сергій Хруцький: ЗОЛОТІ КАЙДАНИ.
19. Д-р Анатоль Ластовський: НОВІ ЗАСОБИ ЛЕТУН-СЬКОЇ БОРОТЬБИ.
20. Федір Дудко: НАШІ ВЕЛИКОДНІ ЗВІЧАІ В БО-ПІЯНОВІМ ОПИСІ.
21. Ів. д-р Евг. Хреллиний: ВИХОВУЙМО СІЛЬСКУ МОЛОДЬ НА ДОБРИХ ГОСПОДАРІВ.
22. ВЕСЕЛИХ СВЯТ БАЖАЮТЬ.
23. З ПРИРОДИ І ТЕХНІКИ.
24. З ДІЯЛЬНОСТІ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНА-ЛІСТІВ І ПИСЬМЕННИКІВ НА ЧУЖИНІ.
25. М. Давидко: ТАРАС ШЕВЧЕНКО І МОСКВА.
26. ВИСВЯЧЕННЯ ДВОХ БУВ КООПЕРАТОРІВ.
27. П. ЙОНАС НА СЛУЖБІ ПРОТИУКР. НАГІККИ.
28. ДОВКОЛА АФЕРИ СТАВІСЬКОГО.
29. Галактион Чика: ВЕЛИКОДНІЯ ЛЕКТУРА.

ОСТАННІ ВІСТКИ. — НОВИНКИ. — З КІНА. — З ЦИР-КУ. — СПОРТ. — НОВІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ,
ЩО ОГЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ
ПРЕСІ.

I. CIBKA

Відчинив новий склад у Львові
82/55 7-10 вул. ВАЛОВА 11

ХРИСТОС ВОСКРЕС...

ХРИСТОС ВОСКРЕС, А БУВ НЕ В СНІ.
(НА РАНІ ПАЛЕЦЬ ТОМИН!)
У НАС ХОЧ ДЗВОНІ ТА ПІСНІ,
ЗА ЗБРУЧЕМ ТІЛЬКИ СПОМИН.

Тайна Голгофти -- тайна воскресения.

глибини й горизонти, тому нова, могутня свідомість і не може інакше зродитися, як тільки в болях родження. У зв'язку з цим стоїть біологічний закон, який каже кожній зародковій клітині „зруйнувати“ свою будову й безупинно ділитися, якщо вона має рости. Вперед треба старий дім зруйнувати, щоб було можна на його місці вибудувати новий.

Само собою тут насувається нам питання: чи наш національно-політичний упадок є упадком на загибель, або може на зріст, на нове творіння.

І тут Голгофти може бути для нас показником. Христос умирав і вмер, його учні злякалися, в душі захиталися й поховалися — ці явища мали сповид упадання Христового діла й значіння. Алеж саме того трагічного діла Христос здобув новий приріст для свого діла й значіння: до Христа навернувся вмираючий і розбійник на хресті та явив до нього призналися два достойники: Нікодим та Йосиф (і тут кон-

Голгофа є найвимовнішим взірцем тієї парадоксальної правди. Та є й інші, дуже по-вчаючі приклади, усім нам відомі. Мойсей надав жидівському народові духове обличчя на віки вічні саме в „гірких“ часах для того народу: в єгипетській неволі та підчас мандрівки на пустині. Всі великі пророки, Ілія, Ісаїя, Єремія, Даниїл, Єзекиїл це також „діти“ нещасних часів. Найбільші польські поети, Міцкевич, Словацький, Красінський, можна сказати, вирости на гробі своєї батьківщини. А наш Шевченко? Чи був би він міг стати таким сердечним геїєм України, якщо не вийшов би з гніз да мук українського народу? Трагедія й терпіння розвертають душу, відкривають їй нові

Вовни і шовки мужеські сукна

найкорисніше у фірмі

**Текстильний склад
Стахевич і Абрисовський,
Львів, пл. Галицька, ріг Баторія.** 1300 3—3

Тим ми скорегтували наше питання український народ у своєму трагічному положенні виказує якийсь новий приріст, чи це кає кідь?

Трагедія нашого народу не від вчора за-
лася. Вона триває вже століття, і хоч які віра-
ти, мусів перетерпіти наш народ (утрата міста,
ти, земель, міст), всегати він ріс, розроста-
не тільки в собі, але й чужих (нпр. татарів)
симілював. Якби історична трагедія украї-
нького народу була на загибів, а не на життя,
то він уже давно повинен би був зникнути
з лиця землі, або бодяй заніди́ти. Навіть
та ще триває, але бодяй заніди́ти. Навіть

Сили, що їх Голгофти відкриває й розтавляє, не можуть пропастися марно. „І будуть вони першими, а перші останніми“ — так в ангельський закон, оснований на контрасті. В початках нашої історії Київ був першим, а Москва останньою. Прийшла на наш Голгофти — татарська неволя. Москва сама, що вона тоді була „останньою“ мала свою історичну задачу. Бо від неї йшла та від західної Європи вона мала розв'язувати тільки „східну історичну проблему“. І коли повинся час її Голгофти, вона заняла повину Азії, стала важним чинником в історії. Хто міг би був сподіватися такої розв'язки „східної проблеми“ тоді, коли Москва була татарській неволі?

Київ став "останнім", бо його історична задача була більше скоплікована: він мав каятися не тільки в огні східної, але й західної історичної проблеми, і обі мав розв'язати.

Голгофти нічого іншого не дає, крім
вих духовних засобів, нової формації й нової
природи духовних сил. Чи заміти в нашій
народі якісь такі явища? Голгофта має ста-
тайну: П „кільці“ нових сил наче в землі са-
ті — не кожен їх спостереже, а якщо і
спостереже, то не оцінить їх як слід. Що для
розбіжників на хресті навернувся до Христа
що два (тільки всього два!) достойники
зналися до нього, невже не здавалося жи-
вській старшині дуже важним і значущим

Поганські письменники з I і II віку по нічого великого не добачували в християнстві, про християнські святі книги навіть не згадували, а коли говорили, то з глухим. Старого світу були сліпі навіть на першорядності нового світу.

Не стану говорити про нові духовні сили, що проявляються в житті нашого народу. Їх багато. І помітні вони на всіх ділянках рідного життя. Думаю, що маємо підставою надій, що наше воскресіння прийде.

ОРЕСТ-ЗЕН. ПРИГОДА.

Великодний спомин.

I.

Направду, широко нераз дивуюся.

Ні сліду боввих ровів, ні сліду гранатних ям,
ні дрютяних засіків.

Все загладила муравлина, заваяла трапи
хлібороба, власника цієї землі — а решту сама
вона поховала у своє чорне нутро...

II

Налезав я до дуги непосидящих хлопців у землі, Сусілка казала, що я „вітрок“; що я мене нічого не вийде, і колись лише кисточки прилетять з поля. В її побованнях, бачите, було грішечки правди. Віяла лишала на наших полях величезний восячий матеріял. Чого лише душа наблизала, те ви і мали. З кресом, ми поступили, навчили обходитись, незначе фаворитки, або і

краще. А такі краще: бо деж фронтовик розві-
рав стільки різних криків, як ми верз? Австрій-
ський довгий, короткий вуланський, російський,
німецький — який хочете, а найбільше то такі
російських. Москалі їде правди дити, не цинили
своїї зброї. Лишали все, що мали. І хоч запопад-
ливі німці вибирували оці розвінені макти,
всез лишалося ще цього добра доносити. О! було
чим бавитись... А кіс — це ще нічого. Мали ми
куди кращі забавки. Поля лежали облогом, тра-
ви виросли буїні-соковиті. Пустити корову —
она собі їде, та їде, без клопоту. То були раз
пасовиська... А ми? Ми тільки знаємо, що око-
пи, тай „адміністрація“ всім добром, що його по-
лишали добрі жовніри трьох армій. Гарні нераз
забави, ще й які! Підемо собі в рови і пакаємо з
якого „москаля“ — чи „німця“. Або — це вже
не така щоденна забава — кинемо кілька „ганд-
гранат“. Найкраще до цього надавалися ті в де-
ревяляни ручки — (чи не німецькі?). Потяг-
неш за білий гудзичок — та жбурнеш а цілої
сили... Або ті — неваже пляшки — що то ¹⁴ по-
тискаеш за шийку.

Веселі і гарні були забави. Або акотини-тя-женького кабанчика з' сталі — підпорезаного червоною мідяною мережкою, з поліскувачим рильцем — викотини і сам дряпака дає... Ха-ха...

III

Одного року скоро принесли жайворонки на крильцях прегарду весну. Приїхав я на святочні ферії, а був тоді „студентом“ 3-ої лімивазіної. Треба використати Великдень, а це значило, треба розсалити кілька здорових стрілен, що тут і там валялись і ржавили. Вже задалегідь було все приготоване (у селі було більше аматорів громового гуку). Як лише заспівають у церкві „Христос воскрес“, я миттю вибігав у поле, в окопи, чи в ліс, кресав сітку, розпалював чо-

гонь і саджав туди здорового кабанчика
сталі, а сам накизував пятами...

Так і цим разом. Сонічко любенько змі-
ся з гори, жайворонки весело шибали, бра-
ли безжурно комашки. Ліс уже трішечки по-
зелів свіжою цупянковою зеленню. Там про-
ли кручені глибокі рови — колись боя-
мосналі. Не доходячи до самого ліса, а всу-
ся в рів і тут за одним закрутом побачив ше-
ра приготувану купу сухого ріща і велику
матне стрільню. Вітряно глигнув на те все
брався до праці. Витягнув з кишені якусь
газету і коробочку сірників, та став підпа-
ти ріще. Колиж упевнився, що вогонь не за-
госсуєв з другого кінця купу, злегенька ви-
туді стрільню, накрив його з усіх сторін і
подався вдаль...

IV.

Безпечно захований за якимось закут-
сидів і вигрівався до сонця. Чекав, аж бухне
стрільно... Недалеко від мене мерехтіть яскра-
вовий схов... „Хе-хе“... Нагадав, як то
хотів розсадити цей схов. Ну і віпроху на-
сам страху — і ще ціле село налізав. Впо-
т у його нутро з Грицьком Задорожним яскра-
во стрільно. Нанесли ми дров, хлібвара,
били все, щоб набій вибух. Під вечір гнали
вар доміа. Я пішов прямо до хати і забув
свій вчинок. Але тут як не тараніє Божа
милія... Вікна мало не розлетілись: — зі-
ста стін посипалося вапно... Я аж піскотів і
біг на двір. Дивлюся, а від схову суне чмари-
когось диму: ще ніколи такого не бачив. Схо-
п собі нічого; коліна дивлюся, а там уже і
звертаю на це увагу. Чую, що то був мого
Мурашки мені пройшли по всьому шкряп і я
так як стояв, зчинив у ліс. О! нечу баб
страшив тоді... Дим вкрив майже ціле село
лімі. На щастя, не був тільки дим...

Напереломі двох епох.

ВЕЛИКИЙ ПЕРЕВОРОТ

Минуло всього тридцять років від початку ХХ століття, а сьогоднішнє життя людини в нічому не є подібне до життя на початку століття. Тоді все видалося тривалим, міцним, незмінним у напрямках свого розвитку. Сьогодні немає нічого в світі певно, що не зміниться у своїх основах, а те, що давалося як певне, сьогодні ще скоріше вступило в лад. Змінюються підстави усього життя кожної людини і то змінюються навіть ті речі, що сьогоднішній день є вчорашнім. Можна сказати, що сьогоднішня думка не наспівала за цими перемінами і дуже часто стоїть безрадною.

ЖИВЕМО В ЧАСАХ ХАОСУ

Змінюють старі основи життя, народжуються нові. Переворот сягає дуже глибоко, бо обіймає всі ділянки людського життя, а саме: господарську, політичну, духову й мо-

ЗНАЙДІТЬ ЦІННІ ПЕРШОРЯДНІ РОБІТНИ
СЮЖЕТ 7. ЖІНОЧІ КОСТЮМИ 1:1 1:2

М. ВОЛЯНЗЬКА

Львів, Собіського 12. Тел. 17-04.

В таких часах переоцінки всіх вартостей, коли загортає старе життя, а викльовується нове, мусить існувати хаос. Повинний хаос у всіх напрямках це характеристична прикмета сьогоднішнього часу. Кожний глибокий переворот у житті несе за собою багато терпіння, міцних зруйнованих існувань, кризу в житті нації. Сьогоднішній хаос можемо прирівняти до хаосу, який існував на грані старих віків і середньовіччя й нових віків. Хотімо хоча б згадати, в чому проявляється переворот у поодиноких ділянках людського життя.

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПЕРЕВОРОТ.

Ще досі здавалося господарське життя світу спирається на широко розвинений міжнародний промисел і розбудову великого промислу в кількох державах. Міжнародна торгівля й міжнародний промисел обслуговували своєю сіткою всі країни, цілу земську кулю. Та сіть омитувала є ще матеріальні існування мільйонів одних і тьми та душі мільйонів. Сьогодні у господарській діяльності відбуваються на наших очах дві великі ліквідації.

Першою ліквідацією є ліквідація сценарію великого промислу. До недавня господарське життя світу спиралося на тому, що мало кілька великопромислових держав, а обслуговували цілу земську кулю, доставляючи всім народам промислових виробів. На наших очах відбувається децентралізація про-

мислу. Поодинокі континенти, навіть такі великі, як Азія, Африка й Австралія, розвивають власний промисел і унезалежуються від великопромислових держав. Кожна держава, кожний народ намагається абздувати й розвинути власний промисел і шляхом високих митних бар'єрів аломигати господарську супрематію великопромислових держав. Заломлюється господарський імперіалізм таких промислових держав, як Англія, Америка, Німеччина, а вслід за тим висихають їхні джерела багатства. Десятки мільйонів безробітних у цих державах — це наслідки процесу децентралізації промислу.

Другою ліквідацією є ліквідація міжнародної торгівлі й міжнародного капіталу. Ця ліквідація є в тісному зв'язку з попередньою. В минулі століття міжнародна торгівля й міжнародний капітал дійшли до найбільшого впливу. На наших очах відбувається ліквідація міжнародної торгівлі, ліквідація міжнародного капіталу. Банкові крахи в великих капіталістичних державах, девальюція їхньої валюти, нездорова спекуляція — оце вияви краху міжнародної торгівлі й міжнародного капіталу. Коли давніше міжнародний капітал рятував фінанси держав, тепер діється навпаки: великокапіталістичні й промислові держави намагаються в штучний спосіб при допомозі міжнародних господарських конференцій і Союзу Народів рятувати свої господарські впливи.

Коротко кажучи господарське життя між державами твориться на нових основах і ніколи вже не верне до давнього.

ПОЛІТИЧНИЙ ПЕРЕВОРОТ.

У минулому повстання великих імперій було можливе наслідком великих ріжниць організації енергії, цивілізації, культури, багатства й техніки між пануючими й поневоленими. Від якогось часу зайшли важкі зміни. Ріжниця між народами вирівнюється і зсезають. Не лише в Європі, але й в інших частих світу виступають на політичну арену нові народи. Поодинокі народи перестають бути придатним матеріалом до будови ріжнорасових імперій і не національних держав. У світі шораз більше здобуває собі право горювання погляд, що держава є лише формою політичного існування, а живучою істотою, яка послугує своїм формою для своїх цілей, є нарід. Імперіалістичним державам стає шораз важче правити чужими народами. Одні держави, як Англія, втрачають свої колонії, іншим собі підчиненим наро-

НА С В Я Т А

найліпші кольонські води і перфуми — та косметики

найдешевше тільки у перфумеріях

С. ФЕДЕРА Львів, Синіуська ч. 7, Коперника 15 а.

дам шораз більші права, інші вживають шораз більшого насильства до того, щоби чужі народи удержати при собі. Доходить до того, що деякі імперіалісти, як прим. Москва, стараються просто фізично винищити інші народи. Одна й друга метода є призначені на загладу. Вони мають у собі зародок смерті. Історичний розвиток людства йде нестримним ходом у напрямі здійснення при творенні держав національного принципу. Хто намагається припинити цей природний розвиток, той веде боротьбу з життям, старається врятувати те, що життя засудило на загладу, а це ще ніколи й нікому не вдалося.

По війні затримували в світі міжнародні та інтернаціональні ідеї і сили, а вже за короткі останні роки зайшли тут великі зміни. На наших очах переживає смертельну кризу міжнародний лібералізм, разом зі своїм духовним керівником міжнародною масонерією, і міжнародний соціалізм, які розложили сьогоднішню демократію. Вслід за тим переживаємо кризу способів володіння. Людство робить зусилля, щоби вийти з політичного хаосу. Там, де розкладається устрій держави, там рятунок лежить у нації. І повстає фашизм, гітлеризм, японський національний рух, як реакція проти інтернаціональних сил. Нациї проводять у себе дисципліну в ім'я національних інстинктів, любови до батьківщини й т. п. Це все є сироби боротьби з політичною кризою.

Правильно політична демократизація, демократизація добробуту, освіти й національної свідомості скріпила національні рухи, скріпила націоналізм як ідею. Виявляється шораз більше, що однією можливою формою держави є національна держава. Але рішуче

демократія уможливила розріст інтернаціональних сил, які під політичним і моральним оглядом розкладають національний організм. Різні народи зносять часово демократичні форми, щоби впровадити в себе політичну, суспільну, моральну й обичайну дисципліну. На мою думку криза демократії є лише часовою і припиниться, коли народи поборють у себе інтернаціональні розкладові чинники й уствеляють національні організми.

Новітній націоналізм не є як соціалізм чи комунізм сухою доктриною, з якої випливають практичну програму. Націоналізм є думкою, яка постійно твориться, росте, постійно втягає в себе нові перли, очищує себе з хламу минулого. Націоналізм ставить собі за цілі зреалізувати національний принцип при творенні держав, видобути свою націю з господарського, політичного і морального хаосу, зорганізувати нарід так, щоби він міг розвиватися й тріпшати в своїй державі та мати в цій чесний і розумний уряд. Націоналістом є однинишній зацікавлений і незаражена матеріалізмом. На-

Готовий! — а тепер

NIVEA

Вистарчить зовсім легко натерти руки. Домашня праця не залишить тоді ніяких слідів і шкура стане м'якою, делікатна та відпорна.
Зол. 0-40—2-60.

ціональна ідея всіх народів, змагання до політичного, господарського, культурного й морального визволення, здобуває собі шораз більше право горювання й шораз більше овановує душі мас. Цю стихію бачимо в українському народі. Розуміється, що з цієї стихії черпає свої сили й Українське Національно-Демократичне Об'єднання і смішними є спроби ОУН задержати при собі патент українського націоналізму та відмовляти його всім іншим політичним організаціям.

МОРАЛЬНИЙ І ДУХОВИЙ ПЕРЕВОРОТ

Ми вже згадали, що в духовій діяльності крахує матеріалізм. З скрема крахує лібералізм і в приватному житті. Крахують інтернаціональні впливи в письменстві, музиці, мистецтві. Бачимо, що на наших очах національні течії, як фашизм, гітлеризм намагаються побороти розкладові чинники в звичаях і обичаях, вернути до національних перанів у писменстві, мистецтві, музиці та зв'язати їх з національною традицією. Словом у всіх ділянках життя банкрутують інтернаціональні рухи, ідеї, сили

ГРЯДЕ НОВЕ ЖИТТЯ.

Історичні процеси, про які ми говорили, на загал виходять у користь українського народу. Не зважаючи на те, що український нарід переживає одну з найбільше трагічних хвилях свого історичного існування, слід ствердити, що життя й напрямні розвитку людства йдуть у згоді з його змаганнями. Криза господарських і політичних імперіалізмів, зрівняння культурного й організаційного рівня між народами кажить нам з надією глядіти у майбутнє. Не зважаючи на всі важкі удари в сьогоднішній темряві ми бачимо перші проміння світла. Щоби лише український нарід зумів у тяжких часах зберегти моральну силу й побороти в собі анархістичні інстинкти, майбутнє надєжати до нього.

ДЛЯ ОДНОГО НАРОДУ — ОДНА ЛІТЕРАТУРНА МОВА!

Хто хоче навчатись добрій української літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче довідатися, як де говорять український нарід, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НА 1934 РІК

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА“

призначений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. — Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОПЕНКО. — ПЕРЕДПЛАТА: 6 зл. річно, 3 зл. піврічно, 1.60 чвертьрічно. За границею: в Європі 9 зл., поза Європою 2 амер. долари. Зразкове число 50 гр. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації: Warszawa, ul. Stalowa 25 m. 10.

Як додаток до „Рідної Мови“ виходить тримісячний „БІБЛІОТЕКА РІДНОЇ МОВИ“. — Передплата: 3 зл. річно; за границею: в Європі 5 зл., поза Європою 1 амер. долар

ДЛЯ ОДНОГО НАРОДУ — ОДИН ПРАВОПИС!

«Чи усе, щоб мід кабанчик „рознув“. Чом нечутно. Чи часом вогонь не погас? Але ні. Він блискає довіч довіч треба жити за вибух, за бореи бути нетерпеливим. Треба жити... і до собі спокійно...

Та не знав, що щоминуло має, щоб поглянути в ту сторону. Підліз я, поглянув і стріснув. Мара ля, чи що? Не вірю, щоб воно було. Але тоді... Якось баба в червоній сукні суне вранісенько...

О. Боже... Боже!...

Діт серце, діт змийний вступав... А вола... (Вона йде прямо на яму з лабосом... Зараз... Вже чую... вже бачу... не хочу...)

О. Боже!...

«Бабо стань, озвучи! А щоб 1000 воли по...

В жито, дивився я, як баба наблизилася до колодязного меча. Ще може 50—20 кроків... і зупинилася. Вспоминав якийсь диним голозом... і якби я не вийшов, то бачив би, як вона вийшла з колодязя. І тим дужче пітнув в напрямі... Чи до часу добував а тоді тиш і звуки... і вона не могла потіти.

А червона свідчення тандювала і мерхтіла... Вже наз ямов. А я лише гвал... і якби я не вийшов, то бачив би, як вона вийшла з колодязя. І тим дужче пітнув в напрямі... Чи до часу добував а тоді тиш і звуки... і вона не могла потіти.

Варувався червона свідчення і на одор... і якби я не вийшов, то бачив би, як вона вийшла з колодязя. І тим дужче пітнув в напрямі... Чи до часу добував а тоді тиш і звуки... і вона не могла потіти.

Світло висмілює, обзався, ресодо... і якби я не вийшов, то бачив би, як вона вийшла з колодязя. І тим дужче пітнув в напрямі... Чи до часу добував а тоді тиш і звуки... і вона не могла потіти.

Замкнув очі... і якби я не вийшов, то бачив би, як вона вийшла з колодязя. І тим дужче пітнув в напрямі... Чи до часу добував а тоді тиш і звуки... і вона не могла потіти.

— 9 —

фірма

Галицький Магазин Новостей

користно **25.000** метрів найновіших матеріалів одягу на сезон весняний і літній
закупила
на сукні, костюми і пляжі та поручає їх
по цінах сенсаційно низьких!

СЕМЕН ДЕМИДЧУК.

Чи Америка вмішається в європейську війну?

(Кореспонденція з Нью Йорку.)

Цікаве питання — подумав не один. Значить, що європейська війна вже так, якби вчора на волоску, і питання тільки в тому, хто з ким піде. Таким питанням займається не хто інший, а така повага в американському політичному світі, як Френк Саймондс. Він ще в часі світової війни вибрався цілою низкою влучних критичних статей та книжок з політичної діяльності тим вибрався на перше місце з посеред інших робітників пера.

Його теперішні критичні заваги поміщені в невеличкій книжці під назвою „Америка знову на шляху до наступної війни“. Книжка видана з кінцем 1933 року, отже в дечому не відповідає теперішності, але зате містить інтересні спостереження з недавньої історії. Він каже, що теперішня Європа є в такому настрою, як в липні 1914 року і з книжками твердить, що останній тривкий результат війни є наступна війна. Остання війна мала на цілі встановити рівновагу сили, а її причини були цілком нерозумні. У німців була це боротьба за існування, а по стороні Англії це був страх перед виголодженням. Звідси пішла політика оточування Німеччини.

Після війни дуже мало що змінилося в угрупованні держав, лише, що на місці побитої Росії, прийшла Америка. А зрештою причини війни залишилися ті самі: ні одна війна не може виключити другої війни в майбутньому, коли не усуне причини війни. А причиною є військовий настрій.

Заклики, кидані в часі світової війни мали на цілі переконати загаль, що вона має покінчити війну раз на все. Коли з того боку дивитися на участь Америки у світовій війні, то треба прийти до висновку, що Америка нічого іншого не досягнула в ній, крім того, що приготувала дорогу до наступної війни.

Саймондс задумується над причинами сучасного хаосу і каже, що вони лежать у версайському договорі з 1919 року. Умовини цього до-

кумету є чисто картатинські супроти Німеччини, а не згідні з 14 точками Вільсона. І тому ліберальні круги так завзято кричать за ревізію версайського договору, бо інакше грозить війна вже у 1934 році!

Саймондс пригадує, що після наполеонських воєн Франції не забрали ніякої території, не накладали на неї контрибуції, не окупували ніякої її частини, а навіть у другому (паризькому) договорі після Ватерлоо не зменшили французької державної території і наклали лише 750.000.000 франків контрибуції та відкликали військо з Франції упродовж трьох літ. Та, не зважаючи на те все, такій прийшло до нового конфлікту.

Ось тому європейські політики, що робили мир у Версаї, повинні були мати добру лекцію з минулої історії. І хоч Німеччина вийшла зом'яканою з війни, то вона вже на паризькій мирній конференції у 1918 році зажадала прилучення Австрії до своєї території. І таке домагання було цілком природне, але страшне для злинів, бо його сповнення значило, що зиграла війну Німеччина! А вже цілком смішним виглядає тепер „клявула війни“ за війну по стороні Німеччини!

Та критика версайського договору не може, а коли не буде ревізії, то війна мусить прийти. Так думає Саймондс. Вона прийде через гістерію, в яку попали різні народи. Але вона не прийде по якомусь плянозі, а через якийсь припадок. Однак про що небезпеку війни знають всі європейські дипломати і тому так горячково до неї приготуються.

Переходячи до питання, чи Америка буде вмішана в європейську політику, Саймондс каже, що треба на це відповісти притакуючо. На це вказує загранична політика президента Рузвельта. Вона цілком подібна до політики Вільсона. Так звана „нова трансакція“ („Нью Діл“) Рузвельта у відношенні до заграниччя це лише вільсонізм у масці. Різниця лише в тому, що Вільсон намагався закінчити європейську боротьбу, а Рузвельт хоче її запобігти. Наслідок цього такий, що Америка може бути втягнена до війни зараз на початку, замість при кінці, як було перше.

За Вільсона прийшла революція американська в закордонній політиці, бо її провадив подковник Гавс, а міністерство закордонних справ

було лише виконуючим урядовцем у його руках. Щоби забезпечити американські морські права, Вільсон потребував великої і сильної американської армії та флоти. Але Вільсон думав не про забезпечення прав Америки, а про повернення миру в Європі. Він доводив до цієї цілі тим способом, що якраз не зброєю Америки, а показував тим приклад Європи, як вона має робити, щоби довести до миру. При цьому він найшовся з безвихідним положенням німців, мала армії, а населення Америки наставляло на президента, щоби він виконав свої погрози, щоби себе не смішити. Отже єдиним виходом з такого положення було дійсно виповідження війни, а за тим пішло зброєння.

Президент Рузвельт прийняв обидві вільсонські новини — в закордонній політиці. Його участь у розбройній конференції Ліги Націй свідчить, що й він вважає європейський мир за головну точку американської політики. А коли він вислав Нормана Девіса як свого особистого посланця подібно, як Рузвельт вислав полк Гавса, вказує, що він радше вірить приватній одній ніж міністерству заграничних справ („стейс-департаментові“). У часі переговорів п. Девіс запропонував, щоб європейські континентальні держави, які стоять під проводом Франції, прийняли розбройний план Рузвельта, а зате на обіцянку боронити пізніше нападених держав. А це кінець нейтральності і причина до вступу для Америки.

Хоч міркування Саймондса в дечому схилені, то все таки вони вказують, що американські урядові крути поважно слідкують за міжнародними подіями і беруть у них активну участь, хоч самі хоронять себе „дистинкцією Монро“. Признання совітської Росії американське вважається великим дипломатичним маневром для хвилевого відсунення війни на Далекому Сході. Тепер виникає питання, яке становище займе Америка на випадок справжнього вибуху війни між Східом і Японією?

Електричні інсталяції

виконує скоро, дешево і на догідні сплати
Українське Концесіоноване Електротехнічне
Заведення 1211 9 3

Лев Надрага

Львів, вул. Валова 23. Тел. 59-48.
Направни світла, ламп і дзвінків числито 50 сот.
Ощадностей жарілки по зол. 0-80. Лампи, батареї,
аккумулятори, радіо-апарати найдешевше у Львові

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 7. КВІТНЯ 1934.

РОМАН ДУДИК.

Великдень у Скутарі.

(Із спогадів світової війни — 1918 р.)

Видістатися з Альбанії до краю було так тяжко, як верблюдів перелізти через дірку голки, чи богачеві дістатися до неба. Тому, коли мені і тов. Паламарові Степанові вручили „Оффенер Бефель“, яким звільнили нас із позиції, а рівночасно приказали їхати до Львова на студії, прийняли ми це як очевидний палець божий. Сумнівалися ми у те щастя ще й тоді, коли із усяким добром у вояцьких наплечниках їхали пологою залізницею долинами, поміж скелястими, кам'яними горами балканських Альп. Інакше їдется в поле на фронт, а зовсім інакше із поля до краю на відпустку, а ще й шестимісячню! Ми почали уважніше приглядатися усьому, дивилися на ту землю, яку боронили перед ворогом, чи пак хотіли загарбати її для „свого цисаря“.

Та що це за земля? Гори, гори і ще раз гори! Та коби хоч такі, як наші Карпати? Де там! Саме каміння голе, десь-не-десь пробється із нього корчик, а ще рідше виросте яка деревина. А тільки на долинах, яких тут так мало, росте „наша“ покуська кукурудза. Чим ближче моря, тим більше тих нібито піль. Тут уже і виноградові городи зеленіються і рижові поля купуються у воді на пекучому сонці. Там (та все таки зломіж каміння!) розложився кшталт каштанів і ніжних маслин, які так дуже своїм осям і листям нагадують наші різні

верби... Багато тут червоної і білої морви, а також бросковинь, дерев помаранчевих, цитринових і фігових. Та не така ця земля принадна, якби це можна сподіватися по її плодах!

Бувало, коли я дитиною їв фіги, каштани, помаранчі, чи виноград, уявляв собі, що край, де ці овочі ростуть, це рай на землі. А тут таке розчарування! Довкола дикі, скелясті, кам'яні, неприступні гори, на які пастись треба стежиною на те, щоби звідти зновуж лізти на таку саму гору і так без кінця... Нема таких ніде на світі кращої землі над нами!

От і столиця Альбанії, Тірана. Самі стрункі кипариси, що оточують місто, додають йому якоїсь полудневої краси, та це тільки на око. Місто не більше від кожного нашого повітового містечка, нічим не каже догадуватися, що це столиця „королівства Альбанії“, крім того, що більших у нашому розумінні міст тут взагалі нема. А що залізниця сюди не доїздить, то в цьому нема нічого дивного, бо і по цілій Альбанії її нема, а вузька тарадайка здовж берегів Адріатичного моря, яку побудувала на початку світової війни Австрія, не проходила більше сотні кілометрів. І досі не було ще часу, чи й потреби довести її до столиці. А там, чи мусить столиця краю мати залізницю?.. От чорногорська Цетинія теж без залізничі.

З Тірани їдемо вантажними автомашинами до Скутари. Вперше від нашого побуту в Альбанії приходить нам на думку побачити альбанську жінку. Адже приїдемо до краю, сплятають там нас, чи не залишили яку частинку свого серця по дорозі? Даремний труд! В Альбанії був та жінки альбанської не бачив. Не значить це, що взагалі не бачив альбанської жінки на око, але

линя її таки не вдалось підглянути! Ой! Як альбанець на ослі, а біля нього йде боса його жінка. Здавалось вже доглянеш її личко — дарма! Як тільки нас запримітили, серпанок закрив жіноче лице перед нами. А шкода! Як жуть, що альбанки мають дуже гарні очі. Та цур їм! Коби нам скорше до наших, а там кудись довго-довго...

Скутарі! Здовж берегів адриатичного моря того самого ймення розложилось місто, на мою думку багато краще, ніж Тірана. Та що з такого міста, де не купиш хліба! А тут так хочеться їсти... Ах, цей голод! Убиває в людини все людське, не дає по людському думати, не дає володіти собою, запаморочує, як побуджує атакістичні інстинкти, а ціле єство зводить до одного слова „хліба“. Не дивлячись вже на ніщо, на нікого не звертаємо уваги, а ходимо від хати до хати купити культурної муки на „поленту“ (мамалігу).

— Не маш Бога ті — відказує альбанець загориювши під себе ноги по турецьки, а головою киває-потакує і цмокає язиком.

— Так давай! — кажемо. — Дано „новачка“.

— Не маш! — киває далі головою альбанець у такому значінні, як у нас потакують, потверджується.

— А дуган їмаш?..

— Імаш, імаш! — кричить наш купець, а головою киває ти вже так, як ми киваємо, коли переконані.

Іскупий тютюн, запалити 16 корон за 10 ліграм.

— Чорт нас побрав би з вашою мовою і з вашою головою! — кажемо йому на прощання.

*! Гроші **! Тютюн маш?

ДАЛЬША ЗНИЖКА ЦІН!

1366 2—2

Важне для Всеч. ДуховенстваОригінальні гронові вина, в пачках по 3 і 5 пляшок, —
в и с и л а є просто з вільних складів ЗНАНА ФІРМА**Вінімпорт**

Львів, Краківська 7.

Д-р В. СІМОВИЧ.

Віддайте їм їх пісні!

Р. 1922, коли на Україні лютував уперше страшний голод, делегат нансенівської комісії для допомоги голодним обіхав ціле Лівобережжя. Він до війни бував на Україні й мав нагоду по селах чути українські народні пісні й зони його захоплювали. Та 1922 р. він здивувався, що по селах ніхто не сміється й не співає. Правда, голодному не до співу. Але ж бо й там, де голоду не було, він не чув ніяких співів. Видко, справа не тільки в голоді, а в тій реальній дійсності, серед якої опинився український народ Наддніпрянщини. Делегат нансенівської комісії міг на це не звернути уваги. Йому тільки шкода стало, що на Україні не співають. Тимто зпід його пера вирвалося:

— Віддайте їм їх пісні!

Хто, власне, має їх „їм“ віддати?

Справа досить складна. Правда, політичний, чи якийнебудь режим, режим не тільки переслідують, а й недоцінювання чи зневажання відбивається на долі народних пісень. Не треба забувати, що переслідування російським царським урядом історичних пісень, що їх співали кобзарі чи бандуристи, довели були до того, що в 70-х рр. XIX ст. у нас не було вже бандуристів, і Лисенко, вишукавши колись Вересая, назвав був його „останнім бандуристом“. А проте й серед утисків царського уряду українська народня пісня не замовкала. По селах не тільки співали давніх пісень, але ж творили ще й нові. Тоді ніде не чути було вику:

— Віддайте їм їх пісню!

Ще більше. Українська народня пісня, через театр, через те, що її культивувала інтелігенція — була модна не тільки серед українолюбних кол, але й серед зрусифікованого українського громадянства. І залюбки співали й росіяни на Україні. Навіть указ із 1876 р. не забороняв видавати народних пісень, аби тільки тексти їх були надруковані „общепринятою“ мовою.

Правда, вже в 80—90 рр. XIX ст. українські письменники (Грінченко) підносили, що

Вибагливі нагортки й убрання мужеські
по найдементніших цінах в магазині —

Я. Фершляйсер

Львів, пл. Галицька 2. — тел. 26-68. 2—2

по селах, під впливом міста, фабрики й головно військова — українська народня пісня починала уступати перед розхристаною, розпезаною піснею салдатів, чи фабричного бурлацтва („босачні“), здеморалізований салдатським життям усякий шибай-голова салдат, закінчивши військову службу, вносив у село зі своєю „культурою“ й жаргонову, московсько-українську вульгатурну пісню та через своїх товаришів, таких самих шибай-голов проводив її в „сільський пісенний репертуар“. Алеж такі шибай-голови, так узагалі, не находили симпатії села. Згодом вони уговкувалися у своєму невгомному житті — й губилися серед села зі своєю „культурою“. Словом — такі явища народній пісні не дуже шкодили. Вона жила, й найбільшим українським патріотам не вири-
— Віддайте нам нашу пісню!

Короткий час національної влади на Україні (1917—1919 р.) визначив українській пісні визначне місце. Наша пісня була тоді в великій пошані на Україні, а Кошиць поніс її на захід, де вона не тільки викликувала небувале захоплення й відкривала наш народ Європі й Америці.

Та не минуло чотири роки, як під владою чужих людей вона замовкла й за неї впігнувся чужий гоолс:

— Віддайте їм їх пісні!

Від того часу минуло десять років. Обличчя України змінилось. На українське село навалила навала чужих комісарів, селом верховодить чужий духом і формою комсомол. Українську пісню вже давно виперли „частушки“, чисто російські, а то й на свій лад українізовані. Нове покоління — не знає української народньої пісні. Нікому його й вчити. Старші впливу на молодь не мають. Школа дає „казонну“ пісню, здебільша, переклади з російських комуністичних співажок. А старшому поколінню тепер не до того, не до співу. Українська народня пісня переходить поводи до архіву. Її плекають державні хори (хочби „Думка“). Її співають на концертах по містах, її розвозять і по селах, алеж — як щось молодому поколінню незнане. Молодь цих пісень не переймає. Театр, той колишній розсадник народньої

пісні по містах, у своєму репертуарі не має давніх мейодрам, народних опереток, побутових пєс (із співом). Усе це, коли в грають на театрі, поперероблюване, відповідає до програми сучасних панів України, що не турбують ніяких „ухилів“. А народня пісня, що не має на Україні нікого, що має її, тепер вість промовити до сумління:
— Віддайте нам нашу пісню!
Тай промовляти ні до кого...

Подібне явище подибуємо на наших селі. Складаються обставини так, що народні пісні свій вік. Із усіх усяків нашого краю доходить прикрі вісти, що переводяться „гаріти“, „пальних“ пісень ніхто вже не знає, „колядок“ тих давніх „колядок“, — не з „кантичків“ з давніх „Боготласників“, крім гірських „ококів“... На всі ці пісні якоесь дивляться тепер на непотрібну річ, як на щось нижче, на нові пісні, ні змістом, ні мовою з нашим родом не зв'язані і всякають поводи в село. Іносять їх то наймички, що побували на селі в місті, то військові, й пісні ці яхдуть у Народня пісня (своя!) в нас і так не дуже буває в пошані. Наддніпрянську (з театру чи від інтелігенції), чи стрілецьку село переймає, але як до своїх, місцевих ставилося байдуже. Її мало культивували. Щастя, що д-р Ф. Колесса видав був колись „у Просвіті“ збірничок „Наша пісня“, де було багато народних галицьких пісень. Щойно коли ті пісні довелися вичити з нот, у нас до них почали ставитися з пошаною та співати... Тепер такого збірничка немає, а всі інші, що в нас є у продажу, містять усякі пісні, а тільки — не народні.

Село наше свою народню пісню легкомжить, село свою народню пісню забуває, народня пісня на селі (та не тільки на селі!) гине. Не міркуємо, що це йде на користь нашому селу і його своєрідній культурі. Народня пісня має не тільки вагу для дослідників-етнографів. Її значіння куди глибше, більше тимто не можна доводити до того, щоби незабаром і в нас вирвався з грудей болючий крик:

— Віддайте селу його народню пісню!

Той крик тим буде болючіший, що як може, й не знатимемо, хто має повернути цю нашу народню пісню...

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

1373

бажає всій своїй клієнтелі

Юліян Глушевський

Кушнірська Робітня

Львів, пл. Капітульна 3. І. п.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 7. КВІТНЯ 1934.

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ

Ксеня.

I

Яким Калуга мав колись одну малу сестричку Ксеню. Це була чорнява, чотиролітня дівчинка. Вона пиялася до свого братчика, гімназійного учня восьмої класи, на руки і казала йому: Кимцю. Її тонкі пухлі рученята обіймали його за коліна і не давали йти своєю дорогою.

Вибухла війна. Батько пішов з першою мобілізацією і загинув на сербському фронті. Зі сходу йшла на Галичину московська навала і зближалася до Якимового села. Він, вісімнадцятилітній хлопець, з матір'ю і мамою 4-літньої сестричкою Ксенею дався пірвати страшний паніш, що обхопила тоді українське населення і зібравши що найціннішого з господарства на підводу подався на захід, атікаючи перед ворогом.

Хто не пам'ятє тоді тих безконечних рядів лідвод, тих тисячок нещасних родин, що, вигнані диким страхом зпід рідних стріх, підводами або пішки втікали на захід у чужий край, за високі гори. Всі дороги через Карпати були забиті тими людьми і підводами. Плач малих дітей, накликування старших, горюхтіння воїв і рев худоби дикою зграєю звуків налітав на зелені, тихі гори, немов зловісна заповідь смерті, що мала вневдовзі зачати там свій танок.

У цьому столковині народу, в цій сутолоді сліпих, перестрашених людей, що гнали страхом перлилися цілою силою перед себе як збиті отара овець, вже по тому боці Карпат, за угор-

ською границею, згубилася мала Ксеня. Просто згубилася, пропала, як пропала не одна дитина у тому страшному замінанні. Одчай матері, розпучлива пошуканка — без висліді. Мати вневдовзі померла в шпиталі з журби і нужди. Яким опинився в Січових Стрільцях.

Не любив згадувати про те. Все таки часом, у найглибшій закутині серця деліав скриті думку, що його сестричка, Ксеня, все таки десь мусить жити, а коли жие, то може якраз віднайдеться.

Після переходу частини Галицької Армії на територію Чехословаччини, до якої належало тепер Закарпаття, ця думка щораз більше не давала йому спокою. Врешті почав робити старання, щоби відшукати свою сестру. Точною зацепу, як звичайно в таких випадках, мав послужити медалик Матері Божої, який мала на шні маленька Ксеня. Але листи з докладними описами події до громадських урядів сіла на містечок в околиці, якою проїздили вазки втікачів, не дали ніяких вислідів. За цим пішли особисті поїздки, розпити, розшуки. Даремне. Ніякого саїду. Було імовірно, що згублену дитину забрав з милосердя хтось із дальших втікачів, які безперервним ланцюгом посувалися у глибину краю. В такому разі не можна було збагнути, де вона врешті опинилася.

Яким Калуга стратив уже після того усяку надію відшукати свою сестру. Але коли скінчив в Празі університетські студії і мав незабаром відїзжати назад у рідний край, взявся до останнього способу: дав оголошення в чеських часописах. Аж тепер, десятки листів, які почали приходити до нього через адміністрації тих часописів переконали його, на яке безбезділляне діло він пустився. Побачив, як тяжко поміж тими безрідними а часто й бездомними дівчатами, які до нього зголошувалися, розізнати маленьку Ксеню. Кожна з них писала

про медалик, який досі носить на шні і зберігав його, що має усі дані бути його сестрою. Були це служниці, виховані в захистах для бездомних, кравчині, фабричні робітнички. Було й кілька учительок і навіть одна студентка університету, яку виховувала якась богата словацька родина.

З приводу тих листів Яким став мимоходом предметом веселих анекдот серед товаришів а його колекція світанів, придбаних разом з листами, стала розвагою студентів на неознім скучнім університетським викладі

II.

На стацію Радотня під Прагою приїхав останній нічний потяг. Постояв дві хвилини довгою стажкою ясных вікон помчав далі і темні сумерки весняної ночі. З потягу вийшов гурток студентів. Вони мешкали з підміською селі Ліпенці, а тепер цим останнім нічним потягом вертали з Праги до дому.

Гурток з п'яти студентів, розмовляючи голосно, швидко минав кілька темних вулиць містечка і попри цвинтар вийшов на річку Бєронку, через яку треба було перевозитися на другий бік човном. Всі були в особливих заботах, бо вертали по кількох кухлях доброго пільанера від Совьчка. На жаль їх сьогоднішня гулянка з нагоди Великодня не зовсім удалася, бо було п'яновано остати у Совьчка до ранішнього потягу. Спротивились цьому одиникий Яким, якого й так мало що не склало затигнути до цього шиночку.

— Чи ти не закохався в якій зі своїх прибраних сестер, Якиме? — жартували з нього товариші. — Ми всі признали, що найкраща з них це кравчиня з Гутенбергу: ти безумовно повинен зачати з нею переписку.

Яким мовчав. Його лютило, що товариші легковажили собі справу, яка торкала його найчуждівші справи і що приїм був та-

Товари
благатні

ВОВНИ, ШОВКИ, ПОЛОТНА, ПОСТІЛЬ

Ф. Ожеховський
Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
Телефон 25-53.

Перед чотирнацятьма роками.

Вітати, які доходять зі Сходу, а привідом Російських свят, наслідують заховані спомини і надіють враження важкого дихоліття, яке переживав тому 14 літ галицький українці на Наддніпрянщині. Мало на думці тих галичан, які в останніх хвилях виходової війни однієї з найбільш тяжких обставин загнали в круті і невдачі течії, щоб в короткому часі розвинути і встановити на підвожних скелях. Багато з них зруйнувало цю катастрофу своїм життям, але й багато залишилося в живих і загадує сьогодні разом з ними ті важкі часи.

Я знаю, як кому, але мені пригадується перше досвідчене враження голоду, який мав тоді всі галичани під більшовицьким режимом. На які окупи вони не були, фронтони, палили чи при командних установках, всі жили тільки з одним пайком, що складався з твердого сухаря, який давали, полагали, що це стійкий хліб та ляміної каші, полагали, що це свідання, обід і вечеру. Все інше треба було собі купити, і можна було, але за казочні ціни, що не стояли в ніякому відношенні до своїх платень. На головних вулицях Києва виставили величезні вистави локсусових харчових продуктів, елегантної конфекції та різних марок цукрового вапняку, але доступні тільки кримським спекулянтам, що змінили розвинулися в місті. Загалом населення зубовів до крайності і вийшло на жорна. Проходили враження біліх, мармурових лиць, а багато з них простіли від голоду. Були такі, що стояли мовчки в чергах на грудях: „Голодаю. Помогіть!“ А в Галичській (Варшавській) площі стояли довгі ряди і панночок, держачи в руках гвардеру біліх і саломові різи на продаж. Стояли по-прежнему і ждали на покупи, яких було обмаль. Тільки жили вешталися з винчаними портфелями і згрібно переживали останками майна італі-гентами, осуджених на голод, нужду і понинішня.

В таку катастрофічну ситуацію в місті по-пади ще й ми. Багато з нас ападо Київ за кращих часів, коли кишло в цьому було мирне життя, достаток і дешево, коли кожний, хто тільки хотів, працювати, міг вигідно жити, користуючись на-ривні всім здобутим великоміською культурою.

Тепер навіть трамвай не було і нам приходилося з одного до другого кінця великого міста ходити пішки, що виснажувало до решти наші сили. Місто спростетаріоноване, дешево спалене та зруйноване, зведене на живе цвинтаріще, і ми блукали довгими вулицями, оглядали замітні особливості, ходили навіть над Дніпро, щоб захоплюватися його чудовою панорамою, та вертались ще більше голодні і втомлені. Бо задоволення справності втирального відліку ми цілий тиждень сиділи в вагонах на товаровому дворі.

Так застав нас і Великдень, що припав тоді на 11 квітня. Тягаються довгі часи по всіх усях широкій українській землі по обох боків Збруча, ми вже й забули, що таке свято, хочби й дуже вродливе та велике. Торік довелось на сам Великдень зловити в Галиччині затяжні бої. Але в золотомірному Києві стріча в Великдень настроювала нас будьшобудь святочно та загострювала нашу цікавість. Той сам охляний обряд, та саме церковна мова, хоча з іншою вимовою та з іншим духом. Але ми чули про українізацію православної церкви в Києві з автокефальною програмою і нам, галичанам, цікаво було побачити та почути особисто. Більшовицька влада була тоді за слаба і безбожницька пропаганда та протиріччя репресій не були те в програмі. Пропаровано тільки реформи церковної організації під гаслом „церква жива“, тощо.

Але ми знали, що в Києві є теж греко-католицька церква з парохом галичанським і декому з нас було ще цікавіше її побачити. І в перший день Великодня ранком вибрався я з жінкою та гуртком близьких однодумців на Навільську вулицю, де серед невеликої, досить занедбанної площі побачили ми греко-католицьку церкву. Як на велике місто була це властиво церква, маленька, дерев'яна, в одну баню, зовсім нечаче в якомусь галицькому селі. Заходимо до середини: біленька, але дуже чистенька. Скромні об-

рази та обстановка, переткана тут і тим народним вишивками, павільями на нас якесь дивне настрої. Якоюсь моторошно робилося на душі від тієї скромності і білоти, що апашила собі азхот серед великоміської, будь-що-будь, пишноти. Парохом був о. Шепанюк, людина гарна та, як ми вродом довідалися, ідейна, а парохіями теж самі галичани, емігранти посеред і в часі світової війни, переважно робітники, залізничники, тощо. Богослуження правилися зовсім по галицьки, в церковно-словянській мові, без слів московських. Ті самі церковні співи, те саме „Христос воскрес“.

Питавмо під першою звідки вони, як їм тут видється. Вони теж утішались, дізнавшись, що ми галичани, але спокійні, коли довідалися про наше військове становище. Більшовиків ненавиділи з глибини душі, хоча були робіт-

никами. Диктатурою пролетаріату не захоплюва-лися ані дрібку, а знали тільки те, що через неї вони збудили нарівні з буржуазією, що багато людей певно розстріляло. Того було їм досить, щоб поважати більшовиків своїми ворогами.

Тимчасом притягла нас зукраїнізована церква і поплудні ми зайшли до Софійського собору. Застали вправді тільки кінець вечірні, але востанок зазнали незвичайного враження. Саме вночі церкви впаає на старинний характер будівлі зі зразками старого українського мистецтва. Особливо оригінальний образ Богоматери в золотомому вітражі.

В церкві народу повно, знак, що релігійність населення була ще велика. Та ось роздається гомінний збірний спів „Христос воскрес“. Співають старий церковний текст, але мелодія трохи інша. Початок трохи кращий, якийсь веселіший, більше бадьорий. Співають кілька разів і цей київський напів ведить нас адогадуватися, що так співали наші предки, навіть найдавніші. І в наших уяві виривають різні історичні події, що напружені до них століття розгрілися з тієї церкви, часто при тій симпатичній воскресній мелодії.

На другий день ми не витримали, щоб не піти ще до церкви св. Андрія, теж зукраїнізованої. Одна з найкращих церков на Україні, струнка і чепурна як молода дівчина, чудово положена на отриманні горі над Дніпром, а гарним видом за лівої беріг ріки. При церкві мозаїковий поміст з балюстрадою довкола. Захоплюємося звертлим виглядом церкви і казковою панорамою Дніпра, а попри нас пересмикнулися дві лавочки в супроводі одного молодика. Схованись за углом

Веселих Свят

своїм Високопов. Відборцям
бжають і поручаються надалі
готові до послуг перфумерії

С. ФЕДЕРА

Львів, Сикстуська 7.
і Коперника 15а.

близькі правди. Не йшло тут вправді про дачню з Гутенбергу, лише про студентку, як ситини він нікому не показував. Сьогодні написав до неї лист, в якому по-жержував можливість, що вона є його сестрою, хоч до речі, вона мала сині очі, а Ксенія мала черні.

Над рікою стояла чорна стіна непро-мисленого морозу, а безустанний рух водних мас, що його можна було вичути в тем-ни, обвівав душу дивним таємним чаром.

Легко колихався човен, тихо плоскотіла по темній воді і рівномірно бурчала вода під діями широкого весла. Човен тихо посувався вперед чорними челястями водної глибини, вишній воюкою цепенною мряк і темрявою.

— Тешю! — сказав один зі студентів і сло-во його немов одовинений шматком камінця відкинуло у чорну тишину. Ніхто не відізвався йому у відповідь. Всі почували один і той сам величезний чар нощі, що накривала їх, той сам чар смерті, що чапався під хитким човном і той сам чар життя, що говорив до них устами великого леготу, мовою їх власної крові. Ідуть, аж до розкоші солодко стукала в їх вухах думка.

Човен з розгоном ввігнався на плоский бе-рег, як усі скрикнули і розсміялися. Хвилявий настрій водної плавби у пітьмі зник, але лишився собі невольний, непомітний слід, ніжне прилипли до глибини душі.

Йшли один за другим спершу понад Ве-рину, уважно вшукуючи ногами вузьку атоп-тану стежку, потім завернули стежкою поміж волі. Далі йде вперед йшов Яким. Він час до часу приставав і оглядався назад себе на бі-лосні смуги на окрайку неба. Це мортала ду-шою велика, гамірна Прага. Потім він скоро відвернувся і йшов далі з випруженими руками і піднесеною до своїх голови, так

як ходиться тільки на весну, тільки в полі. М'яка, не стверділа ще після недавніх дощів земля, гнучко подавалася під його стопою. Часом, збиваючися зі стежки, натрапляв на цуцьку різло, і хвилину шукав стопани добро-го напрямку. Було щось рідного, дивно бажаного у тій темряві, в яку запускався, поринав і йшов наосліп вперед, було щось заворушли-вого у тій невидній м'якій стежечці, яку відна-ходив у пітьмі ногою.

Коли врешті ступили на білий шляху се-ред села, рішили всі йти на квартиру до Якіма, щоб там докінчити великодню ніч за трома пляшками вина, що їх несли зі собою. Пусти-лися гуртом дорогою, взявши Якіма під руки. Квартира була недалеко. Небо прояснилося трохи і по боках дороги невразно виривали обрис невеликих дімків чеського села. Всюди у вікнах було темно і тому всі здалека зава-жали, що в одному з дальших дімків вікна о-світлені.

— Чи це не в тебе, Якіме? — спитав один з товаришів. Яким здивовано перебіг очима перню домів аж до освітлених вікон і мов не-довірливо сам собі, приспівши кроку.

— В тебе якісь гості, Якіме. Недурно ти ризався так від Совіча до дому — засміялися всі, коли були вже близько хати, а в освітленим вікні майнула жіноча стать. — Шкож може по-прощати тебе? Але вино тобі не завадилоб.

Яким побіг вперед, з гримихом відчинив фіртку і підійшов до дверей хати. Хвилюю по-стояв, потім тринув їх, і в тієї хвилині світ сві-тля угав з бічних сімешних дверей, які вели до Якімової кімнати. В тім світлі чорною сяме-тою зарисувалася висока жіноча стать.

Чотири студенти гурмою вдерлися у фірт-ку і з цікавістю підійшли до відчинених дверей. На середині кімнати напроти Якіма стояла ан-сока, струнка дівчина. Її молоде, але змичене і мати обличчя було підправлене підійками.

На собі мала яркий солом'яний капелюх, тон-кий, вишнєний плаш і викривлені, заболоче-ні черевики.

— Чи ви пан Калуга? — спитала по чесь-ки, і трохи збентежена здивованим поглядом Якіма додала — пан Калуга, який шукає своєї сестри? Я є Ірма Бездекова, але мене лиш так називають. Бо, коли я є вашою сестрою, то я називаюся теж Калуга. Я ледви підступом ви-дерла вашу адресу в адміністрації „Чеських Новин“. І ось маєте мене!

З ручної торбинки виймила малій цинко-вий медалік і подала його Калугі.

III.

Світало. Свіже, холодне повітря обливало легені і провизувало тіло гострими, прями-ми колючками. На сході рожевіло небо і тем-ним гранатом відбивав від нього ліс на обрії. М'якко ступали на стежці серед ранньої тиши-ни кроки Якіма Калуги. В горі жайворонки строили свої срібні струни, натягнені на голу-бий резонатор неба. Поволі пробуркувався світ, швидко прижмурював очі від першого проміння сонця і усміхався.

Яким зближався до села. В руці ніс ки-нуто вкритих росою, веселих горичків, які набирав у ліску. Час до часу приставав, нахи-лявся то вправо, то вліво і струшувач на руку холодну росу вибирав зпоміж зеленої трави головки пильної стокороти.

Зривав цю китицю для своєї сестрички Ксені. Але Ірма, одинокий свідок, від якої міг довідатися, де лежить її забута могила, втікає сьогодні рано з його портфелем, документами і кількома банкнотами. Йшов тепер на станцію поліції зголосити про пропажу своїх до-кументів.

— Ви хочете сказати тим, що ви моя се-стра? — спитав він учора зміненним від схви-лювання голосом незнайому дівчину, яка по-

церкви, вони ваялися за руки і давали танцювати на гладкому помості... Невже екстаза під впливом краси природи, що будилася до нового життя? А може тільки гладкий поміст захоплював їх до танку?

Входимо в церкву, гарну в середині не менше, як зверху. Слухаємо — справді Служба Божа правиться в чистій українській літературній мові. Чуємо вирава слова священника:

„Бо Тобі належить слава, честь і поклон. Отцю і Сину і святому Духові, нині і повсякчасно і по віки віків“.

Молодий священник, що орудує м'яким баритоновим голосом, виголошує слова виразно, немов розкошуючися живою мовою. Вираження глибоке, ані подібне до того, яке робить церковно-словянська мова!

Читає євангеліє в українському перекладі, але як! Не співає, але декламує підвищеним свя-

Реформацькі пігулки Чернець

з маркою
ВІДОМІ ВІД 1602 РОКУ.
Управлінняють шлунок, хоронять від ревматизму, терпіння печінки, надмірної опастности, артритизму, памороків, лаголять гемороїди, прочищують кров і для осіб схильних до обструкції є ладним прочищуючим засобом.
Вжити 1 до 2 пігулки на ніч.
Домогатися з „Чернем“.

точним тоном, що приковує увагу слухача і не пускає. Так читали, здається, перші християни, готові кожної хвилини за віру пожертвувати життям.

Або чуємо дальший його спів:

„Промовмо всі з цілої душі та з усіх думок наших промовмо!“

Співає мішаний хор під управою композитора Стеценка, симпатичної людини, з високим чолом і буйним волоссям. Всі співи в українській мові, переважно укладу самого диригента. Хористи самі інтелігентні і виконання концертне. Найкраще було „Ангел вопієше“ (українського тексту не тямлю) композиції Стеценка за народних мотивів. Варта, щоб воно поширилося в Галичині.

Після літургії обхід довкола церкви. Співаємо разом з народом веселе „Христос воскрес“ і бачимо, що кияляни звернули на нас увагу. Перед відходом заступає зам дорожю молода інтелігентка і питає:

— Вибачайте, що вас питаю: що ви за люди?

— Ми галичани — відповідаємо.

— Яж бачу, що ви ані тутешні, ані москалі.

— Ми українці з Галичини — говоримо ласніше.

— Ну, цеж і планати, що ви не тутешні. Інакше військова форма таї віри не відшуралася... Наші військові інакші...

Вивлаується розмова про українізацію цер-

дада йому медалик. Це був медалик Матери Божої з написом: „Пречиста Діва, Мати руського краю“. Такий самий, як його мала колись Ксеня.

Відповідь дівчини була самовпевнена:

— Же-йю! (А вжеж!)

Несподівано для всіх обізався товариш Роман, який найкорше протверезів з несподіванки. Його слова були дуже прості:

— Ви брешете, достойна діво! Чому? Тому, що правдива сестра того пана знайшлася вже перед тижнем!

Сказавши це, Роман витягнув спокійно з кишені пляшку вина, показав її дівчині, підморгнув і запросив її та отетерілих товаришів до стола. Але дівчина замахала обурено руками:

— Правдива сестра знайшлася? Правдива? Отже дають корон на руку і я скажу вам те, що знаю про дівчину, від якої маю цей медалик.

— Вона жие? — скликнув Калуга.

— Ні, вона амерла у шпиталі на...

Калуга заткав їй уста руками.

— Ані слова більше про неї! Чуеш-Уткнув дівчині в руку двацять корон.

В душі Якіма було тихо і тепло. Хоч був невиспаний після нічної п'ятки з товаришами та Ірмою, хоч після одногодинного сну прокинувся над раном окрадений несподіваною остєю з решток грошей, з документів у портфелі і деяких частин гардероби, однак був над усе радий, що на тім скінчилося.

Все знову було таке ясне, просте як те, що сходить сонце і будиться весняний, теплий день. А завтра прийде відповідь від студентки зі синіми очима.

З найбільшим смаком добирає краватку до кожного убрання ф-ма **RECORD CRAVATES** Львів, АКАДЕМІЧНА 7, 12-24 Будинок Шпехера.

Найбільший вибір

благатних товарів по
незвичайно низьких цінах
93/73 2-6
порукає фірма

АНТІН УВЕРА
Львів, ул. Галицька ч. 10.

кви та інші актуальні справи. Довідаємося, що в Києві є вже дев'ять таких українізованих церков, всі інші задержали характер російський. Українізація йде стихійно як вислід націоналізації населення не тільки по містах, але й по селах. Твориться українська автокефальна церковна організація. В церквах продають святе писмо в українській мові та збирають пожертви на переклад церковних книг.

До нас пристає ще кілька осіб, що зацікавились галичанами. Дивляться кривком на наші „червоні“ відзнаки і питають, де знається Петлюра. Питання дразливе для нас і для них і ми переводимо розмову на іншу тему.

— Він ще прийде — кажуть — але вас тут не буде!

— Всеяко може бути. Може будемо разом...

Це було 12. квітня і за місяць Петлюра був справді у Києві, хоча за чужою допомогою і не на довго.

На другий день ми знову зайшли до греко-католицької церкви. Жаль нам було не так церковно-словянської богослужбової мови, як тієї рідної традиції, що вважала нас з греко-католицьким обрядом, таким тут бідним і затурканим серед пануючого православ'я. Жаль нам було теж наших земляків, що опинилися на „нашій не своїй землі“ серед айднів і важких турбот. А вони немов відчували наші застрої і повитали нас під церквою широким, теж як „своїм“. Дехто з них посулувся в тій широкості так далеко, що просив одного то другого до себе на свячене. Ми, розуміється, відмовились, бо віяково було серед таких

важких айднів обтяжувати їх ще своєю присутністю. Але коли ми торгувались за вулиці, ота галичанка взяла й вийшла з дому та принесла кусками паски, ковбаси, тощо. До однієї з них мишила нас та гостинність і ми широким серцем землям, що ділилися з нами, чим хата богата.

Тимчасом наша сцена на вулиці знову увагу прохожих, що стали гадати на нас збоку, і ми мусили попрощати наших земляків. Вернувшись на товарний двір, дехто пригадав киявський напів „Христос воскрес“, а один з івської церкви:

„Воскресення день і просвітівся торжеством і одні другого обніми. Скажимо: брати, і тим, що ненавидять нас, простім усе з воскресінням“.

Так стрічали ми Великдень у Києві тож і літ. За той час змінилось багато. Більшовицький режим закріпився, автокефальна церква з української розбилася, церква перемінені в цілій більшості розгорілася протирелігійною пропагандою. Заборонили з'являтися по церквах, безбожницькі організації демонструють під церквами, а комуністична партія загрожала своїм членам виключенням і репресіями, якщо вони поважились зайти до церкви. Одне тільки не змінилось: голод! Більшовики підтримують його в Україні і культивують всіма засобами, режучи і тим робом проти націоналізації українського населення.

Н І Н І

у Театрі Р'жнородностей прем'єра „ФАННІ“
у Великім Театрі румунська драма „Мистець Манолє“

М. ВОЗНЯК.

Перша вистава українського театру в Галичині.

„Приємно — о, і як приємно нам, що відкривається тут нова постійна рубрика в нашому „Слові“, яка має подавати зацікавленим землякам звіт про діяльність з нашого народного українського театру, відкритого з такою великою урочистістю для всенародної користі дня 29 (17) березня н. р.“ — писало „Слово“ в 24 ч. з 1864 р. (Усі цитати передаю в нашій літературній мові, а терміни „русин“ і „руський“ заступаю словами „українець“ і „український“).

Тоді стояло ще „Слово“ на становищі окремішності українського народу, яке воно зазначило навіть із приводу театральної справи. У тому самому числі з 2. квітня у статті про конкурс з преміями за драматичні твори в українській мові воно ствердило, що „одна з великих подій у справі піднесення й розвитку української народності“ відбулася 29. березня 1864 р., бо став ділом український театр, проект якого подав перед трьома роками „захоплений патріотичною гадкою“ Юліан Лаврівський у „Слові“. Для нього виписувало воно такі слова признання: „Невтомно ревний діяльності цього високоповажаного мужа довелося укініти побороти всі перепони, які цій справі стояли в дорозі, і при участі патріотичних і жертволюбних земляків довести діло так далеко, що воно вже приносить овочі, а при виявленні серйозній участі всієї суспільності вишукє якнайкращі надії на будучність“. Користаючи з нагоди складало „Слово“ найщирішу подяку Лаврівському за його пильні заходи й праці для справи театру, значіння якого для народної справи в цій хвилині гідно оцінити не можемо, але з подвоєною радістю передчуваємо, галлячи на сумні обставини, з якими мусить боротися друга частина нашого українського (малоруського) народу, що зостається під російською владою, при розвитку своєї глибоко відчутій національної індивідуальності“.

Про те, чого сподівалося „Слово“ для української справи від відкриття театру, писало воно у статті „Руский театр во Львові“ в ч. 20 напередодні його відкриття між іншим ось що: „Ця подія так багато має значіння й ваги для народного життя нашої батьківщини, що справедливо заповідає йому вся наша суцільна братія початок нової ери, нової краще розв'язаної доби в історії довго. й многострадаального народу Русь“. „Слово“ тишилося, що з театральної сцени залунає повним, свободним звуком українська мова, яка до того часу жила

повним життям лиш під селянською стріхою, що на яний світ показували українські літературні твори „перед своїм і чужим людьми інтелігенції як свідка чесної, пильної праці кращих сердець із усієї України (Малорусь)“. А публічний розвиток наших сил і „скарбів нашого народного українського духа в сфері драматичного мистецтва“ викличе тим ширше й загальніше признання „нашого народного самостійного існування в усіх станах мешканців тутешнього краю“. З вистав українського театру матиме користь і молоді, бо „наша рідна мова, пісня України (України!), напів і під домових стріх підносили наших стариків до справжнього захоплення, а в молоді вони лунаючи на сцені найкращого мистецтва, словом полонитимуть розуми й серця, виховують у ній почуття українського народолюбства й дожорослі, українські характери“.

Від першої вистави українського театру в Галичині довелося його глядачам „за поміччю братньої України насолоджуватися плодами народного театру“ (Слово, ч. 35). Перший ви-

Найновіші моделі Найкраща якість
Найвибагливіша робота Найбільший
вбір Найнижчі ціни у весняних
жіночих плащах та костюмах у фірмі
С. МОЛДАВЕР
Львів, Коперника 17, 1. пов. Тел. 46-36

ректор театру Омелян Бачинський, перед тим директор польського театру в Житоїрі, привіз із собою готовий сценічний репертуар, до 70 драматичних творів, „які з успіхом виставлялися на Україні й у Росії в публичних і приватних театрах від часів Івана Котляревського“. Сам Бачинський виставляв у своєму театрі з добрим успіхом оперетки Котляревського, тому й наділялося „Слово“, що він також у Львові поведе гарно діло (ч. 1).

Свої вистави почав український театр у Галичині переріркою з Київщини повісті „Маруся“. З цього приводу писало „Слово“ в ч. 24 русь: „Так, щодо драми — кому ж не відома у нас Олександрівська повість „Маруся“? Перед 15 роками об'явлено цю книгу в Київській ліній друкарні в Львові в числі 1000 примірників, і не видана за несповна один рік цілком вичерпалася. Тисячі наших людей читали цю зворушливу повість, тисячі серцець дало в Галицькій Русі на тім ча-

— Знаю петербуржця в Станиславові.

МАШИНИ до писання — до шиття — роверн

всіляке приладдя до машин, частини складові поручас найдешевше фірма

Юліан Л о м а г а ЛЬВІВ, ВАЛОВА 11. — Тел. 28-70. —

Прецизійна справа машин. 7/73

Д-Р ВОЛОДИМИР ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

Творець нового барокового мистецтва.

АНТОНІО КОРРЕДЖО.

(1494—1534)

Чотирьохсотлітні роковини Корреджа відносяться відгуком по всіх культурних осередках Європи. Здобув собі цей визначний малайталійського бароку свою популярність не тільки релігійними сюжетами, але також тим, що він є власним творцем протиреформаційного мистецтва.

Віденський мистецько-історичний музей святкував ювілей Корреджа пропам'ятною виставою. В окремій залі галерії образів виставлено його малюнки, шкільні та штихи П. Тоскі, які зображують фрески в костелах Парми. Найзамітніші тут три образи. Між ними два віддавна творять власність мистецько-історичного музею: „Йо“ та „Ганімед“ і третій нове надбання „Мадонна з хрестом у руках“ з молодечих років творчості. В ній пробивається ще ніжність ідеалу Мадонни Перуджїна Рафаеля, Ліонарда у передачі руху сміливість контрапосту Мікельанджеля. Тільки м'ягонький кольорит і ніжним свіжим пухом покрита моделька нагадують дозрілого Корреджа. Рисунок червоном олівцем ще здебільша студії до фресок Парми, штихи віддають мальовила копул костела св. Євангеліста та катедрі в Пармі.

Ці membra disiecta мистецької творчості Корреджа загострюють уяву, щоби відтворити собі бодай мистецьку спадщину і мистецьке її значіння визначного і в історії новочасного мистецтва переломового мистця.

Хоча Парма лежала на боці великих мистецьких осередків XVI століття, але мала те значіння, що посередничила між найважливішими осередками середньої і північної Італії між Флоренцією, Венецією, Міланом, Болонією та Падуєю. І власне на творчості Корреджа, зв'язаної з Пармою, якій він надав блиск безсмертності і підніс в провінції до ранги нових мистецьких центрів слідні впливи тосканського (флорентійського) і північно-італійського мистецтва.

З цих багатих джерел Італійського т. зв. „високого ренесансу“ переймає Корреджо його

найважливіші здобутки. З флорентійської школи формальні проблеми головно останні здобутки Мікельанджеля у передачі руху людського тіла — з північно-італійської головно міланської школи проблеми освітлення і кольориту, які посередничив йому великий майстер і експериментатор у тих питаннях Ліонардо да Вінчі. Корреджо сполучує таким робом у собі два найважливіші джерела мистецьких рухів в Італії в початках XVI стол. Але властиве його значіння лежить шойно в тім, що з тих різних мистецьких проблем він сміливо творить новий світ мистецьких форм та мистецького вислову — творить перший нове барокове мистецтво.

Ці проблеми лежали тоді дійсно так сказати в повітрі, в атмосфері доби. Вичерпалися вже старі засоби відродження поганського античного мистецтва і це хитання між антично-поганським тілесним, сенсуальним світом форм і між новими трансцендентними питаннями католицизму, що відроджувався стало мало що не особистою трагедією Мікельанджеля, на якому цей перелом залишив незатерті сліди. І підчас коли цей велитень у надлюдськ змагання і самозапереченні та в прометейському огні мистецької творчості викув перші форми барокової різьби та архітектури — Корреджеві припадає в участь цього універсально-історичного процесу оформлення барокового мистецтва. Всі проблеми цього мистецтва без винятку беруть від нього свій початок.

І так Корреджо стає творцем двох найважливіших родів протиреформаційного мистецтва: творцем мистецтва для барокових вітарів і інспіратором купольних фресок. В цих обох родах вичерпується історичне значіння барокового мистецтва, що дійшло до найбільших досягнень.

Темою вітарних мазьовань були вже в добі ренесансу т. зв. святі розмови „santa conversazione“. Переймає їх вірно з традицією Корреджо. Але основно змінюються в нього теж формальні проблеми і зміст. Ці зміни мож-

на закріпити в кількох етапах при. в трьох головних образах Корреджа, які нахолодяться в флорентійській та в пармській галерії з Мадонною (т. зв. День) і у т. зв. „Святий Ноч“.

В Мадонні з св. Франциском флорентійської галерії ще збережені формальні проблеми ренесансу: переважає групування фігур довкола метрії та архітектурна композиція. Новішою ренесансу. Захитана симетрія (Мадонна звертається на ліво і благословить Франциска) фігури не стоять більше без руху „наче на сторожі“ перед Мадонною, тільки зображені в живих рухах головно контрапостом. Архітектура якої рі нагло вривається на місце строгої замкненості і гармонійної вирівняності фрагментарності, незакінченості, мальовничості.

Такі самі зміни в змісті. На місце психічної неживленості і монументального патосу ренесансу — загальна екзальтація. Всі фігури „психічно зіграні зі собою“, всюдні відповілі питання, психічний діалог, духовно-внутріш-

А. Пясецький А. С.
КРАКІВ.

Замовлення приймає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, ЛЬВІВ.

ній флюїд у багатогранній скалі почувань і афектів. Причому ці афекти приглушені, скуперовані і творять сильний контраст зовнішньо підхопленою грацією фізичного і психічного їх явища до „замучених боротьбою і змаганням“ титанів Мікельанджеля.

А два інші образи („День“ і „Ніч“ флорентійської галерії) творять повну еманіацію від ренесансу. Нема в них ні зрівноваженої вважисованої групи фігур довкола центру — проломане правило симетрії (глядач знаходить не посередній а ліворуч картини) на її місце вступає барокова композиція в діагоналі, уст-

ВЕСНА! Уже надійшли з першорядних фабрик бельєських найновіші су-
конні матеріали жіночі і мужські на сезон весняний і літній **ЛІТО!**

А. М. Діпп ЛЬВІВ, — пл. ГОЛУХОВСЬКИХ ч. 11.
Найнижчі ціни! Найкраща обслуга! (в подвійно) — Тел. 67-33 3/73 3-3

Тріскаєш дверима.
— Гальо! Ні, пані добродійко. Є тут один ветеринар, але у вівідстві.
— То щож, до вівідства маю нести?
— Можна й до вівідства. Ветеринар усюди ветеринар. В наглому випадку.
— Дякую. Мені треба ветеринара до дому. Коначно, пане редактор!

В такий мент жалієш, що ти сам не ветеринар. І врешті:

— Уже знаю, пане добродійко! Прошу звернутися до голови Лікарського Товариства. Він з ветеринарними знається.

Подаєш число телефону голови Лікарського Товариства і злородно потираєш руки...

Чим ближче до полудня, тим глотніше в редакційній кімнаті. Крім інтересентів приходять ще т. зв. „касиновці“. Ті, що курять не завжди власний тютюн і тягнуть зі стола газети. Самі добрі, дуже добрі, а часто й впливові знайомі. Сидять посередині за великим столом, пишуть листи і заглядають у газети. В українські, німецькі, польські, французькі, російські...

І час до часу:
— Панове, чому у вас нема „Ціріхер Цайтунг“? Така велика редакція і нема „Ціріхер Цайтунг“!

Або:
— Пощо ви, панове, тримаєте „Льокаль Андайгер“? Порожня газета! Чи не краще „Фелькшер Беобхатер“?

Дійсно, чому в нас нема „Ціріхер Цайтунг“ а замість „Льокаль Андайгера“ не тримаємо „Беобхатера“?

— Буде! — відповідаєте врешті.

— Що буде?

— Газети з цілого світу будуть! А посередині радіо на десять ламп поставимо!

Часом буває, що гості сваряться зі собою. Католицький діяч з православним протоієреєм. На церковно-національні теми. Або п'яніст з критиком літератури, на тему польсько-литовського непорозуміння.

Буває, що собі взаємно дотепи оповідають та виривають принесеними зі собою вожничками. Ілюстрації з часописів.

В таких випадках, звичайно, ваш сусід, новинар, відтягнувши вас набік, голосом, тремтливим роздратованим:

— Пане товаришу, може би їх так повикидати на ший?

Пригладається до ситуації в кімнаті і зі сумнівом в голосі:

— Попробуйте, чи ладуться! Будуть борознитись, як льви.

Новинар вертається зразитовано на своє місце і бере голову в руки. Тяжка, як цегла.

А двері „ррип, ррип...“

На мою думку, зайвий час, вибити зо п'ять дверей до редакційної кімнати зо три сходи в брамі. Ліфт для вигоди теж придався би.

Коло першої години в полудне, редакційна кімната поволі опорожнюється. Касиновці їдуть на обід. Пера шарудять швидко по папері. Новинар відмає уже руки від голови. Біля третьої фабрика в повному русі.

— Пане товаришу, дайте матеріал до друку!

Головний редактор ходить як биль по хортах, від столика до столика.

Все це, на три дні прилягається. Будуть свята, як писавка. Будуть яйця, шинка, і колбаса, і паска, і торти, і львівське пиво.

Не в усіх, очевидно. Робітники нашої фабрики ще зачепті на свята не підставляли. Покази розділено між них пасту „Елегант“, (святоточний дарунок другої фабрики) і по два шматки мундари „Міка“. Трохи мало. Тому все більше стіснялося до гасла, що його винув Новаційський з „Газети Варшавської“: попробувати перетворити свята! Гігієнічно, культурно, морально — і вітаючись до життєвих умов українського журналіста на посаді та інших без гасла. Прошу вважати на увагу!

Одну свиню засипала яловича разом з хлібом, а підкопани її після 4 тижнів здорову, тільки трохи сумну. Кільк може витримати 20 днів без пиття. Верблюд 30 днів. Пес без їди 45 днів. Американський олень 50 днів. Скорпион з мисливським вуз „Бог-колектрітор“ 3 місяці: дили, замурований у самітній вежі, витримав два роки!

Проблема:
Скільки може витримати український журналіст?

Сподіваюсь, що побє він лиликовий рекорд. Тільки спробувати треба.

„ФЕМІНА“ КОРСЕТИ
найкращі
ЛЬВІВ, ПЕКАРСКА 1а

Пит. *декальки моїх синів! звернені в старому
тих наших мистців. Як хочуть розуміти, на чому
мусять ґрунтуватися націоналізм — форма і сти-
лем! — мистецтво. Традиція і старина, не верні і
голови! чинити розквіт нашого вітчизняного ма-
гистрату мистецтва!*

**Обуву
власного
виробу**

**Поручає МУЖЕСЬКУ, ЖІНОЧУ І ДІТЯЧУ а найбільшій виборі
ВІЛЬГЕЛЬМ КЕССЛЕР
Л Ї В І В, — П А С А Ж Н І К О Л Я Ш А**

Ц і н и конкурентні.
Приймаємо замов-
лення на міру.

д-р СТЕПАН БАРАН.

Наша політична місія в Софії і в Царгороді в 1914 р.

(З моїх спогадів з початків світової війни).

З вибухом світової війни оснувалася — як відомо — в дні 1. серпня 1914 р. у Львові, за посередництвом президії Укр. Національно-Демократичної Партії міжпартійна організація під назвою Головна Українська Рада, що мала вказувати напрям загально-української політичної акції в часі війни, як також формувати по європейській Австрії українських добровольців — Українських Січових Стрільців. В склад цієї Ради увійшли відпоручники трьох галицьких політичних партій: Української Нац. Дем. Партії, Української Радикальної Партії і Української Соціально-Дем. Партії, і вона 3. серпня 1914 р. видала маніфест до українського народу зі з'ясуванням нашого становища і наших змагань в часі війни. З утворенням Боевої Управи, як своєї секції, приступила негайно до формування військових відділів — Усусувів.

З початком серпня 1914 р. утворилася у Львові друга політична організація — Союз Визволення України — зложена з українських політичних емігрантів зза Збруча, що тоді перебували у Львові, для пропаганди визволення Наддніпрянської України і створення з неї самостійної держави.

Члени обох згаданих організацій опинилися анекдотом на еміграції у Відні, коли 3. вересня 1914 р. російські війська заняли Львів. Не зважаючи на окупацію цілої Східної Галичини, Лемківщини, Буковини, а навіть значної частини Закарпаття, згадані організації не трапили надії на успіх української справи і зайнялися передовсім її пропагандою, висилаючи своїх відпоручників у пропагандистичні цілі до Німеччини, Швейцарії, Швейцарії, Зєдинених Держав, Румунії, Болгарії і Туреччини. На увазі мали головню обі останні держави, як близьких сусідів України. З початком жовтня 1914 р. виїхали з Відня як делегати Союзу Визволення України д-р Лев Ганкевич до Софії і Маріян Меленевський (Басок) до Царгороду і вони поробили там перші заходи — а не були вони легкі — для розголошення української справи. Внедовзі по них виїхали з кінцем жовтня 1914 р. у дипломатичній місії, як делегати Головної Української Ради, її члени: посол д-р Льонгін Цегельський (тепер в Америці) і я, як головний секретар цієї Ради. Про нашу місію австро-угорське міністерство закордонних справ повідомило офіційно свої посольства в Букарешті і Софії та амбасаду в Царгороді.

В Софії вижидав нашого приїзду на двірці д-р Лев Ганкевич, що встав вже навізати звязки з болгарськими політичними колами і дав нам з місця цінні інформації. Заїхали ми до готелю „Болгарія“ і наступного дня згодилися в австро-угорській легатії (посольстві). Посла гр. Тарновського (поляка) ми не застали, а прийняв нас його заступник, радник посольства, котрого призвище я призабув, — німець. Про цілі нашої місії там вже знали і нас прийняли прихильно.

Рівночасно повідомило посольство про наш приїзд президію ради міністрів з проханням визначити нам аудієнцію. Аудієнцію визначили нам на полудневій годині 2. листопада 1914 р. Нас прийняв президент міністрів д-р Василь Радославов на довшому послуханні, під-

своєю кабінеті на довшій розмові, в якій ми інформували їх про нашу справу. Були ми і на повному засіданні союму 3. листопада в часі промови д-ра Радославова. Того дня і наступних зазнайомилися в соймі з провідниками-послами поодиноких політичних партій, як з д-ром Геннадієвом, провідником народних лібералів (стамбуловістів), д-ром Маліновом — провідником демократичної партії, Дробієвом — провідником селянської (аграрної) партії, з б. прем'єром д-ром Даневом з партії прогресистів (москвофільської), з б. прем'єром д-ром Гешевом — оба вони тоді були без більших впливів, — з послом Кирковом, провідником болгарських соціалістів, та з другими визначнішими послами, як д-р Захар Петров, д-р Янков і інші. Всі вони цікаво розпитувалися про наші змагання і кожний з них дістав від нас д-ра Ст. Рудницького „Ді Україне“ і д-ра Л. Цегельського „Не освободителька, а почесниця на народиті“.

Попри часті відвідини сойму, відвідували ми часто різних політиків і редакції часописів. Були у б. міністра закордонних справ д-ра Геннадієва, великого австрофіла, де стрінулися з македонським єпископом Методієм Кусевичем, колишнім ватажком комітаджів, що на старі літа, як не один з наших запорожців, проминяв кріс на крокнелі і ним служив своїй національній справі. Єпископ Кусевич, котрому не чужою була наша історія, прощаючися з нами, поба-

жав пам воскресіння держави Володимира Великого з давньою її свідністю і могутністю, і піднісши руки, благословив нас до дальшої праці в хосен самостійної України.

Одну зі своїх перших візитів зложили ми редакції постулового дневника „Камбана“ (Дзвін), якого начальний редактор Христо Станчев і головний співробітник Костов написали цілу низку статей про українську проблему, а в ч. 2063 „Камбана“ з 23 (стар. ст.) жовтня 1914 р. помістили на першій сторінці мапу України під наголовком „Нова славянська держава“. Рівнож прихильно віднеслися до нас органи прем'єра д-ра Радославова „Народна Права“, орган молодолібералів „Воля“, орган соціалістів „Работнический Вѣстник“, „Народъ“ і півофіційний денік „Българияше Гандельсцайтунг“, що виходив в німецькій і болгарській мові. Неприхильно поставилися до нас русофільська преса „Праворонець“ і „Мирь“ — орган д-ра Гешова. Зате зробив нам великі прислуги начальник болгарського пресового бюро, Гербст, завдяки якому вістки, не раз доволі обширні, діставалися негайно до закордонної преси.

Не забули відвідати і представників ученого світа. У першу чергу були ми у колишнього міністра освіти проф. унів. д-ра Івана Шишманова, зятя М. Драгоманова, пізніше болгарського посла в Києві, — що один з перших пробивав шляхи для болгарсько-українського зближення і популяризував нашу справу серед свого громадянства. Його дружина і молодий син суддя, що говорив добре по українськи, розказали нам не одню цікаву з життя Болгарії. Були й у голови Славянського Товариства в Софії проф. унів. Бобчева, що через своє горяче москвофільство, поставився до нас з доволі великою резервою.

Бували також і в болгарському національному театрі, де грали тоді якусь національну пєсу з часів визвольних болгарських змагань, і національному музеї, що збірками не дуже то був тоді замітний (як теж і подібний румунський музей в Букарешті) і не дорівнював нашим музеям Наук. Т-ва Шевченка і Національному Музеєві у Львові. Вечерали в ресторані чи в кав'ярні стрічалися з передовими болгарськими чи товаришескими студіями і мали нагоду

підняти майже весь замітний болгарський світ.

Після близько одностижневого перебування ми з Софії вночі з 3. на 6. липня 1914 р. прямим потягом до Царгороду, куди прибули вночі 6. лист., переїхавши Одрин (Адрінополіс) і відомо з балканських воєн лінію Чаталоси. В потягу їхало багато моводих німецьких громадян в цивільних одягах, що були — як ми про це переконалися — німецькими студентами, приїждженими до служби в турецькій армії. З деякими з них ми познайомилися і взяв нашу пропагандистичну літературу, що й велася і собою.

До Царгороду приїхали околді ліночі і заїхали до готелю „Токатліан“ в європейській ділянці Пера. Місто було вже під знаком війни. Ослаб там значно торговельний рух. Вихало багато англійців, французів і росіян, яких там мешкало чимало.

Безпосередньо до прибутті наступного дня коло полудня, згодилися ми в австро-угорській амбасаді. Амбасадора, графа Палмстена не застали і нас прийняв дуже зацікавлено радник амбасадри гр. Травмансдорф, особистий при-

**К І Н О
МУЗА**

„ДОН КІХОТ“
У головній ролі ШАЛЯПІН.

тель посла М. Василька, від якого перешли ми йому окремого поручаючого листа. Сам амбасадор прийняв нас слідуячого дня і на наше прохання доручив повідомити офіційно про наш приїзд турецький уряд як делегати Головної Української Ради. Рівночасно дозві нам як провідника (по правді здається — в цілях контролю) першого драгоману амбасадри Лехновського, по батькові чеха, по матері хорвата, що сам признавався до хорватів. Він мав нас в обох тодішніх керівництві турецької політики — у міністра внутр. справ Талат-бея і міністра війни Енвер-паші, що згодилися нас прийняти.

Аудієнцію у мін. Талат-бея назначено на неділю 8. липня в 2-ій год. попол. Коли ми прибули до палати Великої Порти, де містилося міністерство внутр. справ, застав нас предіальний директор цього міністерства Гіміт-бей, що на цю годину назначено засідання ради міністрів і ми будемо прийняті швидко слідуячого дня. Користаючи з цього, що у палаті містилася отоманська телеграфічна агенція (т. зв. Агенція Міллаї), зайшли ми там і зазнайомилися з директором цієї агенції Гітти Гогун-беем, інформуючи його докладно про цілі нашого приїзду. Це стало нам в пригоді: подібно, як Гербст у Софії, так Гітти-Гогун-бей в Царгороді став нам дуже помітним, виставляючи від своєї агенції офіційні повідомлення про нашу акцію до закордонної преси.

В понеділок 9. лист. 1914 р. в год. 2. попол. прийняв нас Талат-бей у своєму кабінеті. Турецьким звичаєм приносили чорну каву і про цю розговорилися обширно про наші воєнні сподівання. Талат-бей, колишній почтовий уряд-

Галицький Магазин Новостей Галицьких 13.
Поручає воєни, сукна, шовки, зефіри, полотна та всілякі блаватні товари по найнижчих цінах. При закупці товару від 5. зол. даром білет до першого класу.

Дешевий тиждень по 75 сотиків, маріаєти, мушліни, крепови, спонжи і т. д. **БАЗАР БЛАВАТИНИ** А. ГАНДЕЛЬМАН, Львів, Ботміа 11. 6—363

час котрого випитував нас про наші політично-державні змагання та про наше становище супроти Росії у тодішній війні. Українська справа його цікавила, наші змагання признав слушними і українців природними союзниками болгар, заявляючи акцій, що якщо вирине українська проблема на мировій конференції, Болгарія поставиться прихильно до наших домагань. Про цю нашу аудієнцію появився офіційний пресовий комунікат з поданням змісту нашої розмови, який негайно розіслала у світ болгарська телеграфічна агенція. В той спосіб зміст нашої розмови з болгарським прем'єром дістався до закордонної преси, між іншими і до російської, а через неї дійшов і до Львова.

Тоді відбувалися в Софії засідання болгарського союму (Собрания). Користаючи з цього, відвідали ми полудні 2. листопада 1914 р. президента союму Вачева і віцепрезидента д-ра Івана Момчілока. Кожний з них прийняв нас у

вещь в Солуні, говорив тільки по французьки, а товмачем між нами був драгоман Лехновський. Говірливий, а навіть децю йовіляний, сам один з творців тодішнього молодотурецького режиму, зацікавився українською справою, висказуючи отверто думку, що Туреччина повинна радо утворення самостійної української держави над Чорним Морем і буде підтримувати наші змагання у цьому напрямі, якщо ця справа знайдеться на денному порядку мирової конференції.

Безпосередньо від Талат-бея (пізніше Талат-паші) удался ми вже без Лехновського до воєнного міністра Енвер-паші, зятя султана і фактичного тоді диктатора Туреччини. При візді сторожа віддала нам військовий почесті. У великій салі прийняв, точно в год. 4. попол., з'явився Енвер-паша, доволі ще молодий, енергійний чоловік, в генеральському однострої. Крім нас не було нікого. Д-р Л. Цегельський вголосив довшу промову по німецьки (розмови відбулася весь час стоячи) про цілі нашого приїзду. Відповів нам Енвер-паша в добрий німецькій мові. Туреччина — говорив він — допоможе вам одійняти вашу державність, захищаючи, бо самостійна Україна буде нашим найбільшим забезпеченням. Ми маємо спільного історичного ворога — Московщину і тому наші стремління є зрозумілі і симпатичні для турецької турки і ми бажали би, щоб ви скорили

чим, коли вернулися української козацької армії бачили безпеку України в союзі з сучасною державою. Після цієї офіційної заяви інформаційна чадина. Ми говоримо про можливість революції в Україні, але не зважаючи на те, що в тодішніх обставинах революція там неможлива.

Тоді коли англійці почалися негайно відмовитися від отоманської телеграфної лінії Мімі і вістка про це пішла за кордон.

Кілька наступних днів призначили ми на відвіди редакції турецьких часописів. Одного з перших відвідали ми початкової редакції турецького "Османішеск Ллойд" (виходив в турецькій і французькій) Міллер Пай-ола (Пайола). Він не тільки написав сам кілька статей, але й комп'ютер ще навчався зв'язки з місцевою пресою, що теж поставилася до нас з певним розумінням наших інтересів. Були ми і в редакції турецьких знавців "Таші" (значить "Таші-Бей", "Ісхак" (нач. ред. Джамал-Міллер-Бей), "Терджом" і інших, інформації про цілі нашої місії. Кілька щоденних листів обмірнули інтерв'ю з д-ром Претоманом або зі мною. Ілюстровані часописи мали свої свідання з відповідними до них статтями. Ту всю часописну літературу — турецьку і турецьку, що торкалася нашої політики, армії в до Відродження, а одісля до Львова, але після 1917 р. забрала її львівська поліція при арешті його арештування і тусу у мене, разом з моїм тодішнім паспортним і мені їх не звер-

нула. Те все буде належно ще доїти в поліційному архіві у Львові, звідки варто би дістати їх для бібліотеки Наук. Т-ва ім. Шевченка.

В часі свого побуту в Царгороді були чимало разів ввечері в німецькій Народній Домі (Deutscheshaus), де сходилося місцева німецька колонія і інші старшини в турецькій службі. Влаштували там навіть в нашу честь велике офіційне прийняття, на яке запрошено також представників турецького міністерства закордонних справ, турецького генерального штабу, турецьких політиків і турецької преси. Як водиться при таких нагодах, були численні промови і застереження взаємної приязни.

В поворотній дорозі задержалися ми в Бухаресті. Настрій преси і вулиці був для центральних держав дуже ворожий. Для своєї акції не вийшли ми тут пригожої початку. Відвідали ми австро-угорського посла гр. Черніна, що пізніше як австро-угорський міністр зовнішніх справ був співтворцем берестейського миру. Інтерв'ювавши нас, поради, не починати ніякої пропаганди на румунському ґрунті. Так ми і зробили. Відвідали тільки деякі редакції, прихильні Австро-Угорщині, і зазнайомилися з одним з провідників соціалістів Христофором Реківським, болгарським жидом, що пізніше як більшовик, став диктатором України — і мали з ним кілька довгих розмов.

Від часу нашої поїздки минає 20 літ. Не жаль вже більшість зі згаданих вище осіб. Однак, оскільки для нас історичний факт — Болгарія і Туреччина визнали незалежність України в берестейському договорі 9. лютого 1918 р. і його одісля ратифікували.

Болить голова?
Твоя вина!
Бо помогли може
Аспірин.

ASPIRIN

14/15 Можна дістати у всіх аптеках.

2-2

Кілька уваг про лікування в Черчі.

У зв'язку з недалекою весняною сезоном у Черчі, який починається вже з 1-им травня, хоч подати декілька зауваг, щодо лікування у тому живці.

Живець Черче загально відомий зі своїх цілющих вод та сірчано-боромінових купелів, успішних при лікуванні затяжної ревми суглобів і м'язів, катару ниркових мидничок і міхура, надміру kwasу салункових соків та надміру подразнення нервової системи. Проте поменше звертали уваги на лікування там жіночих недуг, яке слід би в тому живці ширше стосувати, з огляду на високо-вартісну бороміну. Бороміна, відміна торфу, повстає через розклад рости у вологості без доступу повітря. Аналіз черчанської бороміни виказує значно більший відсоток хемічних сполук, ніж в інших того роду живцях, головню щодо кількості алуни та сірчану заліза. Ділянка бороміни полягає на тому, що довго затримує тепло (злий провідник тепла) в купелі, на її густоті, тягарі її містоті органічних kwasів та мінеральних солей.

Бороміни вживаємо там, де йде про при-спішення ресорції та запальних продуктів і де хочемо викликати збільшений приплив крові. У жіночих недугах приписуємо також і сірку, чи то у формі купелів, чи переподілюючи окремими апаратами в ріжній висоті температури. Ділянка цих засобів трояке: хемічне, термічне, механічне спричинює витяг деяких субстанцій з хорого місця та скоріше гоєння.

Отже ніде краще як у живці Черче можна лікувати запальні стани родних та жіночих органів, опухи по сніпах у ногах, стани по за-каженнях породних, недорозв'язі жіночих органів, неправильні й болісні циклі та неплодність.

На вартість Черче з цього боку хотів я саме звернути увагу для вижитку лікарів гінеко-логів та тих, що такого лікування потребують.

Д-р О. Лаврівський,
асистент Заг. Шпит. у Львові.

Рекляційні ціни правдивих гронових вин.

Щоб дати змогу всім набуту у передсвятничій часі гронові вина узагалом дешево святкову продажу вин під гаслом гронове вино для всіх!

Франське 1/2, солодке 1 фл.	2-25	Тотал Витранний 1 фл.	2-90
Франське уторське 1 фл.	2-95	Угорське столове 1 фл. 07 а.	2-25
Wine Zelenak 1 фл. 07 а.	3-25	Riesling Cabinet 1 фл. 07 а.	2-75
Wine Sauterne 1 фл. 07 а.	3-90	Totall Fumint 1 па 07 а.	3-90
Totall Sauterne 1 фл. 07 а.	3-75	Superieur Graves 1 фл. 07 а.	3-75
Wine червоное французьке 1 фл. 07 а.	3-75	Totall Macabre 1 фл. 07 а.	3-90
Wine Hungary 1924 р. 1 фл. 07 а.	3-90	Totall Szamorodner 1 фл. 07 а.	4-—
Wine Австрійське 1 фл. 07 а.	3-—	Batard французьке 1 фл. 07 а.	3-90
Sauterne французьке 1 фл. 07 а.	4-30	Muscatel de Pelugay 1 фл. 07 а.	4-30
Франське 1/2, солодке уторське 1 фл. 07 а.	3-95	Erlauer угорське 1 фл. 07 а.	3-90
Wine D'Alen тахійське 1 фл. 07 а.	4-50	Castelli Romani Ital 1 фл.	4-50
Wine Terorici Ouyginal 1 фл. 07 а.	4-95	Lacrima Christi 1 фл. 07 а.	3-50
Wine уторське вибор. 1 фл. 07 а.	4-75	Extra Fumint Pelugay 1 фл. 07 а.	4-75
Wine Srebnine 1/2, солодке 1 фл. 07 а.	4-75	Macabre старий Тотальське 1 фл. 07 а.	4-90
Wine Auro 1/2, бут. 1917 р. 1 фл. 07 а.	4-90	Mazara Лисаго, стара 1 фл. 07 а.	4-95
Wine Bida crenial 1 фл. 07 а.	4-50	Adriatic Perle, солодке 1 фл. 07 а.	3-25
Wine M. Cincano Torino 1 фл. 07 а.	4-75	Chablis Бургундське 1 фл. 07 а.	3-50
Wine Burgund червоное 1 фл. 07 а.	6-—	Capri Ital, вибір. 1 фл. 07 а.	3-75

Ціни інших виборених гатунків по цінах вибірково низьких офіційно в усіх краях та центрах.

VIN-MONOPOLE, Найбільша гуртівня гронових вин

Філія у Львові, вул. Сикстуська 2, тел. 68-42.

ВВАГ! На провізцію висилаємо заручі пакети від 1-12 пляшок, по знижений почтовій одязі. Цінних дарок!

ВЕДІТОН "ДІЛА" З ДНЯ 7. КВІТНЯ 1934.

МІТОСЬ КУРДИДИК.

25 грошів.

(Гумореска.)

Старий друг Левако переконав мене, що джентельменство не поплачує.

Ми сиділи оба в каварні "Театральній". Як завжди Великодні Свята й у каварні не було, кози не рахувати нас і заспаного кавара, що набуту кляв у душі, бо якби не було би десь у кути передіравався.

Але він саме не хотівся йти. Нам саме йому потрібна в цій каварні, що ніби Сагара, була пустою і біла просторою. В редакції ми сиділи там, чоловік сказав жінці, що має право в редакції і сидіти тут, далекий громадянського і хатнього життя й видів атмосфери статей про розбродження, святого фелетона та новинки про всі прояви демократії. Левако не бачив я п'ять-шість років, коли ми бачилися парубками, тепер він був повністю громадянином, з жінкою, дітьми і політичними артикулами громадянського — і тем було, як, тем. А вдарюся і бачу, вони створили мужичини: Ми, що по-прежнему жили на базарній вулиці, хіба не мали косяк не платимо, як бачи? Платимо. Платили ми про платили, партії, вигляди, переплати в економіку — і це нібито вище від платили ми. Правда, чи ні?

Отак Левако провалявся ми вже всі по-прежнему сиділи у своїй і жили на наш загальний. На економіку у пресі, жінки в кооперації, політичність політичних метод. В останній варіанті швидко ще одна проблема — джентельменство в політиці.

— Діти твої стають! — говорила Левако по-прежнему сиділи ми. — Джентельменство

— англійська квітка і на галицькому ґрунті вироджується в диводял.

Я гостро заперечив. Я належав до партії, що є прихильником джентельменства і тому мусів потурати всім хамським виступам проти неї та програвати. Я проваляв випробованими на вірах аргументами вмовити в Левака і я себе, що джентельменство поплачує, хоч як я в це не віряв.

— А от я тобі розкажу! — закинув він ногу на ногу — як я вийшов на джентельменстві. Це пригода одиниці, але так саме менш-більш виходить на цьому спілнота.

— Ну?

— Я вже тобі оповідав, що хочу розвести-ся. Жінка моя згадує зсунулась на таї еманципациї і доводила мене до божовілля. Я не тільки не маю гудзиків інде, але і їй повинен пришивати. Я повинен їй варити кашу, наливати воду митися, вона ходить розхристана, розбехтана, а я повинен зашпигати її й зачесати, якщо хочу, щоб була чепурна.

— А чогож ти женився? — поставив я питання, на яке я не міг би сам собі відповісти.

— Джентельменство. Прокляте джентельменство. Якби я був простак, бу би жив шасливо, вільною пташкою, а воно — у гроб мене вжене — закінчив гірко.

Історія ставала цікавою і я мовчав. Я знаю, що підчас такої мовчанки починається сповідь.

Оповідь тобі?

— Ще й питаєш? Слухай! — коштував я останок пива і відсунув склянку, щоб не дразнило мене.

— Це було десь літ тому. Я їхав трамваем. Трійкою. Сіда власне підмалювана німфа. Дав кондукторі 25 золотих банкнотом. Той каже, що не має вилітати. Просить її висісти. Дана зперлася, що не вміє, має тільки справу. Записує собі число трамвая, дає слово, що на наступній зійде. І так і вийшов з вагона —

стає гарною. На якийсь зупинив вилідає. Кондуктор говорить на її адресу таке, що я — джентельмен — кажу:

— Пане кондуктор, прошу поза пачі жінки не ображувати. Маєте 25 сотні за білет. Мовчить.

— Мовок. Дав мені білет. Я забув за цю історію. Три дні пізніше читаю таке оголошення у "Свйві": "Того джентельмена, що запла-тив для такого-то а такого за мене 25 сотників у трійці, дожидаю, щоб йому подякувати." І адреса. Ти не пішов би?

— Пішов би — признався я ширю.

— І я пішов. І оце все. Батько дякує, мати дякує, а вона, Лена, оповідає про сучасних мужичин, про джентельменство, про ріжний тип і про хто зна що. Чайок, тісточка, очі...

Він коштував спрагнено пива і подивився на мене розареними вічками.

— Що я тобі буду оповідати. За 25 сотників маю жінку, п'ять літ еротики і розважний процес. За ілютичких 25 сотників...

Я мовчав, шануючи більш жінку, що за 25 сотників купила собі біду на свою лису голову.

Це за джентельменство — кидав коваю Левако. — Від тоді ненавиджу джентельменів. І так набуту джентельменська політика твоя вийде на ньому, як оце я...

Був злий. Зморщений. З відбитими очима. Тільки колишнього Левака з буйною чуприною, яспими очима, рум'янцями на щоках...

— А трамвай відтоді ненавиджу. Пішки ходжу — викликаю останок жолачі і ступаю скляною на кельнера.

В каварні було, як на Сагарі. Якраз пуста і простір для того, щоб думати про домілюючи, що за 25 сотників купила собі кохання, цей найдорожчий самовит життя і жінку, до якої коханий, хто її має, пише "ліст". Найдо-рожчий або "Мій скабле"...

Найкраща допомога для Гуцульщини.

Як помагає нашим гуцулам організована праця кооперативів „Гуцульське Мистецтво“.

Рік за рік переживає наша прегарна Гуцульщина важкі часи. Гуцули бідують, а під весну аніжні й голодують. Наше громадянство намагається допомагати Гуцульщині та рятувати її від злиднів. Повстають у нас окремі громадські комітети допомоги голодуючому гуцульському населенню. Організуються й усіякі місцеві допоміжні комітети. Та вони мають звичайно перехідний характер і не можуть перебороти лиха раз на все. Тимчасом положення Гуцульщини вимагає того, щоб з її як стихійним так і постійним лихом боротися радикально. Наше громадянство не в силі само залікувати причини стихійних лих, що навішують Гуцульщину, бо не має на це засобів. До боротьби зі стихійним лихом покликані інші чинники, а передовсім держава і самоврядування. Тільки вони можуть боротися з такими нещастями як виливи гірських рік, що спричиняють величезні шкоди населенню. Зате ми могли би успішно боротися з такими явищами як голодні передавки на Гуцульщині. Якими засобами? — Зовсім просто: розбудовою вже існуючих і заснуванням нових варстатів праці на Гуцульщині. Практика показала, що це єдиний доцільний засіб боротьби.

Накраще переконує нас у тому праця кооперативів „Гуцульське Мистецтво“ в Косові. Отже „Гуцульське Мистецтво“ існує вже 12 літ. За той час воно випродукувало руками гуцульських ремісників 32 тисячі квадратних метрів мистецьких килимів. Тепер „Гуцульське Мистецтво“ дає певне заняття і працю 120 робітникам. З того 40 має заробіток на приданні вовни для виробу килимів, а решта на výroбах килимів. За 1933 рік „Гуцульське Мистецтво“ виплатило робітникам 60 тисяч злотих. Свої килими розсилає кооператива по цілій Польщі і за границю. Продає їх у Косові чи в своїх

представництвах у Львові, Варшаві, Вільні, Катовицях і Познані. Розвивається ця кооператива так гарно передовсім завдяки невтомній праці та енергії п. Куриденка, за що йому належить признання.

Килими „Гуцульського Мистецтва“ мають уже свою заслужену славу і вартість. Тому недивно, що під цю фірму підшитаються всіякі жидівські спекулянти, що роблять інтереси на своїх пібито „гуцульських“ výroбах. Були вже випадки, коли „Гуцульське Мистецтво“ було змушене скаржити до суду спекулянтів за те, що вони підшивалися під його фірму.

Найголовнішою заслугою Гуцульського Мистецтва є те, що воно відродило старий український килим. Воно відіграло і далі відіграє величезну роль в піднесенні вартості килима, як необхідної частини декоративного мистецтва. Килими „Гуцульського Мистецтва“, побудовані на старих зразках, мають око піжності тонів і барв. Їх барви витривалі на сонці і ціна їх порівнюючи не висока.

Наше громадянство повинно як слід опіятися праці „Гуцульського Мистецтва“ і тим самим повинно підпирати цю установу ділом. Крім того саме на „Гуцульському Мистецтві“ повинно наше громадянство вчитися, як допомагати розумно і певно гуцулам. Гуцули не мистці не тільки в килимарстві, але й у деревному різьбарстві, гончарстві і т. п. Вони крім того знамениті столяри. Всі ті ділянки гуцульського ремесла треба організувати, скооперувати, налагодити збут їхніх виробів і таким чином забезпечити гуцулам певний, чесно й гідно добутий кусок хліба. Коли ми зуміли так поставити справу, тоді не треба було річ-рочно закінчити наше матеріально знеможене громадянство до помочі zagrożеній Гуцульщині.

П.

СЕРГІЙ ХРУЩЬКИЙ.

Золоті кайдани.

1.

Коли думаєш про долю України, відразу встає перед очима величезна російська імперія, що простягнулась ген-ген аж по великий океан, а на півночі аж до краю землі. А коли далі роздумуєш, як повстав цей колюч, що наляг на Україну, бачиш пута, вже духові, якими прикувала Московщина Україну до себе.

Нас зв'язала одна віра і Церква. Правда, ми її принесли москалям, а пізніше віками цілком йшла з Києва до Москви богословська наука. Однак, ворог обернув нашу ж святиню проти нас та зробив з неї знаряддя своєї „обрусительної“ політики. Скасували москалі автономію нашої Церкви, знищили нашу окремішню церковну культуру, завели московську вимову у богослужінні. Цією вимовою хотіли москалі викликати не тільки почуття національного споріднення, але бажали ще створити і одну „общерусскую“ історичну традицію.

Київська великокняжа Русь з її культурою мала стати через це спільна. Всіма тими таємничими, у глибину віків ідучими нитками хотіли опутати душу українця та зв'язати її з московською.

А щоб сильніша і глибша була релігійна єдність, не завагався москаль навіть перед тим, щоб увести політику в культ святих. Культ московських святих всіляко поширювався. За богослужінням по церквах вірні все більше чули про різних московських святих і чудотворців. Святі, що вийшли з українського народу, теж попадали між „російських“. От хочби св. Дими-

трій Ростовський. Зважте, як сильно зазначився цей православний месіянізм на світогляді і психіці двох геніїв, що вийшли з українського народу, Гоголя і Достоевського. Чи не тому в знаменитій мірі були вони москалями? Очистижені православ'ям від московської політики дуже трудна і не проста справа. Москалі зуміли сильно зв'язати поняття православної віри з поняттям, як що не приналежності до московської народності, то бодай з поняттям духового і кровного споріднення. Доказом цього — москвофільство тих наших земель — Лемківщини і Закарпаття, де, здається, якби сплинувся біг часу й історичних змін, і де підсвідомий консерватизм традиції виступає найсильніше. Ті люди відчувають, що їх прадідівською вірою було православ'я, а тому, що Москва віддавна виступала у ролі „3-го Риму“ і що православ'я наші приходить до них у московській формі, православ'я помагає ширити серед них москвофільське баламуцтво, тим більше, що москвофільство сіють не завжди запродані люди. Є серед них такі, що захопились величчю російської культури, подібно, як ще є багато таких українців, що говорять про себе: ми — „українці (частіше — малороси) русської культури“...

II.

А тепер про інші пута, що зв'язували українців з Росією, пута культури. Смішно і шкідливо було б заперечувати, що ця „русская“ культура є справді велика і могутня. А ще гірше для нас, що в творенні цієї культури ми самі цілком віками брали участь. Не можна ж забути, що Гоголь, один зі стовпів російської літератури, українець. Із священничої української родини походив теж, хоч і не безпосередньо, Достоевський. А кілька інших, менше і більше талановитих українців, брали найактивнішу участь у творенні російської культури в усіх її галузях, і в літературі, і в науці, і в мистецтві. Тому багатьом так тяжко зрівати в своєму серці з тією „руською“ культурою, на якій вони виховані та яку навіть полюбили. Не легко для багатьох було сказати самому собі, що „русская“ культура — чужа та ворожа, бо ж зв'язує нас і духово ріднить з москалями. Тяжко не тільки москалефілові чи „українцеві русської культури“. Візьміть, для прикладу, хоч би проблему, чим є для нас найбільший, може, геній, що вийшов з українського народу — Гоголь? Ворог чи не ворог? Навіть не ставлять у нас такого питання, а як хто і порушить цю справу, то і відповіді не дає по суті, ясно і виразно.

Як глибоко вжились українці в неволю, коли самі будували цю імперіалістичну поугу

Конкурс

на проекти українських порт. сараїв
розписує фірма О. ОНИСЬКО, склад порцеляни і скла, Львів, Галицька 20.

Участь у конкурсі можуть узяти всі українці, що мають надіслати до кінця квітня п. р. проекти українських порт. сараїв (написані в українському стилі з описом і креслом). — Рисунок (малюнок) мають бути виконані так, щоб представляли листи 14/16 1/2 гарляки.

Жюрі складатиметься з артистів-мистецтв, що розглянуть прислані проекти і на вищій відміні два проекти фірма призначить премії: I-а злот. 200, II-а злот. 100, III-а злот. 50, або готівкою або товарами.

О. ОНИСЬКО, склад порцеляни Львів, Галицька 20.

Росії, від якої задихаємось тоді. Не тільки український солдат-авієд був найкращим у російській армії, скільки різних безбородих безкорманчаних російської політики і до ступіння, до національного воскресіння, не бачивши одної майже чисто української, демократичної партії, лише філії московської партії. Вже впали від російської революції українські державні пута, що зв'язали Україну з Москвою, а Україна довго ще не хотіла стати сама собою вільною, незалежною. Духові пута були сильніші від державних. Та чи впали вони тоді — і німі?

Не тільки російську культуру вітчуємо, а й близьку, але не менше рідний був для українців дух, що проник в московську політичну партію. Максималізм і космополітизм російських партій відповідав українській душі.

На Свята — вудженню

в найкращому виборі поручає

ПЕРША КРАЄВА ФАБРИКА ВУДЖЕННИ

Йосифа Котовича

СКЛАДИ: Ринок 25. — Жовтиська 110.

19/23 2-2 Тел. 63-34. Тел. 44-72.

Тут грав роль не тільки запис державного інстинкту і традиції наслідком довгої пошесті неволі. В українській душі пробуджувалося відгуком давній анархічний звичай відмови купування і Запорізької Січч. А ще більш оббивався вплив української природи — від вільного, безмежного, дикого степу.

Крім цього, в душі кожної людини є деяка симпатія до космополітизму, тому ще сильніша мусіла бути в душі громадян тієї єдиної імперії, що обняла від Європи і майже тримала Азії, що на сході і півночі дійшла до краю землі, що і на подумній границі „дихалась об Чорне Море, об величезні гори і пустинні кайдаки степи. А величчю імперії, особливо діяла народній улюб; величчю витворила патос всесвітньої держави.

На українського інтелігентів могла впливати і думка про необхідні колонізаційні можливості для українського народу, тим більше, що з тих можливостей український наріз справді значно скористав. Підсвідомо відчувала це і народна українська маса.

В додатку гео-господарські моменти зв'язали в тому самому напрямку.

Територія європейської Московщини і України не має природних границь, які би їх відділювали. Навпаки, рими України, що перебі-

Похороном займаться найбільше і найдешевше

ХАРИС

Львів, Корняків 3. (В НАРОД. ДОМІ)

Наше заведення полегдує всілякі урочистості, виконує експромти і переказує з найкращою стороною в усіх панітаріях, шпичах і санаторіях.

Не слухайте агентів, що крутяться по містах і підшитаються під нашу фірму та фальшиво інформують зацікавлених.

В несподіванку до ХАРИСУ, а відправити вас усілякі вдовити.

Генрих Вернер

Львів, Коперника ч. 12.
телефон 70-30
одиноке джерело товарів залізних, сталевих, ремісничого знаряддя та начинь кухонних.

трий Ростовський. Хто з народу знає, що був це українець? Тяжко про ці речі говорити: занадто дражлива тема і лежить на межі богохульства. Але москаль перед такою делікатністю не сплиняв і не вагався щораз різкіше вводити політику в сферу чисто релігійних почувань. Найяскравішим доказом цього може бути історія агітати на гетьмана Івана Мазепу і зв'язана з нею церковна служба з приводу Полтавської „вікторії“. Треба теж пригадати, як шанували у церкві особу російського царя.

У справі обєднання українців з москалями не без значіння було і те, що Москва в своїй історичній політиці віддавна намагалась грати роль „Третього Риму“. Нарешті, на душу українця сильно впливав релігійний месіянізм про-

но течуть з півночі на південь, беруть свій початок на московській землі, і став вода в річці України заласаний від того, чи менше чи більше москалі вирубають ліса у вершках цих річок. Отже ріки зв'язали Україну з Московщиною тією, як у господарському відношенні московський ліс був доповненням українського селу, а московська фабрика — українського селу.

Ось так одна віра зі спільним культом і єдиним месіяністичним патосом, одна могутня культура, величчю одної на протязі віків держави, в додатку повстали такими зусиллями, деякі національні риси характеру — географіко-економічні умовили не все ті золоті кайдани, що зв'язували Україну до Московщини.

Весняні убрання 65--

Загортки весняні першорядно виконані від зол. 45--

великий вибір матеріалів у наймодніших красках

4/2 3-2

Повітряний Склад Одзержи, Жіночі плащі. Жіночі костюми.
Львів, — Пасаж Міколяша.

17 ЛЮДЯ ЛАСТОВЕЦЬКИЙ.

Нові засоби летунської боротьби.

Війні теоретики кажуть, що майбутня війна буде війною усіх проти всіх. Це треба розуміти так, що військо і усі цивільні люди цієї держави будуть старатися знищити не тільки військо противника, але також його цивільне населення і плавки. Зі становища військової не зовсім саморозуміле. Чейже цивільне населення достатнє підчас війни боротися з військом, одні зброю та муніцію для них. Інші жінки добре свою армію утруднює, а то й перешкоджає, доки не буде зброю і таким чином не буде досягнуто до власної перемоги, яка є метою війни.

Важко робити свою армію зможе дістатися до цивільного населення чужої держави? Розуміється, що тільки повітряним шляхом. Летунська авіація технічно сьогодні така відосконалена, що вона так швидко поступиває наперед, що остільки далеко за собою розвиток тих засобів, яких завданням є відірвати цивільне населення від боротьби перед ними. Сьогодні легше є зробити летунський напад, ніж успішно оборонитися перед ним. Тому в у цілому світі бачимо перевернення у розвитку повітряної флотії та у посиленні її авіаційного.

Завдання загальної авіації було по-прежнему найбільше можна основно знищити цивільне населення противника при допомозі авіаційних та жорстких газів. Цей засіб боротьби не новий: він відомий ще з останньої світової війни. Однак сьогодні починає перевертатися другий погляд, а саме, що, мораль, авіація, легше і певніше можна знищити цивільне населення противника і його матеріальні сили при допомозі новітнього себто у світовій війні невідомого (однак на 1919 рік приготуваної), тобто після цієї війни відосконаленої і на велику скалку продукуваного загальної авіації авіаційна бомба.

У цій статті хочу подати кілька характеристик цього нового боевого засобу, який оборонні засоби перед ним. А це тому, що на мою думку, більшість українського насе-

полюща запальної бомби та спалюється синім-білим світлом.

Запальні бомби зраділа не експлодують. Пожар починається радше внаслідок зіткнення гарячого металу з деревляними частинами підлоги, куди запальна бомба попала з літака після пробиття даху. Погляд, немов сама гаряча, що промінує з запальної бомби, може спричинити пожежу в інших положених предметах, настійний. Якщо у своїй леті запальна бомба стріле бачить або якийсь стелю, не може тоді нічого відлітати. Так само прикрита грубою на 3 до 5 сантиметрів верствою піску деревляна стеля є вже достатньо хороша перед пожежою внаслідок удару запальною бомбою.

Раз запальна електротермітова бомба не дається вже загасити. Тоді не варто гасити її водою, бо вода паруватиме тоді вибухово і гарячий,

ТУТКИ ПРИМА АІДА ЗАХОПЛЯТЬ
КОЖНОГО ВИБАГЛИВОГО КУРЦЯ

ФЕДІР ДУДКО.

Наші великодні звичаї в Бопляновім описі.

Більш-менш правдиві відомості про нас почали діставатися в Європу й за океан щорічно в останніх роках, після подій 1917—1922 років. До того-ж часу чужина мала про нас дуже слабені й дуже прибіжне уявлення, так, скажемо, як ми тепер про якихось зулусів, зирячи там інших народів.

Є, наприклад, анекдот, дуже близький до дійсності, як один англійський журналіст опитував Україну в лондонському часописі. „Край цей — писав журналіст — має ще іншу назву: Малоросія. І справді, коли я проходив вулицею одного поселення в цьому краї, я побачив тубільців, що не мали на вістрі більше, як пів метра. Вони були тільки в сорочках, сиділи посеред вулиці й копалися в поросі. Коли я запитав їх, як називається племя, до якого вони належать, тубільці в один голос мені відповіли: „Хлопці!“

Як відомо, одним із найцінніших пам'яток про нашу минулину є Боплянів опис про Україну з часів Хмельницького. Опис цей, зладжений французьким інженером і капітаном артилерії Гілломом де Боплянном, що 17 років проживав на Україні в характері павного офіцера-спеціаліста при польській армії, але дуже багато цінних указівок про тогочасне наше життя. Назначення цінності в Боплянових описах є, напр. географічна мапа України з зазначенням на них назвами заселених місцевостей, опис то-

ше кілька слів про церемонії, які відбуваються на Великодніх святах. Великодній суботи всі йдуть до храму, який називається в них церквою (у Бопляна: Cerkeil), щоб бути присутніми при церемонії складення у гроб образу Христа, який виймають звідти з великою урочистістю. По закінченні цього обряду всі чоловіки, а також жінки, дітвора й парубки, підходять до єпископа, якого називають владикою (у Бопляна: Wladik) стають перед ним навколішки й підносять черпаком чи жовту крашанку зі словами: „Христос воскрес!“ (у Бопляна: Christos vos Christ). Єпископ ві-

Веселих Свят

бажає всім своїм клієнтам

фірма О. ОНІСЬКО

склад порцеляни і скла

Львів, ул. Галицька 20.

повіді: „Востину Воскрес!“ (Oyatinoos vos Christos!), відносить і цілу кожну, не виключаючи молодих і дівчат, і таким чином протягом двох годин збирає понад 5 чи 6 тисяч людей, крім того, задоволення підняти гарненьких молодчиків і дівчат, які є в церкві. Правда, це звичає з необхідною неприємністю підняти й стареньких, але він, помітний обличчя, яке йому це подобається, дає підняти тільки свою руку. Так само робить все духовенство, починаючи від київського митрополита, годуючи всіх єпископів, на ім'я Могіла (Mogilla*) і значаючи звичайними священниками, яких вони називають „господином“ (у Бопляна: Gospod).
Так Боплян 300 років тому (в 1680 році) інформував про нас Європу. А чи багато краще інформують її про нас тепер ті, що відвідують її на два-три дні?

ГАЛІАНТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКИМ ВИБОРІ По цінах дуже низьких. Поручає Ф-ма ЗІГМУНТ ЗАЛЕСЬКИЙ вул. Боплянів ч. 4.

гоначної української фавни, флори, тощо. Але в описах нашого побуту й звичаїв того часу Боплян, як чужоземець, йому життя козацького народу було незрозуміле, дуже часто впадає в ситуацію, що нагадує нам анекдот про англійського посольника.

Одним із таких анекдотичних, дуже сміюваних і нелепих Боплянових описів є опис українських великодніх звичаїв.

Ось він:

„Щоб закінчити цей опис (про життя козацьке) — пише Гіллом де Боплян, — проведу

* Могіла, або митрополит Пере, якого Боплян бачив і описав у своїх описах.

За якої тувати відповідати **ТОРБИНКУ** поручає видавництво **Майжани вибагливої** планетарії **ЛВВ ПРОСТ** — Львів, М. Марійська 2. Тел. 15-85

ли були виставлені підчас майбутньої війни на летунські напади, підчас яких будуть кидати запальні бомби.

Зброєю держави розпоряджаються нині запальні бомби зваги біля і кілограма. 2 тисяч бомб займає обсяг ведення одного шестиметрового метра! Себто взяти їх на модерні літаки зовсім не важко. У майбутній війні їх кидатимуть з літаків величезними кількостями. Якщо заважати це й те, що літаки не тільки літають високо, а тільки величезними швидкостями, можна сподіватися, що в одній хвилині зорить ціла дозвілля вулиця великого міста. І хоча справедливо фактично уважають цивільне населення однією з найбільших небезпек для цивільного населення у майбутній війні.

Можливо і розв'язання цієї проблеми. В Америці розробляють бомби, випускають олією. В Європі розробляють для війни розв'язаннями бомб: однією на електротермітову. Ця остання бомба випускається запальною ділянкою і тому спалахує в поросі. Її завдання пошкодити армію і дає літає до стелі (закритого від авіації) цивільного населення (не помітати під час електротермітової спалахування матерії, що не підлягає електричності). Цей засіб зроблений (іспанським італійським та іншим). Ця електротермітова бомба випускається тарілкою, себто міняється тарілкою та спалахує внаслідок електричного струму, що проходить по території є те, що ця бомба випускається без допомоги металу. Ця бомба випускається зовсім без допомоги металу, бо біля 2000 ступенів Цельсія і цієї температури метал не витримує.

ІНЖ. Д-Р ЄВГЕН ХРАПЛИВИЙ.

Виховуймо сільську молодь на добрих господарів.

Про хліборобський вишкіл молоді „Сільського Господаря“.

Праця наших господарських організацій, а тому і „Сільського Господаря“ мусить відбуватися серед дуже різних умов як зовнішнього, так і внутрішнього характеру. Про умови зовнішнього характеру не будемо говорити, бо вони відомі, а до того наша суспільність має можливість зі щоденної преси довідатися про всі явища, які цю роботу часто адержують, чи зовсім припиняють. Умови внутрішнього характеру для праці господарських організацій гуртні у нас між іншим через те, що сама соціальна структура нашого села та психіка нашого селянина дуже відмінні від тих країн, на яких торі хотіли у нас будувати господарську роботу. Саме найтруднішою частиною ширення господарського поступу у нас є підбравня відповідних метод та засобів праці на селі, які то речі доводиться добувати тільки шляхом досвіду на практиці довгих літ практики.

Одною з важких діялок господарсько-освітньої праці на селі, яку веде „Сільський Господар“ — є справа підготування молоді на добрих господарів. У інших народів ця справа поставлена просто, а саме так, що молодь вишколюється на добрих господарів у власних хліборобських школах. У нас ця справа, через брак господарських шкіл, виростає до величезної окремої проблеми, яку годі розв'язати набором. Тому „Сільський Господар“ мусив старатися ввести такі методи праці вишколу хліборобської молоді, які відповідали б нашим умовам і нашим потребам.

Такою відповідною методом приготування сільської молоді на добрих господарів показалася метода американських клубів молоді, які „Сільський Господар“ закладає при своїх Клубах на селах під назвою „Гуртки Молоді“. Завданням цих „Гуртків Молоді“ при Клубах „Сільського Господаря“ є гуртувати молодь, дітей членів „Сільського Господаря“, у віці від 12 до 18 літ на те, щоб виховати їх на добрих господарів та добрих громадян. Робиться це при допомозі творення при Клубах „Сільського Господаря“ цієї організації молоді та через переведення практичних праць у господарській діяльності у формі змагань (конкурсів) молоді за те, хто краще свою господарську працю виконає. Змагання дістають від окремого інструктора — агронома до виконання теми, нпр. випікання курей, вгодження курей, плетання панного буряка, плетання лану, плетання городовини, плетання кріпків, поросят і т. д. та виконують ці роботи точно за вказівками, при чому стоять вони під строюю контролею щодо виконання цілої праці. На закінчення улажується показ вислідів змагань, який звичайно поточечал з листом змагунів та з роздачею нагород.

Цей спосіб праці над хліборобським вишколом молоді показався дуже добрий, бо вже в першому році (1933) переведено його при кількох філіях „Сільського Господаря“, а членові дані показують, що ця робота в краю чаправду прийнялася. Ось числа про цю працю в 1933 році:

Повіт	Сіл	Гуртки					Змагунів			Упр. розд.	Темат.
		сіль	зміст	допом.	місц.	сіль	зміст	допом.	сіль		
1. Львів	14	12	2	2	8	94	36	39	—	12	—
2. Перемишль	10	11	—	1	10	81	52	29	—	11	—
3. Коломия	7	7	7	—	—	71	71	—	7	—	—
4. Сокаль	7	18	3	4	11	210	93	115	18	—	—
5. Стрий	5	5	2	3	—	52	22	30	5	—	—
6. Городок	2	2	—	—	2	11	3	8	—	2	—
7. Городеня	3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Бібрка	1	1	—	—	1	8	7	1	—	1	—
9. Станіславів	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Разом	45	59	17	10	3	528	306	211	30	49	—

З цього видно, що поверх пів тисячки наших сільських хлопців та дівчат перебувало у своїх організаціях хліборобське навчання, призначене до організації та гурту і вже тепер бачить користі і значіння гуртових громадської праці.

*) Даних під цю хвилю не маємо.

ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО

Гумористичного журналу

„Жорна“

вже появилася

Ціна 25 сот.

Дістанете в кожній трафіці і кіоску.

Чвертьрічна передплата 1-30

Замовляти: Адміністрація „ЖОРНА“,

Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Це був перший рік праці хліборобського вишколу сільської молоді „Сільського Господаря“. Однак в цьому році цей вишкіл збільшиться дуже сильно та буде переведений в належну підготовку. І так підготовано по кількадесять провідників для гуртків молоді в повітах Коломия і Зборів (в обох на відповідних курсах). Калущ, Копичинці і т. д. Доказом зацікавлення цією справою на нашому селі є те, що в самій Коломийщині, де в цьому році закінчило змагання тільки 71 хлопців, оголосилося у цьому сезоні поверх п'ятсот хлопців та дівчат до гуртків молоді при Клубах „Сільського Господаря“. Ця праця розбудила зацікавлення також у нашому кооперативному світі, а доказом на це те, що нпр. кооперативні установи Калуща призначили на переведення цієї справи в повіті для філії „Сільського Господаря“ 2500 зол.

Хочемо, щоб справою хліборобського вишколу молоді, який веде „Сільський Господар“, зацікавилися й інші повіти і райони та щоб у цьому важкому завданні допомогли своєю активною працею всі ті, яким дорога доля нашого села.

Богато у нас говорилось про організацію сільської молоді, багато було проєктів, а майже нічого з цього не перемінилось в діло. „Сільський Господар“ поставив цю справу на випробованих основах, переводить організацію молоді на селах у життя і тому цю справу мусять підтримати всі наші чинники та всі наші свідомі громадяни.

У ВАГІТНИХ ЖІНОК І МОЛОДИХ МАТЕРЕЙ природна гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA зміцнює правильність чинності шлунока і кишківника. Поручають їй лікарі.

1-1

Українці!

Українська нарід славити сьогодні. Ім'я Христа. Селами й нивами лути нива дивонія і розносить бадюру налію на Вісході. І, як розвивається у просторах нива дивонія, розвивалась би ця нарід, якби „Рідна Школа“ творила для неї твердої підстави свого хліборобського працею і далекосібною діяльністю.

„Рідна Школа“ в найширшому розмаху слушно стала сьогодні цінністю української нації. Всь нарід усвідомлює собі, що без „Рідної Школи“ він не зможе власти своїй патріотичній постей у загально-людську культуру. Всь нарід бачить у „Рідній Школі“ засіб для свого вдосконалення, задержання своєї окремішності і збереження свого самовидаччя.

Вже шестий десяток років повіває наш блакитний прапор „Рідної Школи“ як символ єднання всіх тих, що бажають перелати прагнення ідеали нашої історії, що бажають збереження заповіту Гетьманського народу.

Об'єднаймося біля цього прапору ще сильніше. Нехай постановою до такого об'єднання буде в Цей День, коли благодійним багаторіччям у нас слова: „І друг друга обіймає“ Візьмемо знаком цього об'єднання вестай буде заплем'я дар на „писанку“ „Рідній Школі“, аплем'я жертовності на справу „Рідної Школи“ в ці дні Великого Дня: Воскресіння Христового.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“

Іван Галушинський, Д-р Мирон Коноваль, голова, секретар.

Веселих свят бажають:

Львів, 5. квітня 1934.

Усім моїм товаришам праці, друзям і знайомим у краю і на чужині пересилаю цією дорогою ширі побажання з нагоди Великодня. Христос воскрес!

Василь Мулярій.

Іванна і д-р Дмитро Левицькі бажають своїй Рідній і Знайомим Веселих Свят.

Рідні, побратимам, приятелям і знайомим бажає Веселих Свят — Микола Звятиківський.

Рідні і Всім Дорогим Товаришам з Христовим Воскресінням усього добра бажає

о. Д. Лопатинський.

Рідні, Приятелям і Знайомим зі Святками пересилають привіт і ширі бажання. Христос Воскрес! — Львів — о. Я. Чемеринський і Рідні.

Дорогій Рідні та усім Знайомим шлемо сердечні побажання з Воскресінням

Д-р Михайло і Олена Волошини.

Рідні, приятелям та усім знайомим шире „Христос Воскрес!“ пересилають

Евгенія, Евген і Леся Храпливі.

Рідні, приятелям і знайомим Веселих і Ми-них Свят бажають — Антін і Ольга Ковалевські.

Високопреподобним Отцям і Всему Громадянству в Самборі бажання „Веселих Свят“ шле

о. Ілля Федевич.

Усім рідні, знайомим і приятелям бажають Щасливих і веселих свят. Христос воскрес!

Зимонія і д-р Т. Е. Бурачківські.

Д-р Ярослав і Ніна Селезінки і Радехів — складають святочні бажання Рідні та Знайомим.

Усім Високошановним Приятелям і Знайомим „Веселих Свят“ Христос воскрес бажає

Скрипка Микола.

Веселих, гарних, щасливих свят бажає Старшина Клуба Р. Ш. ім. Ганини Барвінок усім своїм членам, симпатикам і тим українським установам і фірмам, які на кожен наш поклань спільно нам зі щирою підмогою.

Усім родині, своїм та знайомим засилають ширі бажання з Христовим Воскресінням — всього найкращого — Евгенія, Софія і Григорій Дякони.

Веселих Свят родині, приятелям і товаришам бажають — Іван, Анна і Христи Мартюки.

Посою д-р Степан Біляк, адвокат у Львові, вул. Підвалля ч. 7, III. пов. складає Всім Другам та Знайомим побажання з Христовим Воскресінням.

Народна Організація Українців м. Львова всім Членам Організації складає побажання Гарних Свят та щирої вітальної пошти для Організації.

Членам та кооперативним працівникам бажає Веселих Свят — Центросоюз.

Дорогій Рідні, усім Приятелям та Знайомим з нагоди свят Воскресіння, щиро-сердечно побажання усього добра пересилають — Марія і Ярослав Колтуновичи.

Своїм дорогим Другам, Приятелям і Знайомим засилає найширші побажання, Христос Воскрес — Антін Костишин, Львів.

Фабрика картонових і паперових виробів „Декор“ бажає своїм Шановним Відборим Веселих Свят.

Найширші побажання з нагоди Великодня засилає Вп. Управам і Співробітникам українських Установ, як також своїй численній Вп. Клієнтам — „Союзний Базар“, Львів, Руха 20.

Сердечні великодні побажання пересилають усім знайомим — Ольга і Роман Голіш.

Всій Рідній, Приятелям і Знайомим і Галичина, Буковини й еміграції щасливих Свят бажають — Дора й Василь Сімовичі.

Пасічникам, які купують штучну вошину в оригінальній опакуванні бажає Веселих Свят Пасічницька Спілка, Львів, Підвалля 9.

Фірма А. Терпилак — Розсадники овоочних деревець та насіння господарства в Закарпатті почта Галич пересилає всім своїм Відборим і Прихильникам ширі побажання „Веселих Свят“.

Софія і Теодор Миссакі складають на Р. Ш. 5.— зол. замість святочних бажань Рідні і знайомим.

Рідні, всім приятелям і знайомим всього найкращого з Христовим Воскресінням бажають — Д-р М. і Н. Терлецькі.

Д-р Маріан і Ольга Пилишини складають замість святочних бажань 25 зол. на будівлю школи на Личакові.

З Воскресінням Христовим сердечні бажання всім знайомим засилає — Д-р Андрій Калодіньський, Камінь Струмилів.

Веселих Свят Панства: Никифорука Храпкам, Букачівським, Долгим, всі в Закарпатті, Яремичам у Битківці, Коссакам у Дрогобелі, Скоропадам у Перемишлі, Бойківцям у Станіславові бажають — Никифорука, Терпилак.

Дорогій Рідні, Приятелям та всім Знайомим шлемо бажання Веселих Свят — Софія і Степан Щуровські, Бельсько.

Привіти і бажання Веселих Свят своїм приятелям і знайомим пересилає — Кацюба Івн. Степан Кувальський.

не имеет значения для определения срока

БУКАРЕШТ, 5. 4. ПАТ. По 18 днях розправи закінчився нині голосний політичний процес проти 52-ох членів „Залізної Гвардії“, обвинувачених за допомогу у вбивстві прем'єра Дуки. Воєнний суд засудив усіх трьох безпосередніх виконавців атентату на прем'єра, а саме: Константинеску, Караліка і Белмане на довічне тажні роботи, а 49 обвинувачених ув'язнив на від 1 до 10 років.

М. ДАНЬКО.

Тарас Шевченко і Москва.

Голова харківського обласного комітету та міської ради пан Шелехес повідомляє у „Вістях" з 10. березня ц. р., що дня 10. березня 1930 року в м. Харкові на майдані Тевелева відбулися прочині закладення пам'ятника великому українському поетові-революціонерові Т. Г. Шевченкові. Харківський обласний комітет і харківська міська рада повідомляють, що місце будуватися пам'ятника Т. Г. Шевченкові перенесено з майдану Тевелева на вулицю К. Лібкнехта, до харківського міського саду. Будуватися пам'ятника Шевченкові на цьому місці розпочато і прочині підкріплення цього призначаються на 1. листопада 1934 року. Будуватися пам'ятника Т. Г. Шевченкові провадиться на проєкт скульптора Манієра, що його прийняла урядова комісія. Стільки пан Шелехес а його близькими жаргоном.

До повідомлення додана фотографія цілого проєкту пам'ятника та друга барельєфів на долішній частині пам'ятника. Майбутній пам'ятник є блискучим свідоцтвом правдої вбогості більшовицького ризбарства. Це дуже примітивна „забірка" в стилі половини минулого століття, на вирізьблених „дарів асвабдістів". Постає самого Шевченка на чотирох колінах не має нічого спільного з революційним походом, що дряпається до нього, ані під оглядом логічним, ані під оглядом мистецьким. Найменшої суцільності пам'ятник не має. Постає поета в небагатій позі, в загорті, оздобленій чомусь лише на одне рамя, не являє ані сліду якоїсь думки чи почуття. Даремно було б шукати якогось виразу і в численних постатях революційного походу: всі вони лінійні, присадкуваті, байдужі, нагадують скоріше дерев'яні манекени, ніж живих людей. Цякі постаті, (наприклад, мабуть ранення, що лежить вигідно, спершись на лікоть, чи вазень, що показує свої кайдани, щоб ліп хотів продати їх) втрачають просто комічно.

Звернути увагу на проєкт майбутнього пам'ятника, який правдивий український уряд у сучасній формі лише з огляду на його неможливу низький мистецький рівень, варто вже тому, що в ньому позначено характерні риси для становлення сучасного московського уряду до великого українського поета. Становище це насправді двоїсте. З одного боку московські псаки закидають Шевченкові націоналізм та дрібнобуржуазність, а з другого боку намагаються використати його революційність у цілях більшовицької пропаганди.

Відділ культури і пропаганди Ленінизму ЦК КП(б)У вважав потрібним оголосити у „Вістях ВУЦВК" тези до 120-річчя з дня народження поета на цілих шість розділів мало де цілої сторінки дев'яти. Там знаходяться між іншим такі перлини московської думки. Шевченко є „виразником буржуазної селянської демократії". Мрії Шевченка були „дрібнобуржуазними ілюзіями". „Ідеалізація минулого, елементи національної обмеженості, релігійні серпанки — все це було відображенням непослідовності, пошляхатості селянського повстання, вузькості і обмеженості того кріпацького гніву, рудором якого був Шевченко". „Мужньо борючись за національне визволення українських селянських мас — Шевченко проте сам не добувся вільності і обмеженості в розв'язанні питань національного визволення, не завжди розрізняючи до кінця прагнення та визискування у межах пазівної любовицької нації".

Поза цим всім ЦК КП(б)У містить ласкаво „творчість великого революційного українського поета поруч з літературною спадщиною великих революціонерів-демократів Чернишевського і Добролюбова". Не такія ласкаві віроповідання і самовіддані хахол В. Затонський, який у величезній статті „Пошана революціонерів", в тижні самий „Вістак", але день раніше між іншим лише про Шевченка, що він виріє „мало де до рівня Чернишевського, відіграв в українській літературі, в процесі творення української літературної мови роль, яка певною мірою заступає роду Пушкіна в російській літературі". Мало де кого вираз Шевченка — „грозь Москва" — пасує так добре, як до пана Затонського, що ставити пророка української національної революції єдиного соціалістичного асимілятора Чернишевського, який про творчість Шевченка між іншим писав: „Коли малороси говорять про навіє, вони лише забувають додавати, що в числі панів є й малороси...". „Вісті" наводять цю цитату з Чернишевського додають соромливу замітку, що він мусів уживати офіційний урядовий термін — „малороси" з огляду на декурні умови, але тут же парадують себе, що цитату взяли з текстів взагалі заборонених пазуром.

Вкличі своїх „тез" ЦК КП(б)У не може відмовити собі в принахності копії і метяного

Скрипника, пишучи: „Національний перерождець М. Скрипник у статті „Про одно непорозуміння" писав: „Шевченко а його соціалістично-ідеологію може стати лашим прапором, що ла нїм ми загострюємо свою соціалістичну політику". „Це виражає нічого спільного де має а марксизмом-ленінізмом, а ставленням нашої партії до Шевченка".

Уява досить слушна, а марксизмом-ленінізмом Шевченко сираді нічого спільного не має. Але чому ж тоді будувати йому пам'ятник? Чому ж послужний хахол Затонський крпичи гістерично у „Вістях": „Геть а брудами ругами! Шевченка Вам не віддамо. А що а в нїм такого, що нам не підходить — аа це ми самі відперто вказуємо". Царський уряд повикладав із творів Шевченка все, що йому не підходило, тепер московський уряд „вказує відперто" на все, що йому не підходить, але всеж намагається вижити українській нації Шевченка так, як видрав остальній шматок хліба голодного українського селянина.

Ідея національної революції геніально висловлена в творах Шевченка а пападо забезпечена зброя, щоб Москва не намагалася вирвати її з серця української нації. У тих-же самих „тезах" пишеться: „Українські націоналісти, що знаходяться на службі в іноземних лонітивах капіталістів і що підготували інтервенцію проти СРСР для здійснення своєї мети: анищення радянського ладу на Україні та відрив України від СРСР, намагаються використати заклики Шевченка до боротьби проти старої дореволуційної Москви — анищення народів царської Росії для відриву Радянської України від СРСР".

„Немає більше Москва, старої дореволуційної торми народів царської Росії..."

Але є старий, дикий, хижацький і руйнівний московський імперіалізм, що позивави старі шати православія і панславизму, лотує тепер як більшовицька пошесть по нещасливій Україні та всюди, де більшовицтво до нині належало. Московське крпачтво часів Шевченка було секлом українського ладу, але воно не нищило гололовою смертю мільони українського селянства. Не вартунали а часі Шевченка на завах українських кіноточки, чекісти на високх партійних, поліційних і „легких кавалеріа" зиклітих ділах. Не манрували сотні тисяч на Солонки, де знади у вазини і не ставали під „станки".

Не лише геніальна творчість Шевченка є причиною того, що за його іменн спадщину розгорнулася тепер по безмежно широкому фронті боротьба між батьківщиною поета та хижацькою Москвою, а й та обставина, що московський невізницький капіталізм на Україні має дуже багато спільних рис з колишнім крпачтвом. Викликаючи на бія духа великого українського доета, Москва поповнює велику необережність. Вилицити на Україні ідею національної революції Шевченка московському урядові не повідасть також як і переробити його творчість на агардія асиміляції та визиску України.

Шевченко перебув московське крпачтво. його національна ідея пануватиме на Україні. коли сучасна московська неволя буде на Україні вже лише тяжким історичним спомином і остерогою для майбутніх поколінь.

Висвячення двох бувших кооператорів.

Православний єпископ Симон Івано-Франківський висвятив 1-го квітня ц. р. у Крем'янці на свячення Олександра Вітенка та Отеліа Голубовського. Вітеко, б. кооперативний діяч, був головою Нахлірної Ради ПСК у Крем'янці і взагалі довгий час працював в українських громадських організаціях на Волині. Описи визиску від громадської праці, дістав посаду в крем'янській дух. консисторії і став заступником об'оронцем політики митрополита Дениса та протипаном розмосковлення православної церкви на західно-українських землях. Підчас відомих по-чаївських подій літом 1933 р. Вітеко був організатором сноточної академії на честь митроп. Дениса, де намагався у своїй рефераті виправдати антиукраїнське встановлення московських православних владик та осуджував українських церковних діячів за їх старання в справі відродження української православної церкви. За та-

ЛІТВІНОВ ІДЕ ДО ЖЕНЕВИ.
МОСКВА, 5. 4. ПАТ. Вже а...
днях вніде ком. Литвінов до Женевы, де
іхати туди на 10. квітня ц. р.
Вістка про стрічу між Литвіновом а...
ним, щоб наладити дипломатичні відносини
між СРСР і Малою Антантою така...
тверджується.

НАЙБІЛЬШІ МАНЕВРИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ.

З Лондону повідомляють, що за наступні тижні відбудуться маневри післи воєнної флоти За. Держав, а яких братимуть участь і маневри на світі. Маневри почнуться в затоці Сан Педро в Каліфорнії і закінчаться в ською битвою. Описи ціла флота зозна Нью Йорку, де дефілюватиме перед президентом Рузвельтом.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ ШПИГУНІВ.

Чеська поліція, викривши велику шпигунську аферу, яка своїми сітками обмотана державу, а поспіхом переводить матюк на арештування в цілій державі. В брн... знайдено кілька фальшивих паспортів, а також законспірованих шпигунів. Таким чином конспіровано атакту шпигунів, які на чужині привізили відбудувати велику... аби лише мати змогу ширити розклад...

По широкому світі.

— „Матен" обчислює військовий бюджет меччини на 2 мільярди марок.

— Мусоліні прийняв делегацію французьких комбатантів.

— В суботу 7. квітня уряді до Емри провізник роззбройної конференції Генерала відбуде конференцію з міністром Бару.

— В Букарешті підписано нову торговельну умову між Польщею та Румунією, яка упанує взаємні торговельні контингенти на тат... а лютого до 30. червня ц. р.

— В Сарагосі відбулася загальна з'їзд робітників усіх міських і приватних підприємств Трамвай провадять війська.

— Англійський міністр Імн аїде а... ц. р. до Женевы на роззбройну конференцію.

— В Лондоні помер адмірал Гордон Мун, який був третім адміралом підчас війни зової війни в 1914 р.

— На місці Кальмановича очолює... вою більшовицького державного банку Марин.

— На віні гавініаіа у Марині... тар міністерства фінансів Ірвін... промову, заявляючи, що Лата повинна відбудати Мусоліні і Гітлера.

— В Англії відбулася субскрипція армійної позички на 150 мільонів фунтів проти 3-ох годин.

— В Аргентині викрила алаа... говір і тому переводять численні арешти між військовими старшинами, які алаа... гісторик державний перерожд.

— Місто Гакелот навістив нова...

— Найближчого тижня відбудуться в Лондоні наради англійських і польських промисловців над цінами вугля і розділом...

Висвячення двох бувших кооператорів.

ку роботу Вітенка навіть українські боби а...

Другий новопоставлений єпископ Голубовський, досить відома а Крем'янці... ра. Перед світовою війною був він в Потем... ним з найближчих співробітників „Славян... коа русскаго народа". В 1924 р. призначено прихильником українців, Голубовський пер... ся до дирекції Українського кооперативного банку в Дубні, перетворив його у Славянський банк і тим започаткував на Дубні... сноточну „Славян... цю". Запачастив українську статистику, але а... ле втримав і був ампіційний банк заливати... лизам. Тепер знову виринув на поверхню... маласького життя. Вже в характері православного єпископа аде працювати до Володимира, щоб відсидити там упадаюче „русское дело".

Продовження святого року.

Агенція Стефані повідомляє, що 3. квітня ц. р. св. Отець оголосив буди, який продовжує... аний рік аж до великого тижня 1935 р.

аби уможливити пірним, які не могли... Риму, повний візнуєт дома.

П. Йонас на службі протиукраїнської нагілки.

Причинок до ментальності і поведінки жидів у Галичині.

Два дні тому в р. відвідав в Станіславові... (text continues with details of the investigation into the mental state and behavior of Jews in Galicia, mentioning various individuals and their actions).

Хоча розправа не виказала, а також і по... (text continues with further details of the investigation and the role of various individuals).

вав українцям усі їх гріхи сироти Польщі і по... (text continues with a discussion of the role of Jews in the Polish-Ukrainian conflict).

Але на тому не кінець. Вичисляючи цілий... (text continues with a detailed account of the activities and influence of individuals like P. Yonas).

Вістка про нахабну поведінку п. Йонаса... (text continues with a report on the aggressive behavior of P. Yonas and the reactions of the community).

І хто тут агресивний: жидівські українсобо... (text continues with a discussion on the aggression of Jewish Ukrainians).

Станіславів, 8. 4. 1934

К. М.

Чи ти вже пробував наш неперікний Крам сухий (солодкий під палець)?

міністра внутрішніх справ Шотландії. Проте Шо... (text continues with a report on the activities of the Ministry of Internal Affairs in Scotland).

По таких обтяжуючих звинуваченнях слідчий... (text continues with a discussion on the legal proceedings and the role of the investigating officer).

ПАРИЖ, 8. 4. ПАТ. Тіло Стависького адожи... (text continues with a report on the funeral arrangements for Stasivsky).

ФРАНЦУСЬКО-АНГЛ. НЕПОРОЗУМІННЯ.

ЛЬОНДОН, 5. 4. ПАТ. Лондонські кола... (text continues with a report on the diplomatic relations between France and England).

УСТУПАЄ КАРДИНАЛ ПАЧЕЛІ.

ПАРИЖ, 5. 4. ПАТ. Часописи повідомляю... (text continues with a report on the activities of Cardinal Pacelli).

ФІНЛЯНДСЬКО-БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ПАКТ НЕАГРЕСІЇ.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 5. 4. ПАТ. Постанова пре... (text continues with a report on the non-aggression pact between Finland and the Bolsheviks).

ПЕРЕГОВОРІ В СПРАВІ РОЗБРОЄННЯ.

ЛЬОНДОН, 5. 4. ПАТ. Президент Гендерсон... (text continues with a report on the negotiations regarding the disbanding of forces).

АРХИТВІР АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЕМІЛІЯ БРОНТЕ

БУРЕВЕРХИ

у перекладі М. РУДНИЦЬКОГО.

Окрема книжка на гарному папері, 275 стор. Обмежена кількість примірників.

ЦІНА 2 ЗОЛ. 50 СОТ.

Дати передплатників „Діло” 1 зол. 80 сот.

Пересилка 50 сот. більше

Найбільша і тому
найдешевша українська кооперативна

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

виконує в найкоротшому часі
твори, брошури, афіші та всілякі
інші друки. — Ціни дуже низькі.
АДРЕСА Львів, Ринок 10.

ПРОТЕСТ НІМЕЧЧИНИ.

СААРЕВІКЕН, 5. 4. ПАТ. З добре поінфор... (text continues with a report on the protest of Germany in the Saar region).

комісією басейну Саари, аби не покликувала на... (text continues with a discussion on the role of the Saar basin commission).

Довкола афери Стависького.

МАНІФЕСТАЦІЯ ДЛЯ ЗДОГАДНИХ ВБИВНИКІВ ПРЕНСА.

ПАРИЖ, 5. 4. ПАТ. Париська преса підкреслює жагливий факт, що з хвилиною арештування здогадних убивць Пренса, поліцію зачепили листами, які подають алібі Вантону, барона де Лосака і Спіриту. Найбільше розбурхало за арештованими деп. Сабініні з Марселя. Вночі на залізничній станції у Діжон напали на демонстратів, які перетягнули з Парижа до Діжона.

І хоча від абиства Пренса проминуло вже 11 дн., проте слідство не просувається наперед, а обвинувач не відпавляється.

ПРЕНСА ВБИЛИ З ПОЛІТИЧНИХ ПОРАХУНКІВ.

ПАРИЖ, 5. 4. ПАТ. Комісар Боні згадав про... (text continues with a report on the political motives behind the assassination of Prentiss).

ДВА КОМПІЮНІ СТАВІСЬКОГО.

ПАРИЖ, 5. 4. ПАТ. Зі Стависького повідомляють, що він в останній мить Стависький вір, о...

живлені переговори з визначнішими людьми, аби заснувати два товариства, в яких хотів ульковувати 40 мід. франків. Одно товариство мало би вивозити зброю до Китаю, а друге арендувати тютюневий монополію на Мадарщині. Переговори зайшли вже так далеко, що нотар у Невшателі списав уже умову на письмі з найменшими подробицями.

ВЗАІМНІ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

ПАРИЖ, 6. 4. ПАТ. Ред. Дібарі знав зоред слідчим суддею, що за проханням Стависького вийшов у вересні 1932 р. до міністра Даллімі, який прийняв його дуже сердечно. Дібарі тоді спостеріг, що міністр уже сороміще чув про Стависького і про байонські бої. Тому поспитав редактора, чи залежить йому на цій справі, на що одержав притаманну відповідь. Саме в тому часі Стависький торгувався з ред. Дібарі за шодення „Вольвоге“, але не мав на озкупно цього шодення грошей, які сподівався роздобути з продажі байонських боїв. І дійсно Даллімі приобіцяв покласти цю справу притаманно. Тоді ред. Дібарі вручив міністрові коротенький меморіал від Стависького. Вже при кілці вересня 1932 р. одержав ред. Дібарі лист від міністра Даллімі до Стависького, якого цей титулував „Дорогий приятелю, шановний директорі“. Дібарі здогадувався, що це урядовий лист і передав його Ставиському. Навіщо живий цього листа найбільшій обидзі Стависький, ред. Дібарі казав, що довідався швидко відчас слідства. Даллімі заперечив ред. Дібарі, що не знав, куди би Стависький був обиджений, а про приміток свого шодення інформувати своєчасно дуже дозволано

У „Деннику Законів“ з 31. березня н. р. (1935) опубліковано розпорядок ради міністрів, яким затверджено парцеляційний план на 1935 р. для державних ґрунтів та державного підприємства банку розпарцелюють у воєнізствах: польових 3000 га і волинським 3200 га. Приватних ґрунтів розпарцелюють у воєнізствах: польових 10.000 га, волинським 8.500 га, тернопільським 13.500 га, станиславським 1.700 га і лаврівським 5.000 га.

ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ
Др. мед. Наталія ГАЩУКОВА
 ор. в год. 9-1, 3-6.
Перемисьль, ул. Францішканська 7.
 Прецизійна техніка.

— Забороняють співати національні гими. Філія "Просвіти" в Бережанах влаштувала свій читальний концерт з нагоди 120-их роковин Шевченка. В програмі концерту, яку складено до старостів, вставлено як кінцеву частину національні гими. І ось старостів заборонили співати на концерті національні гими. Тому голова філії д-р В. Бемко звернувся телеграфічно до міністра внутрішніх справ, але з Берестом не надійшла відповідь.

— Арештування. В суботу 31. березня ц. р. арештувала поліція на залізничному двірці в місті Лисий Мак, студ. філ., яку після переслухання на станиці поліції в Яремчу, відвезено до міст. в'язниці в Делятині арештована Станіславівна. Крім того в Делятині арештовано студентів С. Герасимовича, Медведюка і Гафунюка, яких після переслухання звільнено.

— Коєдукація в народних школах. Міністерство освіти видало інструкцію про організацію навчання в народних школах. Нормальна лекція має тривати 45 минут. На випадок зауки кількості лекцій можна продовжити до 50 минут. З огляду на мале число учительських етатів і потреби комасій народних шкіл передбачується творення коєдукаційних шкіл. Коєдукація буде введена найперше в місцевостях, де немає переходить опісля до існуючих коєдукаційних середніх шкіл.

— Справлені подружого життя. В другому з латинського Великодня по різних костелів у Львові відбулося поверх 200 вінчан. В церкві Бернардинів звінчалося 37 пар. Вінчані у Львові раніше при кількох вітарах, а далі пари дожидали своєї черги або в атракціоні перед костелами або в закрістіях.

— Вбивство за залізницею Львів-Чернівці. Злочин, вчинений в справі темного вбивства перед кількома місяцями посла до румунського парламенту Евзебія Поповича, виказало, що мочини стоїть у зв'язку зі становищем Поповича як правного доралника т-ва залізниць Львів-Чернівці-Яси. Тому й слідство перенесено до Чернівців. Даліше викрито, що пос. Поповича вкрадено після його вбивства акти, що торкаються процесу залізничної Львів-Чернівці-Яси в справі Поповича мав вихідати до Парки. Тепер переслідують в Чернівцях людей, пов'язаних у ту аферу. Їхні назвища держать в секреті.

— Жахлива смерть 4-ох дітей. В селі Жадковичах вусилося від диму четверо дітей. Їхня мати Евсанета Зейгер пішла вранці на торг до Мостків прохаючи сусідку, аби наглядала за дітьми. Колиж ввечері сусідка заглянула до димної застали їх уже мертвими. Діти зголодніли, закотили зварити обід і тому запалили свічки соломі з сім'яків. Тому, що засуви в печі були замищені, діти подусилися від диму.

— Самогубство під впливом любові. В селі Корня біля Грубешова перед мешканцями тамою вчительки Софії Ст. застрілявся возний місцевої агенції з Грабівця, 28-літній Лев Малиш. З листу, який залишив, виходить, що причиною самогубства була нещаслива любов вчительки.

— Кража хроніка. В пивниці одного господаря в Залізках пов. Зборів знайдено порубане на Ст. Рудаківича, місцевого мешканця. — Вранці з вітвірка на середину до магазинів бар. знайдено у Святославі біля Сколього докрано кражу, зміділля вкрадено 10 кг. амоніту, 2 пуди залізничні, 3 зводи льонту та інше муніципальне. Поліція арештувала заміном влому в магазин Катори з Жидачева і Петра Баната з Гринків. — В Ринині пов. Рава Руська 40-літній господар Іван Майдяк убив під час сварки свого 30-літнього пасерба Кирила Берднського. — В селі Конотопи викинули в Бугу тіло молодої жінки, в елегантному одязі. Згогадуються, що ця жінка поповнила самогубство.

— Рікні вістки. Члени розв'язаного Шуцбунду влаштували на гробах провілаників лютневої резолюції маніфестації проти уряду. — Вранці вранці і великі дощі спричинили великі багатовітві рік в Америці, які потягнули за собою не лише великі матеріальні втрати, але також смерть багатьох людей. Ріка Гудсон знищила дві гати і мости, а в холодних хвилях загинуло 10 людей. — Суд у Кельні засудив 14-літнього священика на 6 місяців арешту за поширення неправдивих вісток. — У концентраційному таборі в Кіслях скінчили самогубством бувший соціал-демократичний посол до рейхстагу Марен. — Біля Саратова зміділля в магазині в магазині в магазині директор

ВІДГУКИ ДНЯ.

Великодня лектура.

Кажуть учені, що люди на святах не читають часописів. Пишу „люди“, а думаю „українці“, бо про інші народи нема в них щодо цього виробленої думки. Може — говорять — німець, француз, чи якийсь там інший італієць і бере на святах газету в руки. Наш брат абсолютно не має на те часу.

Возьмим (кажуть учені) Великдень. Рано Богослуження — часопису читати і не можна і не випадає. Потім легка перекуска, густо перетикана то „сильною“, то „мощною“, то обидвома разом. Тоді на розмову не багато часу, не то на читання. Піст і криза заострюють апетит, а „сир, яйця і прочіє сніди“ абсорбують увагу передплатника. Особливо ті „прочіє сніди“. Великдень так з ними тісно зв'язаний, що хоч зпід землі, а дістань.

Після перекуски приходить автоматично закуски. Після закуски треба щось з'їсти, потім „взяти на зуб“, потім „перетрутити“, вкінці й солідно поживитися.

Перший день — як батогом ляснув. Другої днини вже скоріше можна подумати про лектуру. Дехто навіть питає: „Чи прийшло святочне число?“. „Деся прийшло“ — відповідають. Але ніхто не квапиться шукати, бо саме в тій хвилині — гості.

— Гість в дім — Бог в дім!
 — Дух святий при нас хрещених.
 — Христос воскрес!
 — Воістину, воістину, прошу сідати.
 І... (гляди перший день!).

Ріжниця тільки та, що на другий день пов'язуються ліпші речі, призначені до репрезентації, між іншим і якась малмазія з „Народної Торговлі“. Колиж є гості, то хіба ніхто ні з домашніх ні з гостей не запропонує:

— Ану, прочитаймо дещо!
 Зате раз-по-раз:

Хвальним Дирекціям Народної Торговлі, Центросоюзу, Повітових Союзів Кооператив і їх співробітникам та всім своїм відборцям бажаємо всього найкращого з нагоди Воскресення Христового.

Фірма О. ЛЕВИЦЬКА І С-ка У ЛЬВОВІ

комунальної каси ощадності Зарембський. — Молодий американський плавак Джек Медіка, який недавно устійнив світовий рекорд довільним стилем, поправив на змаганнях у Колумбії в стейті Огайо світовий рекорд, переплавши 440 ярдів в часі 4.46.8 секунд. — Число безробітних у Польщі за підчисленням Уряду посередництва праці зменшилось в останньому тижні на 6.033.

— Сензація для шахістів. В неділю у Батен-Баден розпочався новий шаховий турнір за світове мистецтво: поміж Альохіном і Боголюбим, двома чоловічими шахістами світа. Цікаво, що хоч обидва вони москалі — Альохін грає на турнірах, як представник Франції, а Боголюбів Німеччини! Першу партію грали названі шахісти два дні: після 41-го пошуку (тигу) погодилися вони перервати партію, яку продовжували в понеділок. Закінчили на 65 пошуку нерозіграною. Весь час перевагу мав Боголюбів, що грав білими.

— Важкий розводний процес. У Чехословаччині одна розводова скарга манувала крізь усі інстанції аж до найвищого суду. Скаргу внесла жінка, домагаючись розводу; як мотиви подала зломання чоловіком подружжя вірності та нещасливу відрату. Але суд скаргу відкинув, бо факт, на який покликувалася жінка, був переданий, а до мотиву відрати чоловік не прилучився і своєї згоди на розвід не дав. Після довгого процесування справа опинилася перед найвищим судом. Заступник чоловіка, який на розвід усе не годився, підніс, що справа формально вже вирішена нижчими інстанціями, а нових замітів на найв. суді зазначувати не можна. Однак найвищий суд допустив новий заміт і прийняв його, як достаточний аргумент для розв'язання подружжя: повний розвал подружжого життя.

— Жахливе масове вбивство. Американські часописи подають повний жаху опис різко зустрічного масового вбивства, що виявляє особливу жорстокість інстинкти злочинців. У м. Бремертон у стейті Вашингтон над Тихим Океаном у Великодню неділю, вчасним витором, коли ще квіряв панувал великий рух, невідомі злочинці вбили у віллі мільонера Франка Лайлдера, господаря, служницю і трьох панів, що були в гостях. Усі кімнати просторої вілли були переповнені коміть головами: всі стіни і скляні вікна були вкриті кров'ю. Тіло було зміділля в магазині

— Прошу ще шиночки...
 — Позвольте мені муштарду... („Міка" не є ала!)

— Чому ви нічого не берете?
 — Для Вас, Пані, возьму. Отого сальцесончика. Капітальний, знаменитий.
 — Дай Боже здоров'я.
 — Дай Боже.

І тим подібне. Да капо аль фінє, чи да фінє аль капо.

Не зміняє сути річі і та обставина, що хтось належить до „Відродження“, чи закупив безалкогольну карту Рідної Школи. Адже „сильна з мощною“ не мусить бути горівка. Може не бути чорна кава, чай, чи содова вода.

Так само можна казати: Дай Боже здоров'я! а при содовій воді, це навіть реклама для української фабрики. Треба тільки тоді вимолити через велике „а“:

— Дай Боже „Здоров'я“!

Так минає менш-більш другий день Великодня.

Лягаючи спати, струджений святами передплатник постановляє твердо:

— Завтра прочитаю, що там написали.
 Але третій день не хоче бути гірший від своїх попередників.

Від раня товче в голову:

— А не забудь за візиту в Громадників!
 Потім ще нагадає: Саповичів, Печенських, Скалозубів, Журбинюків...

Виходить — цілий день занятий.

Ввечері як по косовиці. Чоловік ледви живий, Богу дякувати що лікаря не кличе.

Аж по святах є час і охота прочитати святочне число.

По звичайній обіді (врешті щось теплого!), передплатник заявляє:

— Отжеж тепер возьмемося до святочного числа. Ану пошукайте мені!

Всі кидаються шукати...

Ні сліду...

Галактіон Чіпка.

меблі поломані. Розбишаки не лише пов'язали своїм жертвам ноги і руки, але й на уста приліплювали пластири. Виринає питання: скільки мусіло бути вломників і яка страшна трагедія розігралась у той святочний день, коли 3-ох дорослих мушних дало себе стероризувати й повбивати!

— Святиня вісьмох святих. Японський міністер внутрішніх справ Адачі вибудував в Японії незвичайну святиню, яку назвав „храмом 8 святих“. По середині святині поставив зеркала, що представляє у шістьох божество, праворуч і ліворуч зеркала статуї вісьмох найбільш заслужених для релігії та філософії мужів. Перше місце займає Будда, четверте Конфуцій, п'яте Сократ, шосте Христос, репродукція славного Христа з Ам'єну у Франції. На посвяченні японський прем'єр виголосив промову, заклинаючи наслідувати тих „святих“ і висловлюючи надію, що їхнє життя, повне чеснот, знайде щораз більше зрозуміння серед японців.

— Згинула при вінчанні від грому. В місцевості Пелдас Альтас в Бразилії склалася небезпечна подія. В часі вінчання, коли перед вітарем стояла пара молодят, нараз загреміло і молода, поражена громом, впала нежива. Була це донька відомого ліберального політика д-ра Асіза Бразіла, а нареченим був її свояк, син генерала Птоломея де Асіз Бразіла.

— Нещасливі великодні випадки в Англії. У великодній понеділок у Лондоні трапилось багато нещасливих випадків на залізницях. На одному передмісті на залізничній було ранених 50 осіб. У Глазгові того самого вечора був другий такий випадок, де особовий поїзд був штовхав з рейок; 21 ранених, з цього 6 тяжко. У Йоркширі біля Голмфірт п'ять мужчин згинуло при зударі вантажних атра.

— Воронов їде до Болгарії. Відомий російський лікар Воронов, що працює від літ над дослідками для відмолодження на французькій Рів'єрі, вибрався тепер на європейський схід з відчитими. Болгарія зацікавила його головне таким явищем: там багато людей дожидає до 100 літ і довше. Є там іще тепер 170 осіб, що мають понад 100 літ і більш як 10.000, що скінчили 90 літ.

— 10.000 скажених собак. В стейті Оклахома Злучених Держав шириться між собаками пошесть скажених. Тому вбито вже 10.000 на загальне число 200.000 собак.

— Ошукав кількочасті тисячі людей. У Львові розпачується незабаром судово розправа проти Омеляна Онисковича, арештованого тому рік у Бельгії після крадіжки листів латвійської поліції. Допустився він мільйонних ошукавань на шкоду кількочасті тисяч людей в цілій Польщі при продажі дояріаок і державних облігацій на оати. Про позміон а

Весь Львів знає,

лів і найновіших моделей по найнижчих цінах можна дістати лише у відомій зі солідності фірмі

що найбільший вибір мужеської і жіночої конфекції з найліпших матерія-

О. Шапіра, Личаківська 1.

фери свідчить факт, що слідчі акти обіймають 18 томів, а сам акт обвинувачення має 80 сторінок машинописного письма. З Онішківим засіли на лаві обвинувачених його співпідприємці: д-р Генрих Бріль, Влад. Герман, Мар. Генсель, Сим. Валь і батько Онішкова Теодор.

— **Вбивство на лісничівці.** До лісничого фігури в Савівці біля Тартакова пов. Сокаль приїхав на свята його братанич Болеслав Фігура, вояк з курсу підхорунжих у Рівні і провів у свого стрия кілька днів. В домі лісничого перебувала на святах також його 20-літня донька Уршуля. Дня 4. ц. м. ввечері між молодими людьми прийшло до якогось непорозуміння, наслідком чого вояк стріляв до своєї стрілецької сестри з пістолету і вбив її на місці. Душогуба арештовано.

— **Боротьбу зі щурами** приготував санітарна влада у Варшаві. Поміщення на базарах і торговельних ствердили, що скількість щурів зросла до неймовірних розмірів. Обчислюють, що у Варшаві є 30 мільйонів щурів. Гніздяться вони в каналах, у каналових рурах під землею, в пивницях домі, під будами, шопами і т. п. Коли прийняти, що один щур робить шкоди тільки на 5 зол. річно, то Варшава тратить річно через щурів сотки мільйонів зол. Подібно як торік, буде визначений час, коли в цілій Варшаві будуть всіма можливими способами тріпати щурів.

— **600 осіб арештованих за хабарництво.** В київській торговельній організації викрито величезні зловживання товарами і харчами, призначеними для робітників. Службовці управляли на велику скалку спекуляцію та хабарництво. Арештовано 600 осіб, які стануть перед судом. На їхнє місце визначено 100 випробованих комуністів на провідні становища, а нижчі місця обслужено 400 членами союзу комуністичної молоді.

— **Совітське виховання.** Совітська преса розписується про „подвиги“ 12-літньої Ольги Баликі, яка повідомила ДПУ, що її батько, член одного колхозу над Волгою, забирає потайки збіжжя і приносить до дому, за що більшовицький закон карає смертю. У своїй доповіді 12-літня донька пише, що не боїться батька і що вступивши в комуністичну організацію, уважає своїм обов'язком повідомити владу про вчинки батька. Баликіна арештована, а його донька дістала пенсію і буде виховуватися на кошт держави. Такий ідеал совітського виховання в практиці!

3 кіна.

КІНО „ПАЛІАС“: „МАРШ РАКОЧІЯ“.

Наша публіка має слабість до таких фільмів, що показують австрійську армію. Однострої, дисципліна, веселе вояцьке життя — все це разом відтворює перед очима колишніх членів австрійської армії любий спомина минулого. Фільм є своєрідною музичною опереткою, оснований на мотивах маршу Ракочія і на народних мадярських мелодіях; музику склав Павло Абрагам. Кілька веселих епізодів, претарні краєвиди і врешті слава циганська музика. Фільму поперед-

жує увертюра, спеціально написана для тої фільми на мотивах маршу Ракочія, яку відіграла велика симфонічна оркестра.

КІНО „КАСІНО“: „ТАНЦІРНА ВЕНЕРА“.

Улюблена в американському кіні тема про бізну дівчину, що робить кар'єру на сцені, в реві на Бродвею. Має молодого опікуна-мільонера, очевидно закоханого в ній і по ньому теж уже бачили не в одній фільмі. Діагноза — горда, хоче власними силами заробити на себе і добитись кар'єри. Вся головна основа фільму в тому, щоб бачити якнайбільше танців. Це проби за кулісами великого бродвейського театру й інтриги, що попереджують кожну виставу, знаємо теж напам'ять. Але головні дієві особи Джоан Крефорд і Кларк Гейбл уміють зацікавити глядача, а це в даному випадку найважливіше.

КІНО „АТЛАНТИК“: „ЕСКІМО“.

Це одна з найкращих фільмів за останні роки, що виникла з під руки славного режисера Ван Дайка, автора першої звукової фільми світової слави „Білі тіні“. Допомогає йому донець Фрайхен, знавець життя ескімосів. Фрайхен — дослідник Гренландії, де жив в літ і до серед ескімосів навчився їх мови та зазнався з їх побутом. Він теж автором різних книжок з життя ескімосів. Фрайхен теж грає одну ролу в цій фільмі. Накручували цю фільму 16 місяців; 5 літаків допомагало у праці кіннооператорам.

Героєм фільму є Мала, ескімос, уже заангажований на постійно до Голівуду. Це один із найкращих представників ескімої раси. Фільм „Ескімо“ показує нам суворі картини змагання людини з природою. Вона піддає великого режисера.

3 ЦИРКУ.

Цирк Станевських знову у Львові.

Цирк Станевських завітав знову до Львова у своїй мандрівці не лише по Польщі, але і за кордоном, поділюючись з глядачами цікавою і різноманітною програмою. І нині слід відмітити, що теперішня програма цирку може захитати навіть найвибагливішого глядача. На першому місці стоїть феноменальна трюкачотеріх морських левів (тюленів), які під проводом п. Валентина грались мячиком і виступали з електричною лампою по східцях в воду. Те самі слід би згадати про прецізійну трюкачку двох малайських великанів — шимпанзів. В акробатичній групах на перше місце п'ятка (трьох м'ячів і дві дівчини) Манітнерів, які не звикли до свіжого молодечого віку, виконували карколомні вправи. Цієї зручності, якої dokonують вони трійками або двоїнками, годі описати.

Зате верхом акробатичної агітності були пописи теж родини греків Карні, яка влаштується з трьох клоунів і двох дівчат, яких привівний свек „сильно мортали“ морозити їх з жилах. Тресура коней чистої крові арабів п. Л. Станевського прецізав і доведена до карколомної смертельної їзда трьох чортів за трьох конях музичальні кльовни з тапцюванням Т. ц. і ін. точни доповнюють багату програму.

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНИЙ.

Товарські змагання між клубами „Львівська Україна“ і „Чорний“ в футболі в неділю 4. квітня в 10.30 годині в Чорних. Попередять в гол. 10.30 змагання „Львівська Україна“ і „Чорний“ в тенісі.

ПОДІЛЛЯ — УКРАЇНА.

Львівська українська публіка матиме змогу побачити гру відомої української спортивної дружини „Поділля“ в футболі, що на запрошення Українців приїждять у Львів на перший поєдинок до Львова, де розіграють змагання з командою „Україна“ на грі в Чорних. Початок гри в 10.30 годині. Попередять в гол. 10.30 змагання „Поділля“ і „Україна“ в тенісі.

РЕЧНИЦІ ЗМАГАНЬ УКРАЇНИ ЗА МИСТЕЦТВО ЛЮДИ.

22. 4. Поділля — Україна, 23. 4. Україна — Поділля, 24. 4. Поділля — Україна, 25. 4. Україна — Поділля, 26. 4. Поділля — Україна, 27. 4. Україна — Поділля, 28. 4. Поділля — Україна, 29. 4. Україна — Поділля, 30. 4. Поділля — Україна, 1. 5. Україна — Поділля, 2. 5. Поділля — Україна, 3. 5. Україна — Поділля, 4. 5. Поділля — Україна, 5. 5. Україна — Поділля, 6. 5. Поділля — Україна, 7. 5. Україна — Поділля, 8. 5. Поділля — Україна, 9. 5. Україна — Поділля, 10. 5. Поділля — Україна, 11. 5. Україна — Поділля, 12. 5. Поділля — Україна, 13. 5. Україна — Поділля, 14. 5. Поділля — Україна, 15. 5. Україна — Поділля, 16. 5. Поділля — Україна, 17. 5. Україна — Поділля, 18. 5. Поділля — Україна, 19. 5. Україна — Поділля, 20. 5. Поділля — Україна, 21. 5. Україна — Поділля, 22. 5. Поділля — Україна, 23. 5. Україна — Поділля, 24. 5. Поділля — Україна, 25. 5. Україна — Поділля, 26. 5. Поділля — Україна, 27. 5. Україна — Поділля, 28. 5. Поділля — Україна, 29. 5. Україна — Поділля, 30. 5. Поділля — Україна, 1. 6. Україна — Поділля, 2. 6. Поділля — Україна, 3. 6. Україна — Поділля, 4. 6. Поділля — Україна, 5. 6. Україна — Поділля, 6. 6. Поділля — Україна, 7. 6. Україна — Поділля, 8. 6. Поділля — Україна, 9. 6. Україна — Поділля, 10. 6. Поділля — Україна, 11. 6. Україна — Поділля, 12. 6. Поділля — Україна, 13. 6. Україна — Поділля, 14. 6. Поділля — Україна, 15. 6. Україна — Поділля, 16. 6. Поділля — Україна, 17. 6. Україна — Поділля, 18. 6. Поділля — Україна, 19. 6. Україна — Поділля, 20. 6. Поділля — Україна, 21. 6. Україна — Поділля, 22. 6. Поділля — Україна, 23. 6. Україна — Поділля, 24. 6. Поділля — Україна, 25. 6. Україна — Поділля, 26. 6. Поділля — Україна, 27. 6. Україна — Поділля, 28. 6. Поділля — Україна, 29. 6. Україна — Поділля, 30. 6. Поділля — Україна, 1. 7. Україна — Поділля, 2. 7. Поділля — Україна, 3. 7. Україна — Поділля, 4. 7. Поділля — Україна, 5. 7. Україна — Поділля, 6. 7. Поділля — Україна, 7. 7. Україна — Поділля, 8. 7. Поділля — Україна, 9. 7. Україна — Поділля, 10. 7. Поділля — Україна, 11. 7. Україна — Поділля, 12. 7. Поділля — Україна, 13. 7. Україна — Поділля, 14. 7. Поділля — Україна, 15. 7. Україна — Поділля, 16. 7. Поділля — Україна, 17. 7. Україна — Поділля, 18. 7. Поділля — Україна, 19. 7. Україна — Поділля, 20. 7. Поділля — Україна, 21. 7. Україна — Поділля, 22. 7. Поділля — Україна, 23. 7. Україна — Поділля, 24. 7. Поділля — Україна, 25. 7. Україна — Поділля, 26. 7. Поділля — Україна, 27. 7. Україна — Поділля, 28. 7. Поділля — Україна, 29. 7. Україна — Поділля, 30. 7. Поділля — Україна, 1. 8. Україна — Поділля, 2. 8. Поділля — Україна, 3. 8. Україна — Поділля, 4. 8. Поділля — Україна, 5. 8. Україна — Поділля, 6. 8. Поділля — Україна, 7. 8. Україна — Поділля, 8. 8. Поділля — Україна, 9. 8. Україна — Поділля, 10. 8. Поділля — Україна, 11. 8. Україна — Поділля, 12. 8. Поділля — Україна, 13. 8. Україна — Поділля, 14. 8. Поділля — Україна, 15. 8. Україна — Поділля, 16. 8. Поділля — Україна, 17. 8. Україна — Поділля, 18. 8. Поділля — Україна, 19. 8. Україна — Поділля, 20. 8. Поділля — Україна, 21. 8. Україна — Поділля, 22. 8. Поділля — Україна, 23. 8. Україна — Поділля, 24. 8. Поділля — Україна, 25. 8. Україна — Поділля, 26. 8. Поділля — Україна, 27. 8. Україна — Поділля, 28. 8. Поділля — Україна, 29. 8. Україна — Поділля, 30. 8. Поділля — Україна, 1. 9. Україна — Поділля, 2. 9. Поділля — Україна, 3. 9. Україна — Поділля, 4. 9. Поділля — Україна, 5. 9. Україна — Поділля, 6. 9. Поділля — Україна, 7. 9. Україна — Поділля, 8. 9. Поділля — Україна, 9. 9. Україна — Поділля, 10. 9. Поділля — Україна, 11. 9. Україна — Поділля, 12. 9. Поділля — Україна, 13. 9. Україна — Поділля, 14. 9. Поділля — Україна, 15. 9. Україна — Поділля, 16. 9. Поділля — Україна, 17. 9. Україна — Поділля, 18. 9. Поділля — Україна, 19. 9. Україна — Поділля, 20. 9. Поділля — Україна, 21. 9. Україна — Поділля, 22. 9. Поділля — Україна, 23. 9. Україна — Поділля, 24. 9. Поділля — Україна, 25. 9. Україна — Поділля, 26. 9. Поділля — Україна, 27. 9. Україна — Поділля, 28. 9. Поділля — Україна, 29. 9. Україна — Поділля, 30. 9. Поділля — Україна, 1. 10. Україна — Поділля, 2. 10. Поділля — Україна, 3. 10. Україна — Поділля, 4. 10. Поділля — Україна, 5. 10. Україна — Поділля, 6. 10. Поділля — Україна, 7. 10. Україна — Поділля, 8. 10. Поділля — Україна, 9. 10. Україна — Поділля, 10. 10. Поділля — Україна, 11. 10. Україна — Поділля, 12. 10. Поділля — Україна, 13. 10. Україна — Поділля, 14. 10. Поділля — Україна, 15. 10. Україна — Поділля, 16. 10. Поділля — Україна, 17. 10. Україна — Поділля, 18. 10. Поділля — Україна, 19. 10. Україна — Поділля, 20. 10. Поділля — Україна, 21. 10. Україна — Поділля, 22. 10. Поділля — Україна, 23. 10. Україна — Поділля, 24. 10. Поділля — Україна, 25. 10. Україна — Поділля, 26. 10. Поділля — Україна, 27. 10. Україна — Поділля, 28. 10. Поділля — Україна, 29. 10. Україна — Поділля, 30. 10. Поділля — Україна, 1. 11. Україна — Поділля, 2. 11. Поділля — Україна, 3. 11. Україна — Поділля, 4. 11. Поділля — Україна, 5. 11. Україна — Поділля, 6. 11. Поділля — Україна, 7. 11. Україна — Поділля, 8. 11. Поділля — Україна, 9. 11. Україна — Поділля, 10. 11. Поділля — Україна, 11. 11. Україна — Поділля, 12. 11. Поділля — Україна, 13. 11. Україна — Поділля, 14. 11. Поділля — Україна, 15. 11. Україна — Поділля, 16. 11. Поділля — Україна, 17. 11. Україна — Поділля, 18. 11. Поділля — Україна, 19. 11. Україна — Поділля, 20. 11. Поділля — Україна, 21. 11. Україна — Поділля, 22. 11. Поділля — Україна, 23. 11. Україна — Поділля, 24. 11. Поділля — Україна, 25. 11. Україна — Поділля, 26. 11. Поділля — Україна, 27. 11. Україна — Поділля, 28. 11. Поділля — Україна, 29. 11. Україна — Поділля, 30. 11. Поділля — Україна, 1. 12. Україна — Поділля, 2. 12. Поділля — Україна, 3. 12. Україна — Поділля, 4. 12. Поділля — Україна, 5. 12. Україна — Поділля, 6. 12. Поділля — Україна, 7. 12. Україна — Поділля, 8. 12. Поділля — Україна, 9. 12. Україна — Поділля, 10. 12. Поділля — Україна, 11. 12. Україна — Поділля, 12. 12. Поділля — Україна, 13. 12. Україна — Поділля, 14. 12. Поділля — Україна, 15. 12. Україна — Поділля, 16. 12. Поділля — Україна, 17. 12. Україна — Поділля, 18. 12. Поділля — Україна, 19. 12. Україна — Поділля, 20. 12. Поділля — Україна, 21. 12. Україна — Поділля, 22. 12. Поділля — Україна, 23. 12. Україна — Поділля, 24. 12. Поділля — Україна, 25. 12. Україна — Поділля, 26. 12. Поділля — Україна, 27. 12. Україна — Поділля, 28. 12. Поділля — Україна, 29. 12. Україна — Поділля, 30. 12. Поділля — Україна, 1. 13. Україна — Поділля, 2. 13. Поділля — Україна, 3. 13. Україна — Поділля, 4. 13. Поділля — Україна, 5. 13. Україна — Поділля, 6. 13. Поділля — Україна, 7. 13. Україна — Поділля, 8. 13. Поділля — Україна, 9. 13. Україна — Поділля, 10. 13. Поділля — Україна, 11. 13. Україна — Поділля, 12. 13. Поділля — Україна, 13. 13. Україна — Поділля, 14. 13. Поділля — Україна, 15. 13. Україна — Поділля, 16. 13. Поділля — Україна, 17. 13. Україна — Поділля, 18. 13. Поділля — Україна, 19. 13. Україна — Поділля, 20. 13. Поділля — Україна, 21. 13. Україна — Поділля, 22. 13. Поділля — Україна, 23. 13. Україна — Поділля, 24. 13. Поділля — Україна, 25. 13. Україна — Поділля, 26. 13. Поділля — Україна, 27. 13. Україна — Поділля, 28. 13. Поділля — Україна, 29. 13. Україна — Поділля, 30. 13. Поділля — Україна, 1. 14. Україна — Поділля, 2. 14. Поділля — Україна, 3. 14. Україна — Поділля, 4. 14. Поділля — Україна, 5. 14. Україна — Поділля, 6. 14. Поділля — Україна, 7. 14. Україна — Поділля, 8. 14. Поділля — Україна, 9. 14. Україна — Поділля, 10. 14. Поділля — Україна, 11. 14. Україна — Поділля, 12. 14. Поділля — Україна, 13. 14. Україна — Поділля, 14. 14. Поділля — Україна, 15. 14. Україна — Поділля, 16. 14. Поділля — Україна, 17. 14. Україна — Поділля, 18. 14. Поділля — Україна, 19. 14. Україна — Поділля, 20. 14. Поділля — Україна, 21. 14. Україна — Поділля, 22. 14. Поділля — Україна, 23. 14. Україна — Поділля, 24. 14. Поділля — Україна, 25. 14. Україна — Поділля, 26. 14. Поділля — Україна, 27. 14. Україна — Поділля, 28. 14. Поділля — Україна, 29. 14. Україна — Поділля, 30. 14. Поділля — Україна, 1. 15. Україна — Поділля, 2. 15. Поділля — Україна, 3. 15. Україна — Поділля, 4. 15. Поділля — Україна, 5. 15. Україна — Поділля, 6. 15. Поділля — Україна, 7. 15. Україна — Поділля, 8. 15. Поділля — Україна, 9. 15. Україна — Поділля, 10. 15. Поділля — Україна, 11. 15. Україна — Поділля, 12. 15. Поділля — Україна, 13. 15. Україна — Поділля, 14. 15. Поділля — Україна, 15. 15. Україна — Поділля, 16. 15. Поділля — Україна, 17. 15. Україна — Поділля, 18. 15. Поділля — Україна, 19. 15. Україна — Поділля, 20. 15. Поділля — Україна, 21. 15. Україна — Поділля, 22. 15. Поділля — Україна, 23. 15. Україна — Поділля, 24. 15. Поділля — Україна, 25. 15. Україна — Поділля, 26. 15. Поділля — Україна, 27. 15. Україна — Поділля, 28. 15. Поділля — Україна, 29. 15. Україна — Поділля, 30. 15. Поділля — Україна, 1. 16. Україна — Поділля, 2. 16. Поділля — Україна, 3. 16. Україна — Поділля, 4. 16. Поділля — Україна, 5. 16. Україна — Поділля, 6. 16. Поділля — Україна, 7. 16. Україна — Поділля, 8. 16. Поділля — Україна, 9. 16. Україна — Поділля, 10. 16. Поділля — Україна, 11. 16. Україна — Поділля, 12. 16. Поділля — Україна, 13. 16. Україна — Поділля, 14. 16. Поділля — Україна, 15. 16. Україна — Поділля, 16. 16. Поділля — Україна, 17. 16. Україна — Поділля, 18. 16. Поділля — Україна, 19. 16. Україна — Поділля, 20. 16. Поділля — Україна, 21. 16. Україна — Поділля, 22. 16. Поділля — Україна, 23. 16. Україна — Поділля, 24. 16. Поділля — Україна, 25. 16. Україна — Поділля, 26. 16. Поділля — Україна, 27. 16. Україна — Поділля, 28. 16. Поділля — Україна, 29. 16. Україна — Поділля, 30. 16. Поділля — Україна, 1. 17. Україна — Поділля, 2. 17. Поділля — Україна, 3. 17. Україна — Поділля, 4. 17. Поділля — Україна, 5. 17. Україна — Поділля, 6. 17. Поділля — Україна, 7. 17. Україна — Поділля, 8. 17. Поділля — Україна, 9. 17. Україна — Поділля, 10. 17. Поділля — Україна, 11. 17. Україна — Поділля, 12. 17. Поділля — Україна, 13. 17. Україна — Поділля, 14. 17. Поділля — Україна, 15. 17. Україна — Поділля, 16. 17. Поділля — Україна, 17. 17. Україна — Поділля, 18. 17. Поділля — Україна, 19. 17. Україна — Поділля, 20. 17. Поділля — Україна, 21. 17. Україна — Поділля, 22. 17. Поділля — Україна, 23. 17. Україна — Поділля, 24. 17. Поділля — Україна, 25. 17. Україна — Поділля, 26. 17. Поділля — Україна, 27. 17. Україна — Поділля, 28. 17. Поділля — Україна, 29. 17. Україна — Поділля, 30. 17. Поділля — Україна, 1. 18. Україна — Поділля, 2. 18. Поділля — Україна, 3. 18. Україна — Поділля, 4. 18. Поділля — Україна, 5. 18. Україна — Поділля, 6. 18. Поділля — Україна, 7. 18. Україна — Поділля, 8. 18. Поділля — Україна, 9. 18. Україна — Поділля, 10. 18. Поділля — Україна, 11. 18. Україна — Поділля, 12. 18. Поділля — Україна, 13. 18. Україна — Поділля, 14. 18. Поділля — Україна, 15. 18. Україна — Поділля, 16. 18. Поділля — Україна, 17. 18. Україна — Поділля, 18. 18. Поділля — Україна, 19. 18. Україна — Поділля, 20. 18. Поділля — Україна, 21. 18. Україна — Поділля, 22. 18. Поділля — Україна, 23. 18. Україна — Поділля, 24. 18. Поділля — Україна, 25. 18. Україна — Поділля, 26. 18. Поділля — Україна, 27. 18. Україна — Поділля, 28. 18. Поділля — Україна, 29. 18. Україна — Поділля, 30. 18. Поділля — Україна, 1. 19. Україна — Поділля, 2. 19. Поділля — Україна, 3. 19. Україна — Поділля, 4. 19. Поділля — Україна, 5. 19. Україна — Поділля, 6. 19. Поділля — Україна, 7. 19. Україна — Поділля, 8. 19. Поділля — Україна, 9. 19. Україна — Поділля, 10. 19. Поділля — Україна, 11. 19. Україна — Поділля, 12. 19. Поділля — Україна, 13. 19. Україна — Поділля, 14. 19. Поділля — Україна, 15. 19. Україна — Поділля, 16. 19. Поділля — Україна, 17. 19. Україна — Поділля, 18. 19. Поділля — Україна, 19. 19. Україна — Поділля, 20. 19. Поділля — Україна, 21. 19. Україна — Поділля, 22. 19. Поділля — Україна, 23. 19. Україна — Поділля, 24. 19. Поділля — Україна, 25. 19. Україна — Поділля, 26. 19. Поділля — Україна, 27. 19. Україна — Поділля, 28. 19. Поділля — Україна, 29. 19. Україна — Поділля, 30. 19. Поділля — Україна, 1. 20. Україна — Поділля, 2. 20. Поділля — Україна, 3. 20. Україна — Поділля, 4. 20. Поділля — Україна, 5. 20. Україна — Поділля, 6. 20. Поділля — Україна, 7. 20. Україна — Поділля, 8. 20. Поділля — Україна, 9. 20. Україна — Поділля, 10. 20. Поділля — Україна, 11. 20. Україна — Поділля, 12. 20. Поділля — Україна, 13. 20. Україна — Поділля, 14. 20. Поділля — Україна, 15. 20. Україна — Поділля, 16. 20. Поділля — Україна, 17. 20. Україна — Поділля, 18. 20. Поділля — Україна, 19. 20. Україна — Поділля, 20. 20. Поділля — Україна, 21. 20. Україна — Поділля, 22. 20. Поділля — Україна, 23. 20. Україна — Поділля, 24. 20. Поділля — Україна, 25. 20. Україна — Поділля, 26. 20. Поділля — Україна, 27. 20. Україна — Поділля, 28. 20. Поділля — Україна, 29. 20. Україна — Поділля, 30. 20. Поділля — Україна, 1. 21. Україна — Поділля, 2. 21. Поділля — Україна, 3. 21. Україна — Поділля, 4. 21. Поділля — Україна, 5. 21. Україна — Поділля, 6. 21. Поділля — Україна, 7. 21. Україна — Поділля, 8. 21. Поділля — Україна, 9. 21. Україна — Поділля, 10. 21. Поділля — Україна, 11. 21. Україна — Поділля, 12. 21. Поділля — Україна, 13. 21. Україна — Поділля, 14. 21. Поділля — Україна, 15. 21. Україна — Поділля, 16. 21. Поділля — Україна, 17. 21. Україна — Поділля, 18. 21. Поділля — Україна, 19. 21. Україна — Поділля, 20. 21. Поділля — Україна, 21. 21. Україна — Поділля, 22. 21. Поділля — Україна, 23. 21. Україна — Поділля, 24. 21. Поділля — Україна, 25. 21. Україна — Поділля, 26. 21. Поділля — Україна, 27. 21. Україна — Поділля, 28. 21. Поділля — Україна, 29. 21. Україна — Поділля, 30. 21. Поділля — Україна, 1. 22. Україна — Поділля, 2. 22. Поділля — Україна, 3. 22. Україна — Поділля, 4. 22. Поділля — Україна, 5. 22. Україна — Поділля, 6. 22. Поділля — Україна, 7. 22. Україна — Поділля, 8. 22. Поділля — Україна, 9. 22. Україна — Поділля, 10. 22. Поділля — Україна, 11. 22. Україна — Поділля, 12. 22. Поділля — Україна, 13. 22. Україна — Поділля, 14. 22. Поділля — Україна, 15. 22. Україна — Поділля, 16. 22. Поділля — Україна, 17. 22. Україна — Поділля, 18. 22. Поділля — Україна, 19. 22. Україна — Поділля, 20. 22. Поділля — Україна, 21. 22. Україна — Поділля, 22. 22. Поділля — Україна, 23. 22. Україна — Поділля, 24. 22. Поділля — Україна, 25. 22. Україна — Поділля, 26. 22. Поділля — Україна, 27. 22. Україна — Поділля, 28. 22. Поділля — Україна, 29. 22. Україна — Поділля, 30. 22. Поділля — Україна, 1. 23. Україна — Поділля, 2. 23. Поділля — Україна, 3. 23. Україна — Поділля, 4. 23. Поділля — Україна, 5. 23. Україна — Поділля, 6. 23. Поділля — Україна, 7. 23. Україна — Поділля, 8. 23. Поділля — Україна, 9. 23. Україна — Поділля, 10. 23. Поділля — Україна, 11. 23. Україна — Поділля, 12. 23. Поділля — Україна, 13. 23. Україна — Поділля, 14. 23. Поділля — Україна, 15. 23. Україна — Поділля, 16. 23. Поділля — Україна, 17. 23. Україна — Поділля, 18. 23. Поділля — Україна, 19. 23. Україна — Поділля, 20. 23. Поділля — Україна, 21. 23. Україна — Поділля, 22. 23. Поділля — Україна, 23. 23. Україна — Поділля, 24. 23. Поділля — Україна, 25. 23. Україна — Поділля, 26. 23. Поділля — Україна, 27. 23. Україна — Поділля, 28. 23. Поділля — Україна, 29. 23. Україна — Поділля, 30. 23. Поділля — Україна, 1. 24. Україна — Поділля, 2. 24. Поділля — Україна, 3. 24. Україна — Поділля, 4. 24. Поділля — Україна, 5. 24. Україна — Поділля, 6. 24. Поділля — Україна, 7. 24. Україна — Поділля, 8. 24. Поділля — Україна, 9. 24. Україна — Поділля, 10. 24. Поділля — Україна, 11. 24. Україна — Поділля, 12. 24. Поділля — Україна, 13. 24. Україна — Поділля, 14. 24. Поділля — Україна, 15. 24. Україна — Поділля, 16. 24. Поділля — Україна, 17. 24. Україна — Поділля, 18. 24. Поділля — Україна, 19. 24. Україна — Поділля, 20. 24. Поділля — Україна, 21. 24. Україна — Поділля, 22. 24. Поділля — Україна, 23. 24. Україна — Поділля, 24. 24. Поділля — Україна, 25. 24. Україна — Поділля, 26. 24. Поділля — Україна, 27. 24. Україна — Поділля, 28. 24. Поділля — Україна, 29. 24. Україна — Поділля, 30. 24. Поділля — Україна, 1. 25. Україна — Поділля, 2. 25

ЗАВСІДИ ВДАТНЕ ПЕЧИВО!

З дніста господині: „Вживаю постійно і всім поручаю дуже добрий порошок до печива „D A W A“ Dr. Wanders, бо я, крім того, ще й те велике приємство, що не залишає в печиві ніякого посмаку. Вживаючи порошок „D A W A“ печиво завжди мені вдавалося“.

Порошок до печива вартості кількох сотників рішає про те, чи печиво вартості кількох золотих вдасться, тому коли хочете, щоби серед Свяченого було гарне печиво, пам'ятайте при святочних покупках про порошок „D A W A“ Dr. Wanders. Треба звернути увагу на охоронний знак і фірму Dr. Wander, що ручають за якість.

25/8 2-2

Без перешкод європейські стації у вбудованім динамічнім голоснику
Грильмповім відбірнику НАТАВІС
Апарат найновішої конструкції лімінує місцеві стації. Можна дістати у:
ФОТО-РАДІО-ПАЛАС
Львів, пл. Марійська 8.
(Будинок Шпрехера). 4-10
Фотографічні новини, Апарати, Матеріали у найновішій виборі.

Перероблювання

з дезинфекцією дрітних сіток, задатків ліжок, матраців, отоман виконує фабрика З а к с, Ліндого 6. Тел. 79-99. 12/73 2-20

Ліжка дитячі 25 зол., кухонні 8, полеві 10, сіткові 20, дрітні 18. Отомани 30, матраци з подушками 14, волосні 40. Найновіші тапчани 75. — Фабрика З а к с, Ліндого 6. Тел. 79-99. 12/73 2-20

KALOTRIX найкраще діє на волосся!

Негайно усуває парпль, не дає випадати волосся, спрчинює буйний поріст. Тепер пляшечка лиш 2 зол.

Висилає:

о. Др. Вергун. сокаль.

Вже вийшов другий наклад книжки **Мусоліні - людина й чин.** Михаїла Островерхи з передмовою Д-ра Донцова. — Ціна 1 золотий.

Цю дуже цікаву книжку повинен прочитати кожний українець! Замовляти: Вістник, Львів, Чарнецького 26. н. 21. Гроші слати ПКО ЛЬВІВ 500371. з допискою „Мусоліні“.

Всі роботи з обслуговування електротехніки виконує солідно і дешево

Концесійне Підприємство Інсталяцій Електричних
інж. Евстахія Микитки
СТРИЙ, вул. КОЛІЙОВА 36.

КРОІ після всіх журналів, точно, вибагливо щодо міри виконує до 24 годин
„ЖУРНАЛ“
Львів, пл. Бернардинська 2.
Тел. 85-20. 80/53 3-3

Наймодніші парфуми французькі НА ВАГУ поручає
Перфумерія **Б. БОГОСЕВИЧ**
16/73 2-2 ЛЬВІВ, ГЕТМАНСКА 6.

:-: Святочне печиво може дома не вдатися :-:

Отже краще замовляти: торти, сирики, маківники, медівники, цвібаки, нугати, тортові тіста, бабки і всяке солодке печиво, а крім цього чеколяди і цукорки

у фабричній **Фортуні Нової** вул. Руська 20.

Вироби якістьово ліпші як домашні, ще й смачніші і багато кращі.

БИТУ ПТИЦЮ

купуємо тільки

в

птахомясарні

ТІЛЬКИ З ТИМ

ОХОРОНИМ ЗНАКОМ

Українська Щадниця

в Перемишлі, вул. Косцюшки ч. 5.

Одинока українська каса ощадності, якої вкладкові книжечки мають пупілярну безпеку нарівні з книжечками польських кону. **НАЛЬНИХ КАС ОЩАДНОСТІ.**

а) Приймає і виплачує **щадничі вклади**, у золотих, у золотих у золоті як і в доларах, щоденно з виплатом невід і українських свят і титулом відсотків від них платити:

1) від ульоконаних на протяз менше як одного року з повним виповідженням бажаної коти (зберігаючи установлені речини)

а) від доларів 3% в річний відношенні;

б) від золотих у золоті 3 і 1/2% в річний відношенні;

в) від золотих звичайних 4 і 1/2% в річний відношенні;

2) від ульоконаних щонайменше на протяз одного року (прити виповідження не може бути зголошено перед уплатом цього першого року)

а) від доларів 4%, в річний відношенні;

б) від золотих у золоті 4 і 1/2%, в річний відношенні;

в) від золотих звичайних 5 і 1/2%, в річний відношенні;

Вклади можна складати в касі Щадниці особисто або пересилати пошт. чеками, переказами і грошовими листами.

Удільне короткочасних позичок на догідних умовах. Всі інформаций і дотичні дру-и можна одержати в канцелярії інституту

Урядові години від 9 — 13. Ч. konta в П. К. О. 144755.

„ПОРЦЕЛЯНА“ — Синіуська 6.

Поручає шило, порцеляну, дзипи і кришки по цінах найнижчих.

ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ ОЛЕВИЦЬКА І СКА
У Львові, вул. Чарнецького 21

ПОРУЧАЄ ВЛАСНІ ВИРОБИ НАЙКРАЩОЇ ЯКОСІ

Пасту до взуття „Елегант“ терпент.
Пасту до взуття „Елегант“ воскову
Пасту до підлоги „Французська маса“
Віск комбінований до підлоги
Васеліну до шкіри

Синку до білля

ПОМАДКОВУ І КОРОНОВУ

Мазь (шварц) до чобіт — Шевський віск
Шевську смолу.

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ АКТІВНА СПІЛКА

Львів, — вул. словацького ч. 14.

Телефон 4: 3-82, 52-92

Телеграфічна адреса: ЗЕМЛЕБАНК — Львів.

КОНТО в П. К. О. Варшава ч. 149.000 Жировий рахунок у Банку Польським у Львові.

„ П. К. О. Львів „ 500,170

АКТІВНИЙ КАПІТАЛ ЗОЛ. 5.000.000. — ВЛАСНА КАМЕНИЦЯ.

Виконує всі банкові чинності.

Переводить інкасо у всіх місцевостях в краю і за границею.

Купує і продає цінні папери, дівизи, валюти, по курсі дня на найкорисніших умовах.

У всіх краях Європи й Америки власні кореспонденти.

Полагоджує перекази за границю до всіх місцевостей світа.

приймає і виплачує вклади в золотих, у золотих у золоті і в доларах.